

Årsrapport 2022

ÅRSRAPPORT 2022

Utgiver: BIR AS
Bergen 2023

Tekst og layout: BIR

Foto: Elaine Næss,
Cecilie Bannow, Thor Brødreskift
Native media og BIR

For detaljer om foto og
annet, kontakt BIRs
kommunikasjonsavdeling.

 Miljømerket trykksak 2041 0699

Innhold

Konsernsjef Borghild Lekve	
Sammen om en bærekraftig utvikling	4
Om BIR	6
Dette er BIR	7
Organisasjon	8
Konsernledelsen	9
Visjon og strategi	10
Styrehuset	11
BIRs kjerneverdier	12
Avfallsets verdikjede	13
Ombrukskonsepter	14
Året som gikk	16
Innsamling av matavfall	30
Selskaper i BIR	32
Omorganisering av lovpålagte selskaper	33
BIR Nyverdi AS	34
BIR Husholdning AS	36
BIR Infrastruktur AS	38
BIR Ressurs AS	40
BIR Bedrift AS	42
Andre selskaper der BIR har eierinteresse	44
Bærekraft og samfunnsansvar	47
Hvordan bidrar BIR til FNs bærekraftsmål?	48
Vesentlighetsanalyse	49
Vår ambisjon og våre fokusområder	51
Ta miljø- og klimaansvar	52
Redusere klimapåvirkning	53
Effektivt og rent energiforbruk	55
Håndtere klimaendringene	56
Redusere forurensning	57
Bidra til naturmangfold	59
Utvikle folkene og kulturen	60
Utvikling av felles kultur	61
Ivareta helse, arbeidsmiljø og sikkerhet	62
Sikre mangfold og likestilling	65
Kontinuerlig læring og utvikling	66
Ansvarlige arbeidsforhold	67
Skape verdier av ressurser	68
Tilrettelegge for sirkularitet og øke ressursutnyttelse	69
Sikre bærekraftige innkjøp	71
Innovasjon og samarbeid	72
Verdiskaping i lokalsamfunn	73
Sikre ansvarlig styring og drift	74
Ansvarlig eierstyring og ledelse	75
Etisk forretningspraksis	77
Overholdelse av krav fra myndigheter og sentrale interessenter	78
Ansvarlig kommunikasjon, transparens og påvirkning	79
Opprettholde samfunnskritisk og -nødvendig drift	80
Forbrenningsanlegget	82
Avfallsstatistikk	85
Materialstrøm	88
Styrets beretning	91
Regnskap og noter	103

Sammen om en bærekraftig utvikling

Med egen bærekraftsstrategi på plass og systematisk jobbing med bærekraft gjennom nye og spennende utviklingsprosjekter, er BIR en viktig aktør i overgangen til et mer sirkulært samfunn.

– Bærekraft er avgjørende for BIR. Ved å utføre kjernevirksomheten vår på riktig måte, bidrar vi til å sikre et bærekraftig samfunn, sier konsernsjef Borghild Lekve.

Hun forteller at BIR har et tosidig perspektiv.

– På den ene siden handler det om hva vi gjør. Ved å utføre kjerneoppgaven vår og håndtere avfall på en måte som bidrar til et mer sirkulært samfunn, og sørge for at alle ting beholdes lenger som verdier i verdikjeden, bidrar vi positivt inn i et bærekraftig samfunn. På den andre siden er det måten vi gjør det på. Helt konkret betyr dette at vi må bidra til økt utsortering av det klassiske avfallet, som for eksempel papir, papp og glass- og metallemballasje, slik at vi sikrer at vi kan gjenvinne alt på en god måte. Vi må jobbe enda mer med å øke sorteringen hos kundene, og innrette oss etter de utsorteringskravene som kommer i lovverket for å sikre økt bærekraft. Samtidig må vi utføre samfunnsoppdraget vårt på en bærekraftig måte. Dette betyr blant annet at vi utfaser fossile kjøretøy og erstatter disse med elektriske, og at vi prøver å effektivisere ruter for å redusere kjørelengden.

Ny bærekraftsstrategi

For å sikre og få tydeliggjort målene, og innrette oss etter internasjonalt anerkjente rapporteringskrav, har vi nå utviklet en bærekraftsstrategi som omhandler både hva vi gjør og måten vi gjør det på.

Bærekraftsstrategien er i dag plassert rett under konsernstrategien og den dekker hele konsernet – både den lovpålagte og konkurranseutsatte delen. På sikt ser Borghild for seg at den vil bli en del av vår neste konsernstrategi, og den har dermed fått varighet ut 2024, i likhet med dagens konsernstrategi.

Hun forteller at alle de aktuelle interessentene og eierne våre har vært sentrale i å gi innspill til strategien, for å sikre at vi ivaretar eierkommunenes mål på bærekraftsområdet.

– Jeg oppfatter at både styret vårt og eierne våre er opptatt av det samlede bærekraftsperspektivet, og ikke bare av kostnads- og effektivitetsperspektivet. Hele vårt samfunnsoppdrag handler jo veldig mye om å gjøre ting bærekraftig.

Større og sterkere sammen med IHM

26. april 2022 ble det inngått en intensjonsavtale om sammenslåing med Indre Hordaland Miljøverk (IHM), og 1. juni 2023 ble IHM en del av BIR-konsernet.

– Det er fantastisk at vi utvides med IHM, som nå er et datterselskap og har fått navnet BIR Voss Hardanger. Det ligger i strategien vår å være vestlendingenes egen miljøbedrift, og vi tar nå et enda sterkere ansvar på Vestlandet. For både det gamle IHM og BIR er det fordeler ved sammenslåing. For å møte de utfordringene avfallsbransjen står overfor fremover i det grønne skiftet, og klare å gjennomføre alt vi ønsker, er det viktig å være en stor nok aktør med økonomiske muskler. Samlet blir vi enda sterkere, og får enda mer kraft til å være innovative, sier Borghild.

Biogassanlegg på Voss

BIR ønsker å etablere et biogassanlegg på Voss, med en biopark i tilknytning til anlegget. Borghild mener at sammenslåing med IHM gir opplagte fordeler her.

– Å etablere dette på Voss, mener vi er et faglig godt utgangspunkt og et riktig sted for både et biogassanlegg og en biopark.

Da er det flott at vi får Voss, Ulvik og Eidfjord inn som nye eiere.

Etter planen vil to tredjedeler av det anlegget skal motta være kumøkk fra bønder i området, og en tredjedel vil være matavfall. Matavfallet samler vi inn i papirposer, for det er viktig med så rene avfallstyper som mulig for å sikre kvalitetsgjenvinning og at vi ikke får plast inn i bioresten som skal produseres på anlegget. Biogass er et høyverdig drivstoff, som passer godt inn i en ikke-fossil satsing, og bioresten vil bli til høyverdig og mer bærekraftig gjødsel som vil kunne erstatte nåværende gjødselprodukter.

Karbonfangstanlegg i Rådalen

BIR jobber også med å få etablert et karbonfangstanlegg i Rådalen. I første omgang jobber vi med et prosjekt der vi planlegger å fange 100 000 tonn utslipp årlig, av de 240 000 tonnene CO₂ som slippes ut i dag.

– På sikt ønsker vi å fange alt, men for å komme i gang vil vi starte med 100 000 tonn i stedet for et fullskalaanlegg. Dagens teknologi er relativt umoden, og vi ønsker å ta del i videre teknologiutvikling i fortsettelsen, forteller Borghild. For å få til dette, er BIR avhengig både av økt areal og økonomisk støtte.

– Vi jobber mye med finansiering og er avhengig av støtte både fra stat og kommune. Ved å etablere et slikt anlegg er det vesentlige investerings- og driftskostnader. Ved å fange 100 000 tonn, forutsetter vi at vi klarer å bli karbonnøytrale, og da skal CO₂-avgiften falle bort og driftskostnadene reduseres. Det er likevel høye utgifter, for et slikt anlegg er veldig energiintensivt. Vi vil få utgifter knyttet til driften og tapte inntekter knyttet til energi, så dette vil koste, men vi mener likevel at det er riktig vei å gå og dermed helt nødvendig. Karbonfangstanlegg er utrolig viktig for å komme videre med å håndtere klimaproblematikken.

I dag er det for lite plass på egen tomt til et karbonfangstanlegg i Rådalen. Det pågår nå en reguleringsprosess, og BIR er i dialog med Bergen kommune og andre eiere i området om overtakelse av areal.

– Vi har tatt kontakt med alle interessenter i saken, og opplever god støtte, men vi trenger også drahjelp for å få frigjort areal. Her jobber vi sammen for en god sak, og det er en god sak å etablere karbonfangstanlegg i Rådalen. Nærheten vår til Øygarden, hvor karbonet skal sendes, gjør at det er samfunnsøkonomisk fornuftig å etablere et karbonfangstanlegg her.

Omorganisering

Etter omorganisering av BIR AS i 2021, sto de lovpålagte datterselskapene i konsernet for tur. Omorganiseringen av disse trådte i kraft 1. april 2022.

– Bakgrunnen for omorganiseringen var å sikre at vi skulle få en enda mer velfungerende organisasjon, slik at BIR kunne levere enda bedre på de overordnede målene i konsernstrategien. I den nye organiseringen ønsker vi å bli mindre fragmentert og siloorientert, men heller jobbe mer sammen. Vi har felles kunder, og både kunder og medarbeidere skal få oppleve en mer felles organisasjon og at vi jobber for felles mål. Dette innebærer en litt annen måte å gruppere oppgaver på, slik at de henger mer naturlig sammen enn tidligere, og skal bidra til enda bedre oppgaveløsning og økt

innovasjon. Så langt opplever jeg at dette innfrir i stor grad, sier Borghild.

Videre skal vi jobbe med organisasjonskulturen.

– Vi har en gjeng med fantastiske medarbeidere i BIR, og vi vil at de skal ha det enda bedre. Når medarbeidere har det bra på jobb, gjør de en god jobb. BIR har et kjempeviktig samfunnsoppdrag. Uten våre medarbeidere ville avfallshåndteringen i BIR-kommunene stoppet opp, og samfunnet ville ikke fungert. Vi vil jobbe enda mer med å sikre at hver enkelt medarbeider kjenner på hvor viktige de er. Det er en utrolig høy kompetanse og et sterkt engasjement i BIR, og dette skal vi jobbe videre med å forsterke.

Innflytting i nye, grønne bygg

Gjennom hele året har det pågått en flyttestransport i BIR, med forberedelser, utflytting fra hovedkontoret i Conrad Mohrs veg 15 og innflytting i nye bygg. I februar 2022 etablerte BIR Husholdning og deler av BIR Nyverdi seg på Espehaugen 52, og i mars 2023 flyttet BIR AS, BIR Infrastruktur, de fleste avdelinger i BIR Nyverdi og deler av BIR Ressurs inn i nytt administrasjonsbygg og hovedkontor på Lungegårdskaien 42.

– Felles for de nye byggene er at begge er bærekraftige bygg som er BREEAM-sertifiserte. De er grønne bygg som tilfredsstiller bærekraftskrav. Det har vært viktig for oss å sikre at byggene er bærekraftige og at medarbeiderne får arbeidsplasser som er godt tilrettelagt, sier Borghild.

I tillegg til at selve byggene er bærekraftige, gjenbrukes både interiør, møbler og PC-er.

– Vi setter vårt eget avtrykk på de nye byggene våre ved å gjenbruke alt som kan gjenbrukes. BIR skal ikke drive med bruk og kast, men heller ivareta historien og sikre bærekraft.

Noe annet som har vært viktig i denne prosessen, er å eie byggene selv.

– I 2022 vedtok vi en eiendomsstrategi som tilsier at der BIR skal drive, ønsker vi i hovedsak å eie byggene selv. Den virksomheten vi har, er det ikke alle som vil ha som nærmeste nabo, og da kan det være tjenlig at vi eier byggene og grunnen selv for å faktisk få til å drive det vi skal.

Ny gjenvinningsstasjon i Kvam

I april åpnet vi en ny, flott gjenvinningsstasjon i Kvam kommune. I tillegg til at denne er siste generasjons gjenvinningsstasjon, med gode løsninger for kundene, er det også en ny digital løsning der kundene kan identifisere seg og betale digitalt.

– Gjenvinningsstasjonen er fremtidsrettet med moderne digitale løsninger, og fremover tror vi det vil komme mer av forbedrede digitale løsninger til beste for kundene våre.

Vi tenker også på kundenes beste når det kommer til gebyrer på tjenestene våre.

– 2022 var et spesielt år for BIR med høy økonomisk inntjening på grunn av høye strømpriser. Vi er likevel bevisst på å prøve å holde lave kostnader, slik at vi kan fortsette å tilby stabilt lave gebyrer for kundene.

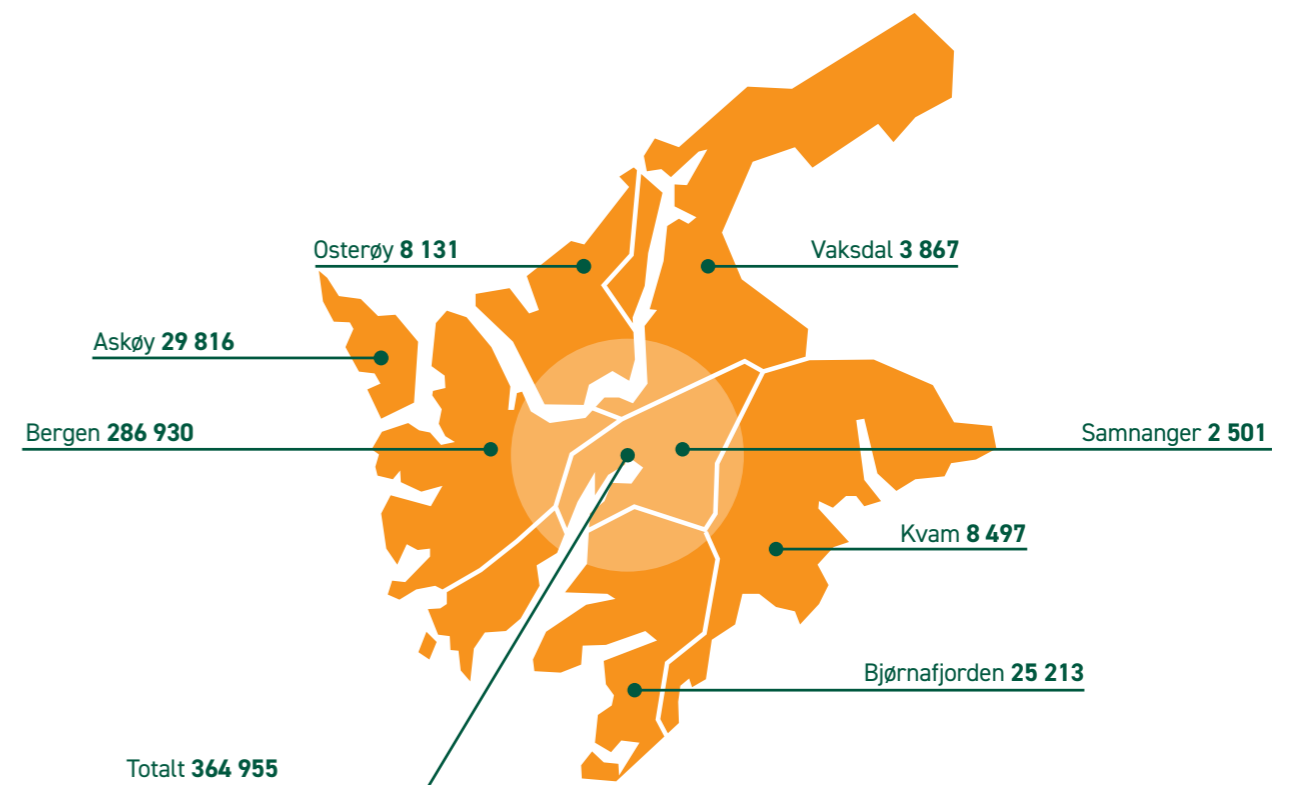
Om BIR

Dette er BIR

BIR er et av Norges største renovasjonsselskaper. Vi er ansvarlig for avfallshåndteringen til de 364 955 innbyggerne i syv av BIRs åtte eierkommuner. Selskapet tilbyr også avfallsløsninger for næringslivet.

Konsernet BIR ble etablert 1. juli 2002. Historien strekker seg helt tilbake til 1881 da Bergen Renovasjonsvesen ble etablert som Nordens første kommunale renovasjonsselskap. BIR AS er eid av kommunene Askøy, Bergen, Bjørnafjorden, Kvam, Osterøy, Samnanger, Vaksdal og Øygarden.

Etter kommunereformen i 2019 slo Sund kommune seg sammen med øykommunene i vest og ble til Øygarden kommune. De valgte da å tilby sine husholdningskunder renovasjonstjenester fra ØyVAR i stedet for BIR.

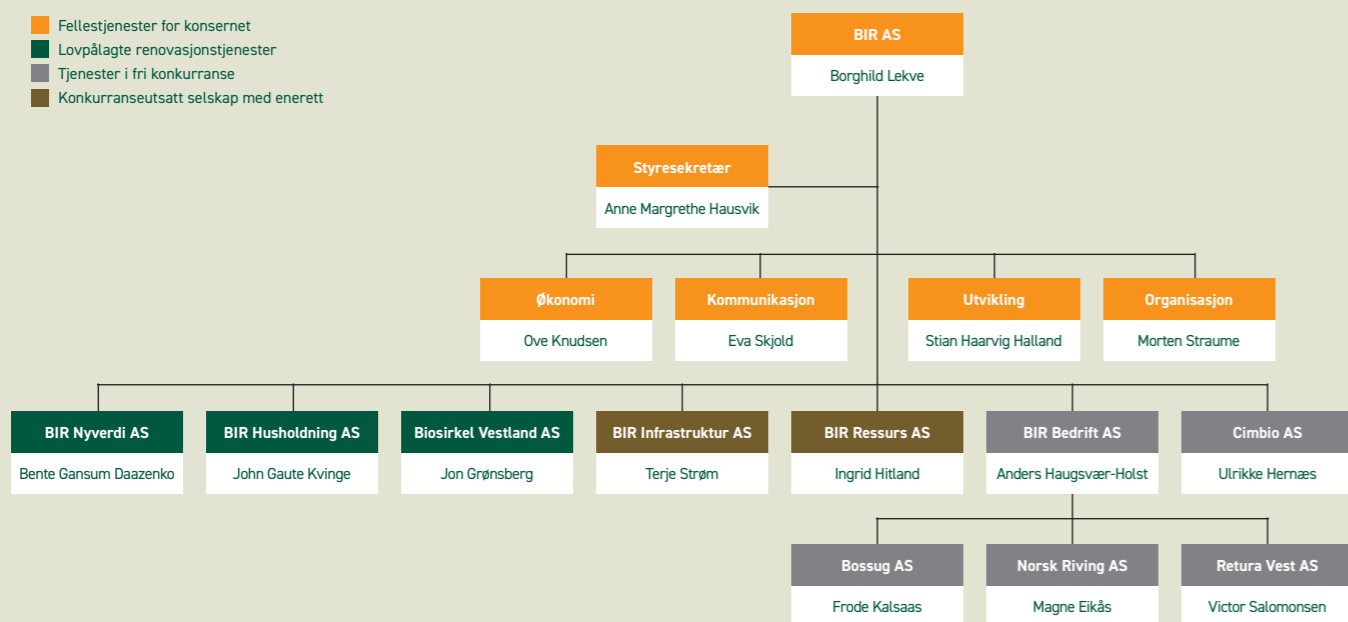

Organisasjon

Konsernet BIR har en todelt struktur, delt mellom offentlige renovasjonsoppgaver og konkurranseutsatte tjenester.

Innenfor den ene delen ligger utførelsen av de lovpålagte renovasjonsoppgavene knyttet til innsamling, gjenvinning og behandling av husholdningsavfall. Det er BIR Infrastruktur AS, BIR Husholdning AS, BIR Nyverdi AS og BIR Ressurs AS som utfører disse tjenestene for BIRs eierkommuner. BIR Bedrift tilbyr sine tjenester i markedet i konkurranse med andre tilbydere.

1. april 2022 ble de lovpålagte selskapene omorganisert og endret navn. BIR Nett AS ble til BIR Infrastruktur AS, BIR Privat AS ble til BIR Nyverdi AS, BIR Transport AS ble til BIR Husholdning AS, og BIR Avfallsenergi AS ble til BIR Ressurs AS. I rapporten blir de nye navnene brukt.

Borghild Lekve
Konsernsjef

Ove Knudsen
Økonomisjef

Eva Skjold
Kommunikasjonssjef

Stian Haarvig Halland
Utviklingssjef

Morten Straume
Organisasjonssjef

Bente Gansum Daazenko
Daglig leder BIR Nyverdi AS

John Gaute Kvinge
Daglig leder BIR Husholdning AS

Terje Strøm
Daglig leder BIR Infrastruktur AS

Ingrid Hitland
Daglig leder BIR Ressurs AS

Anders Haugsvær-Holst
Daglig leder BIR Bedrift AS

Frode Kalsaas
Daglig leder Bossug AS

Visjon og strategi

BIRs visjon er å være vestlendingenes egen miljøbedrift. Vi skal være et moderne og tillitvekkende selskap. Dette danner grunnlaget for konsernets videre utvikling. Visjonen skal gi kundene i BIR-kommunene tettere bånd til BIR. Vi ønsker å vise at vår funksjon både er viktig og nyttig for samfunnet.

BIRs strategi dreier seg i hovedsak om å være en sentral driver for utvikling av sirkulære verdikjeder. BIR vektlegger miljøet, men er også en bedrift som har forretningsmessige interesser. BIR skal være en førende aktør og rollemodell for andre avfallsselskap.

Strategiske satsingsområder

-
 Ta samfunnsansvar før og etter egen verdikjede
-
 Sikre helhetlige løsninger og ha kontroll på avfallsstrømmer
-
 Bruke teknologi til å utvikle kundevennlige, innovative og effektive løsninger
-
 Styrke vår synlighet og kommunikasjon, samt utfordre rammebetingelser
-
 Utvikle og ivareta BIRs medarbeidere og kultur
-
 Aktivt søke nye inntektskilder

Styrehuset

BIR har over tid arbeidet med å videreutvikle god virksomhetsstyring i konsernet blant annet ved utarbeidelse av strategiske dokumenter for ulike styringsnivå i konsernet. Historisk sett har de ulike selskapene i BIR-konsernet utarbeidet egne selskapsstrategier etter at konsernstrategien er utarbeidet.

I begynnelsen av 2021 startet BIR omorganisering av fellestjenestene i konsernet og datterselskapene som utfører lovpålagt virksomhet. En sentral premiss i omorganiseringen var å sikre en helhetlig utvikling og ett BIR. BIR har strategiske plandokumenter på ulike nivåer som alle bygger på hverandre.

BIRs kjerneverdier

BIRs kjerneverdier er superpålitelig, miljøpådriver, imøtekommende og lagspiller. Sammen danner disse ordene SMIL.

S

Superpålitelig

Kundene våre synes allerede vi i BIR er pålitelige. Nå strekker vi oss enda litt lenger: Vi skal være superpålitelige! Det handler om å gjøre det lille ekstra, om å kommunisere tydelig og være i forkant. Vi skal være til å stole på.

M

Miljøpådriver

Som miljøpådrivere er vi oppdatert på nye og effektive løsninger som bidrar positivt til miljøet, og som er i tråd med kundenes behov. Ingen skal kunne mer enn oss om gjenvinning og miljø. Denne kunnskapen deler vi raust med både kolleger og kunder.

I

Imøtekommende

Et annet ord for imøtekommende er hjelpsom – hjelpsom på en litt fremoverlent måte – proaktiv og oppsøkende. Vi er åpne for innspill og leter etter de gode løsningene for både kundene, miljøet, kollegene og bedriften.

L

Lagspiller

Samarbeid og respekt for hverandres roller gir resultater. Vi i BIR er på samme lag. Men like viktig: Vi er på lag med kundene våre. Vi jobber sammen for en god sak!

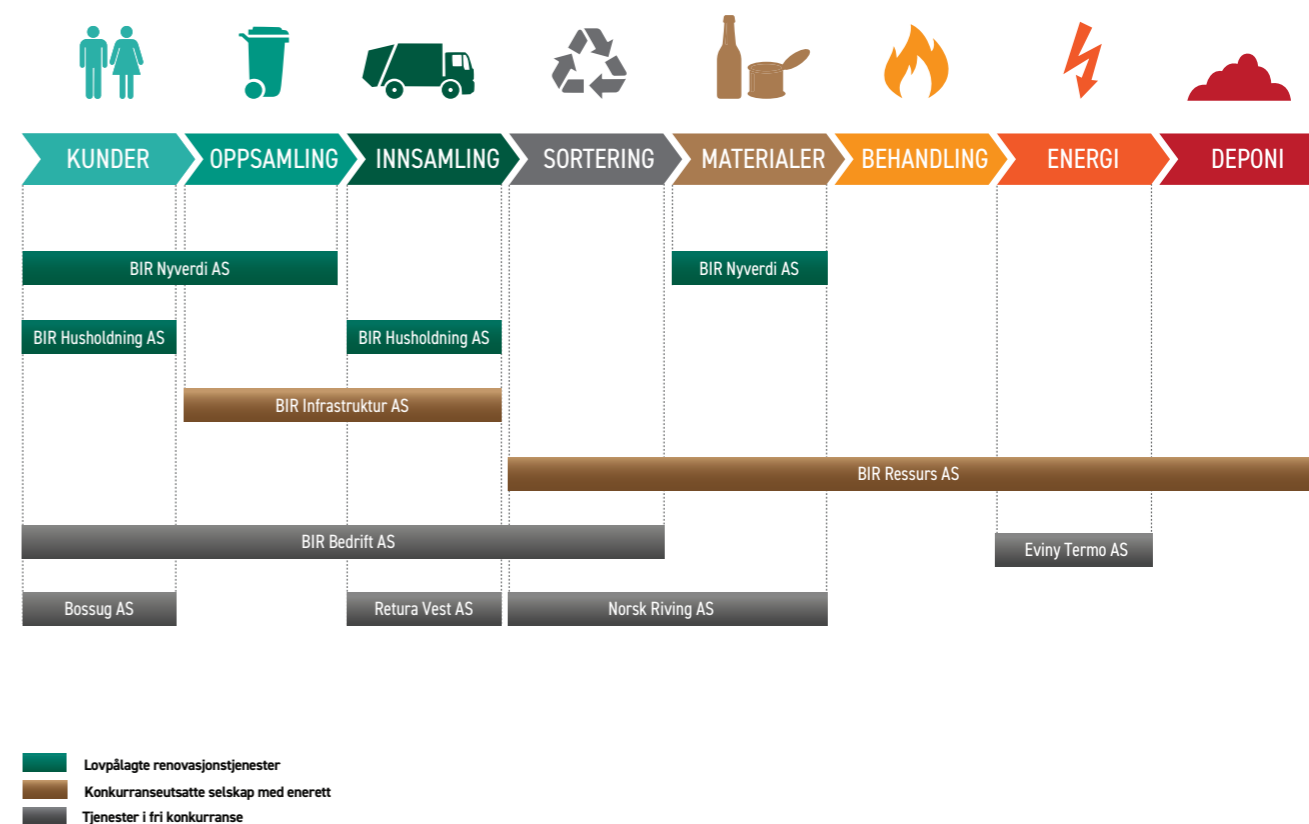
Slagordet vårt er «Sammen for en god sak». Vi jobber sammen med kundene for miljøet.

Avfallets verdikjede

Avfallshåndteringen starter hos kunden i det øyeblikket avfallet kildesorteres, samles og transporteres til neste ledd.

Det er hard konkurranse og små marginer innen oppsamling og transport, men dette virksomhetsområdet har stor betydning for BIRs gjennomslagskraft senere i verdikjeden. Gjennom sorteringsvirksomheten tar vi vare på den verdifulle delen av avfallet.

BIRs papirsorteringsanlegg er moderne og helautomatisk. Sammen med ordinær avfallshåndtering, innsamling av farlig avfall og restavfallsbehandling i forbrenningsanlegget, gir BIR et helhetlig tilbud for maksimal ressursutnyttelse og høyest mulig gjenvinning. Gjennom å være til stede i hele verdikjeden for avfall, får både husholdningskunder og bedrifter gevinst av effektiv intern ressursutnyttelse og et bredt tjenestetilbud.

Ombrukskonsepter

Økt ombruksgrad var et av målene for omorganiseringen av BIR. Med det for øye ble BIR Nyverdi og avdelingen verdikonsepter opprettet og tildelt oppgaven med å utvikle nye konsepter for ombruk og sirkularitet.

Oppdraget ble kickstartet med en stor kartlegging av ombrukspotensialet i BIR sommeren 2022, med hjelp av fem REdu-studenter. De avdekket at opp mot 90 prosent av ombrukbare gjenstander gikk rett i containerne, og så et stort potensial for forbedring.

Da sommeren var over og studentene strømmet til byen, fikk vi for alvor testet ut potensialet med en gjenbruksfestival på Fantoft, i samarbeid med studentsamskipnaden Sammen. Vi fylte en idrettshall med utstyr til hybellivet som studentene fikk hente helt gratis. BIR bidro med rundt et tonn fra våre gjenvinningsstasjoner. I tillegg hadde studenter som flyttet før sommeren donert ting de ikke trengte lenger til et lager. Arrangementet tiltrakk seg i overkant av 1500 studenter og ga nyttig innsikt for videre samarbeid.

For å nå flere av BIRs kunder foreslo REdu-studentene i sin rapport tiltak i form av mer sentrumsnære lokaler enn vi har på Espehaugen. Det fikk vi da BIR Nyverdi i september tok over de gamle verkstedlokalene for bossbiler i Møllendalsveien 40, for å etablere et piloteringsverksted, og transformerte dem til praktiske lokaler for mottak, lager og butikkareal.

– Formålet med piloteringsverkstedet er å teste ut og legge grunnlaget for fremtidige tjenestetilbud og konsepter, forteller leder for verdikonsepter, Therese Constant-Stangeland.

Gjenbruksuken 21.–27. november ble pekt ut som en perfekt anledning til å teste et nytt konsept ved å holde et ombruksjulemarked den uken.

– Vi hadde vanvittig mye å gjøre i forkant! Det måtte se bra ut, ha et hensiktsmessig innhold og samtidig bidra til kompetanseheving.

All jobben lønnet seg, for markedet ble en stor suksess og en nyttig test.

– Vi fikk testet at hvordan vi presenterer gjenstandene kan ha betydning for å gjøre dem mer attraktive for ombruk. Samtidig fikk vi utfordret verdibegrepet. Tilbakemeldingene var at dette må vi gjøre mer av, sier Therese.

Da kundene etterspurte flere åpningsdager, ble det to ekstra før jul. Det viste seg å være god betalingsvilje for ombruksvarer, med rundt 2000 solgte kilo totalt på de tre første åpningsdagene.

På den nye gjenvinningsstasjonen i Kvam testes gratisone for levering av ting til ombruk. Viteboksen er også ny av året og pilot for ombruk av hvitevarer.

Til nyttår kunne dermed den ferske avdelingen se tilbake på et hektisk, men lærerikt og resultatorientert første halvår.

– På den korte tiden fikk vi gjort mye og lagt et godt grunnlagt for arbeidet med nye ombrukskonsepter for 2023 og videre fremover. Etter hvert som kunnskapsgrunnlaget har vokst, har vi sett hvordan vi kan videreutvikle oss.

Målet for BIR er både å påvirke kunder til å gjøre bærekraftige valg og samtidig gjøre det enklere for dem å ta det valget ved at vi er mer synlige med gode og lettvinde løsninger for å velge ombruk. Samtidig jobber vi bevisst med utviklingen av våre drifts- og tjenestetilbud, samt kompetanseheving internt.

Året som gikk

Januar

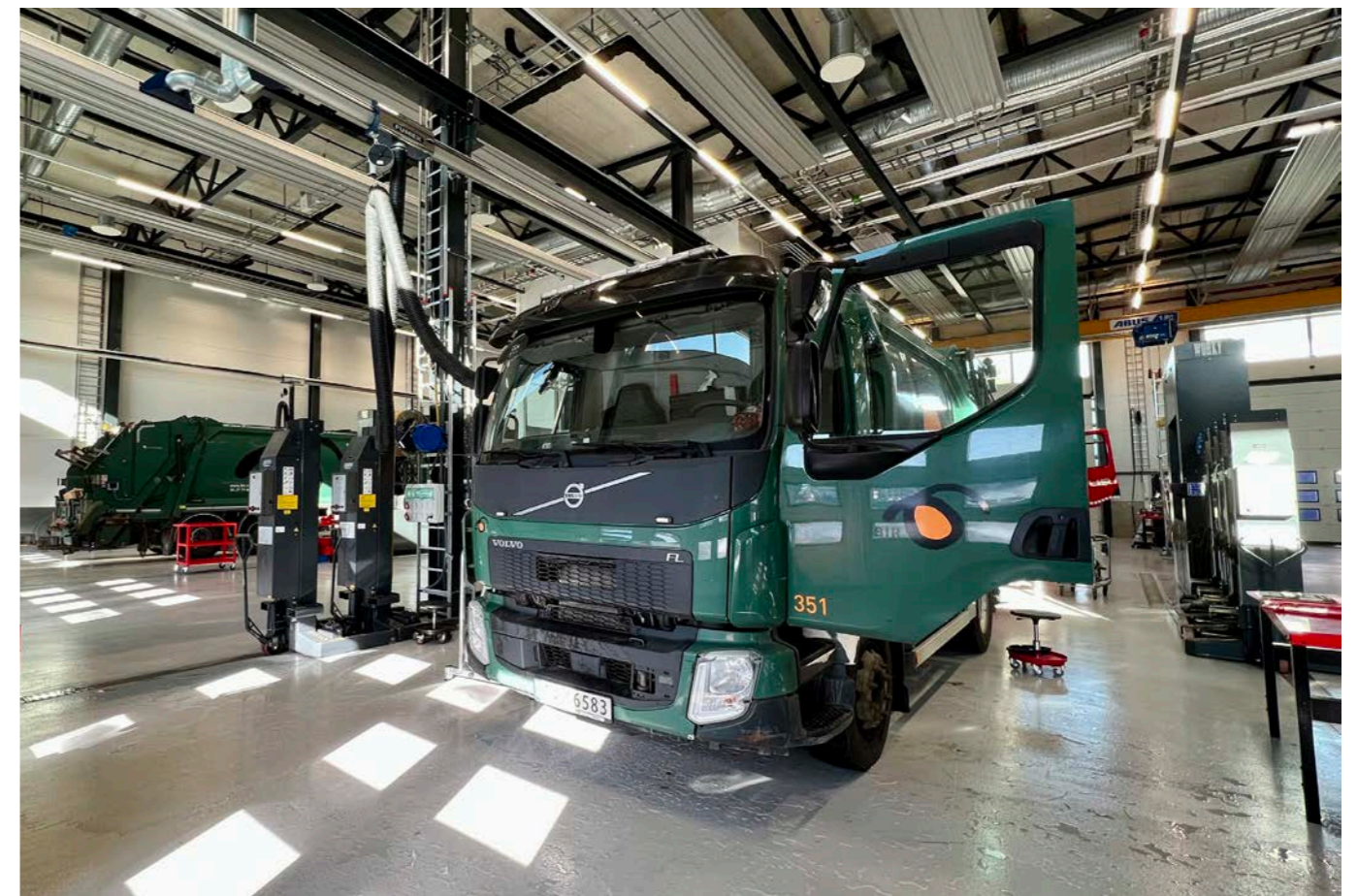
Vi gjør 57 matavfallscontainere klare til bruk, med merking og nivåmålere. Ettersom matavfall må tømmes regelmessig uansett fyllingsgrad, er nivåmålere et viktig verktøy for å følge med på hvilke containere som blir lite eller mye brukt, og for å planlegge effektive kjøreruter.

Nå er det lettere å vinne storgevinsten i returkartonglotteriet. Man trenger ikke lenger stappe kartonger oppi hverandre til kubber – nå kan man vinne 100 000 kroner på enkeltkartonger.

Samarbeid med Eviny Termo og støtte fra ENOVA til installasjon av varmeveksler fører til ny rekord i fjernvarmeleveranse fra forbrenningsanlegget. Økningen er på nesten 20 prosent – fra under 31 MW til over 36 MW på forbrenningsanleggets linje 2. Fjernvarmenettet i Bergen er det fjernvarmenettet i Norge som har høyest andel energi fra foss.

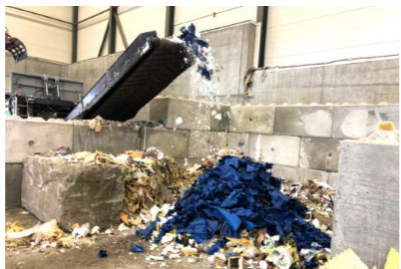

Det nye verkstedet på Espehaugen 52 tas i bruk.

Februar

Kundene setter pris på innsatsen renovatørene gjør i all slags vær under pandemien, og det tigger inn en hyggelig e-post til kundesenteret: «Mitt søppelspann ble ikke tømt i løpet av dagen i går, men litt ut på kvelden hørte jeg at dere var ute. Takk for at dere står på og trosser snø og Covid. Vi setter pris på det!»

BIR Ressurs elektrifiserer stadig mer av driften. Det nyeste tilskuddet er den elektriske avfallskvernen Terminator 3400SF e-mobil, som bruker egenprodusert strøm laget av restavfall. Kapasiteten er ca. 35 tonn per time for restavfall og ca. 15 tonn per time for trevirke. Nå går både lastebil, truck og kvern på egenprodusert strøm på forbrenningsanlegget.

Regjeringen innfrir bransjens ønske om å etablere et nytt bransjeprogram for avfalls- og gjenvinningsbransjen. Målet er å øke kompetansen for å gjøre overgangen til sirkulær økonomi lettere. Kompetansetilbudet blir å finne ved ulike fagskoler, høyskoler og universiteter.

Vi overtar vårt nye bygg på Espehaugen 52 den 4. februar, og i løpet av måneden flytter møbler, renovasjonsbiler og medarbeidere fra BIR Husholdning og deler av BIR Nyverdi til nye omgivelser. Det meste av møbler og inventar er gjenbruk fra kontoret på Minde. Bygget inneholder blant annet storbilverksted, vaskehall, garderobefasiliteter for 120 medarbeidere, driftskontorer, spiserom, tekniske rom og resepsjon/kundemottak med visningscenter.

Konsernsjef Borghild Lekve legger frem sin innstilling til ny organisasjonsmodell for de lovpålagte selskapene i BIR-konsernet. Den nye organisasjonsmodellen vil gjelde fra 1. april.

Årets sirkulærskole er i gang, i regi av Ekspertgruppe Sirkulær i Bergen Næringsråd sammen med Knowit Experience, NORCE, Innovasjon Norge, PwC Bergen og BIR. Bortimot 60 deltakere på tredje kull får lære hvordan de kan rigge bedriften for å møte nye krav, og får kunnskap for å finne nye bærekraftige, sirkulære forretningsmodeller i egen virksomhet.

Regjeringen letter på koronareglene. Medarbeidere som har jobbet hjemmefra, får nå vende tilbake til kontoret, men fortsetter å holde avstand og jobbe for at sykefraværet ikke blir for høyt.

Mars

Ungt Entreprenørskap arrangerer fylkesmesterskap for ungdomsbedrifter. 107 ungdomsbedrifter fra 25 ulike skoler deltar, og en av disse er Teknologilaben UB, som har samarbeidet med Espehaugen gjenvinningsstasjon for å redde datautstyr og fikse det andre kaster. Ungdomsbedriften kommer på pallen i to kategorier – andreplass for beste arbeidsprosess og tredjeplass for beste presentasjon og utstilling.

BIRs idrettslag, IL Reno, arrangerer dugnad for å fjerne 500 dekk fra en myr på Florvågøyen på Askøy. For over 30 år siden la et nabolag dekkene ned i myren for å drenere vann vekk fra en fotballbane, men dette fungerte ikke, og ble med tiden til en stor forsøplingssak med fortvilte grunneiere som overtok «en arv» de helst skulle vært foruten. Gjennom dugnaden hjelper BIR grunneierne med å løse miljøproblemet.

Det andre møtet i Biowaste Club, som arrangeres av Cimbio og BIR og er en del av EU-prosjektet HOOP, går av stabelen. ReSourcer AS, Vestland fylkeskommune, prosjektet Sirkulære Mongstad, BIR Bedrift og Bioregion Institute presenterer sine prosjekter. Med over 50 deltakere fra alle deler av verdikjeden, blir det et vellykket klubbmøte med utveksling av nye ideer knyttet til oppsiklering av bioressurser.

SV-politikere fra Stortinget og Vestland fylkesting besøker BIR Ressurs for å høre mer om forbrenningsanlegget og BIRs tanker om karbonfangst, samme dag som konsernledelsen beslutter å sette i gang et forprosjekt for etablering av karbonfangstanlegg i Rådalen.

BIR Husholdning investerer i 15 nye kjøretøy fra Volvo, der 12 av dem er elektriske. Når disse er på plass, vil ca. 30 prosent av bilparken bestå av elektriske kjøretøy. Dette er en stor investering for å nå fremtidens krav og mål om å håndtere innsamling av husholdningsavfall med nullutslippskjøretøy.

I løpet av året pågår en stor ryddeaksjon i Conrad Mohrs veg 15 og Valkendorfgaten 6, der BIRs medarbeidere tømmer kontorer og lagerrom før utflytting av byggene. Det er mye som har samlet seg opp gjennom årene – noe kastes og noe gjenbrukes. Det opprettes en egen arbeidsgruppe for å arbeide spesielt med historiske objekter og arkiv. Mange dokumenter digitaliseres, og konfidensielle dokumenter som skal kastes, kjøres rett til forbrenning i Rådalen.

April

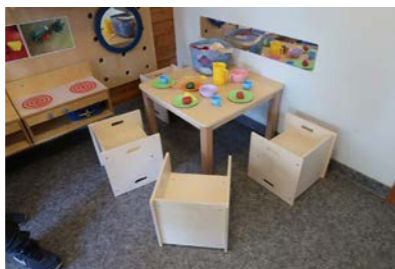
Fra og med 1. april gjelder den nye organisasjonsmodellen for de lovpålagte selskapene i BIR-konsernet. Overgangen markeres på alle BIRs lokasjoner.

Tradisjonen tro stiller BIRs medarbeidere opp på vårdugnad og rydder rundt hovedkontoret vårt og Kristianborgvannet. Blant bosset som samles inn er det flere sykler, et bildekk og mye plast.

Bergen kommune arrangerer gatefest i Olsvik, og BIR deltar med en meget populær stand der små og store deltar i kildesorteringskonkurranse og får smake på melbillelarver.

I den første av årets fire trekninger i returkartonglotteriet, vinner avdelingen Hippetripp på Skjoldtun barnehage 10 000 kroner. Gevinsten brukes blant annet til kubbestoler og bord. Vi gratulerer!

Enok Groven, kjent fra NRK-serien Anno, arrangerer Bergen Boss Race. Deltakerne samler inn 68 kilo boss og en hel del batterier i gatene fra Sandvikstorget til Møhlenpris. Der hentes bossekene av den mobile gjenvinningsstasjonen.

BIR er samarbeidspartner på festivalen OPPLEV, som arrangeres på Marineholmen i regi av det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet i forbindelse med UiBs 75-årsdag. Vi deltar med stand hvor vi har kildesorteringskonkurranse og viser frem vår spennende melbillefarm.

Den 26. april inngår Indre Hordaland Miljøverk IKS (IHM) og BIR AS en intensjonsavtale om å slå seg sammen til et stort avfallskonsern på Vestlandet. Intensjonsavtalen har som mål at IHM sin lovpålagte virksomhet vil bli et eget aksjeselskap i BIR-konsernet.

Vårt nye administrasjonsbygg på Lungegårdskaien 42 er under bygging. Råbygget sto ferdig til den fastsatte fristen 10. mars. Nå bygges fasaden opp, og vi er også i gang med innvendige arbeider. Det avfallstekniske utstyret, som avfallsrør fra sentrumsgater, sykkloner og traverskran begynner også å bli synlig.

Ny gjenvinningsstasjon i Kvam herad åpner 20. april. Dette er en pilotstasjon på tre viktige områder: Vi tester ut elektronisk kunde-ID, går over fra å ta betalt ut fra volum til å veie, og har lagt til rette for et kjøremønster der kundene først kommer til en gratisone for å levere brukbare ting til ombruk, og deretter kjøre over vekten inn i en betalingsone.

BIR arrangerer dugnad sammen med Stend jordbruksskole for å fjerne plast fra marker og Ådlandsbekken, som renner ut i Fanafjorden. På 70-tallet ble det dyrket gulrøtter i området, og mellom radene ble det lagt ned metervis med svart plast – en gammel jordbruksteknikk som bidrar til forsøpling i dag.

For tiende gang arrangerer barnas miljøvernorganisasjon, Miljøagentene, batterijakt for fjerdeklassinger over hele Norge. I løpet av den tre ukers dugnaden samler elevene ved Løvås oppvekstun inn 632 kilo brukte batterier, og lærer om resirkulering og riktig sortering av dem. BIR henter batteriene på skolen, slik at elevene selv får overlevere dem.

Over 2000 ukrainske flyktninger er kommet til Bergen, og mange kom nesten tomhendte. BIRs regnskapsmedarbeider Jane Berg bruker mye av fritiden sin på å hjelpe flyktningene som er kommet til Bergen, og setter i gang en innsamlingsaksjon der BIRs medarbeidere bidrar med klær og hygieneprodukter som hun leverer til akuttomtakene. Når flyktningene skal videre, ser hun at det er behov for hundrevis av koffertter, og i tillegg til medarbeidere blir nå også alle BIRs gjenvinningsstasjoner koblet på. Kunder oppfordres til å levere inn brukbare koffertter helt gratis, og Jane får hjelp til å få koffertene videre til dem som trenger dem mest.

Mai

BIR deltar med en post på det tradisjonsrike russerebusløpet som arrangeres av Trygg Trafikk og Politiet. På posten vår på gjenvinningsstasjonen i Salhus skal russeren løpe raskest mulig med et bosspann som inneholder en tung pose med stein. Noen finner alternative måter å frakte det på, og de råsterke ungdommene gjør det bra på tid!

Innsamlingsbilen for farlig avfall er i gang med vârruten, denne gang med flere nye stopp. På de nye stoppestedene på Landås og Nattland strømmer det til med kunder med malingspann, batterier og annet farlig avfall. Tilbakemeldingene er gode – kundene synes dette er en lettvinnt måte å bli kvitt avfallet på.

Klimapartnere Vestland besøker Espehaugen 52 for omvisning i de nye lokalene, da de ønsker å vise frem BIRs innovative og klimavennlige løsninger til sine partnere. På verkstedet får de sett det siste nye innen batteri- og sensorteknologi og lademuligheter for elektriske renovasjonsbiler.

Tid for hjem tar kontakt med BIR da de pusser opp et hus i Sandviken, hvor de skal lage en vegg av bunnene på mange glassflasker. Med i episoden er vår sjåfør Linda Johannesen, som kjører ut en glass- og metallcontainer til dem slik at de får levert alt som blir kappet av flaskene. De får også låne diverse ting som returglass og glasopor, og programleder Kjersti Bergersen forteller om resirkulering av glass.

Det finske renovasjonsselskapet Ekorosk besøker BIR. Gjestene besøker Espehaugen 52 og får en presentasjon om BIR og datterselskapene. De er spesielt interessert i hvordan kunderegistrering og fakturering fungerer. De får også se på bosspannet i Bergen sentrum og besøke bosspanneterminalen i Jekteviken og gjenvinningsstasjonen på Espehaugen, hvor det vises stor interesse for brukshallen.

BIR deltar med to stafettlag på Bergen City Marathon sitt 10-årsjubileum. På stafetten deltar 15 medarbeidere, og i tillegg løper to ekstra spreke medarbeidere hele runden alene.

Årets sesong av Ti på Topp er i gang, og BIR er sponsor. Bedriftsidrettskretsen, som er arrangør, inviterer til fellestur til Lyngbønipa for å markere starten på turkampanjen. BIR stiller med grillpølser og SMIL-sjokolade etter bad i Tennebekken.

Rundt 350 kofferter er samlet inn og distribuert ut til ukrainske flyktninger, takket være BIR-kunders ønske om å hjelpe, og innsatsen til kundeveilederne på gjenvinningsstasjonene. Innsamling av kofferter fortsetter ut måneden.

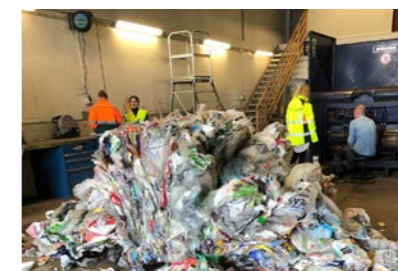
Juni

I ett års tid har vi hatt en insektfarm i BIR, som har vært med på stands og festivaler, og som gjør det mulig å se et individ forvandle seg fra egg til larve før den pupper seg og forvandles til en melbille. I år låner vi to slike insektfarmer ut til skoler, og dette er blitt vårt mest populære utlånstilbud noensinne.

I Lille Øvregate er det stadig forsøpling. Beboere som ønsker å ta vare på gaten sin, ønsker BIR som samarbeidspartner i kampen mot forsøpling. Like før turistsesongen ser gaten så ille ut at våre renovatører tar ansvar og rydder opp etter forsøplerne – til stor glede og begeistring for en beboer som sender oss dette bildet.

Bergen er den byen som er best på plastsortering, ifølge Grønt Punkt Norge som besøker sorteringsanlegget og inspisierer kvaliteten på returplasten. Med 96 prosent renhet har vi grunn til å være stolte – både på egne vegne og av kundene våre som skyller plasten godt før den leveres til oss.

Avdelingen for service og vedlikehold av infrastruktur er svært fornøyd med ny spesialvaskemaskin til vask av bosspann. Nå trenger de ikke lenger høytrykksspyle spannene iført fullt regntøy, og vaskingen går mye raskere. Skikkelig skitne spann får tre minutter i maskinen, mens normalt skitne spann klarer seg med 1,5 minutter. Maskinen kan vaske to 140-liters eller 240-litersspann per vask, eller en beholder på 400 eller 600 liter.

Eivind Fykse har vært daglig leder i BIR Bedrift siden 1999, og nå takkes han av før han går av med pensjon til sommeren. Han overraskes blant annet av at en plass på anlegget blir oppkalt etter ham og får et eget severdighetsskilt.

Helene Fotland Pedersen takkes av etter et år som hospiterende medlem i konsernstyret. Hun ble rekruttert gjennom «Styrekandidaten», et utviklingsprogram i regi av Bergen Næringsråd, som skal bidra til at flere unge blir aktuelle for profesjonelle styreverv. Hun har bidratt sterkt inn i styrearbeidet, og både Helene og konsernstyret rapporterer om gode erfaringer med ordningen.

Juli

En brann oppstår i et litiumbatteri under lading hos BIR Bedrift, og veggen på en kontorbrakke tar fyr. Brannvesen, politi og ambulanse kommer raskt til stedet. Industrivernet, med god hjelp av andre medarbeidere, bidrar til å begrense omfanget. Ingen personer blir skadet.

En sorteringshall på 2500 kvadratmeter er på plass på Mjelstad. Frem til april i år var det kun en tørkehall for slam som var under tak, mens sorteringsjobben skjedde utendørs. Driften på Mjelstad Miljø forbedres stort med en tørr hall. Driften blir mer stabil, sorteringsgraden er bedre, og det er nå mulig med kameraovervåking som gjør at vi raskere kan oppdage feil.

Karstein Bjørge og Ivar Steinsland utnevnes til æresborgere av byen Konjic i Bosnia-Herzegovina. De har vært med som prosjektleder og politisk leder siden begynnelsen av «Folk- til folk-program», et UD-støttet program for å bygge opp Balkan etter krigen. Egne renovasjonsplaner er en del av dette programmet, og Karstein og Ivar takker BIR som er en viktig bidragsyter i dette arbeidet.

Et telt fylt med ombruksgjenstander blir godt mottatt blant kundene på Espehaugen. Når det åpner, står flere i kø for å sikre seg noen av de mange fine gjenstandene som kun få dager tidligere var på vei i bosset.

Teltet settes opp midlertidig på gjenvinningsstasjonen for sommeren i forbindelse med en kartlegging av ombrukspotensialet til BIR, med mål om å forbedre den allerede eksisterende ordningen på stasjonen. Kartleggingen gjennomføres av fem studenter som har sommerjobb på gjenvinningsstasjonen gjennom REdu, Avfall Norges felles kompetanseløft i gjenvinningsbransjen, som jobber for å få flere unge til å velge karrierer innen bærekraft og sirkulær økonomi.

REdu-studentene «redder» brukbare ting som kunder har tenkt å kaste, ved å spørre tilfeldig utvalgte kunder om de har med seg noe av ombruksverdi. De rengjør tingene og stiller alle gjenstandene ut i teltet etter kategori, slik at det gir kundene et systematisk og fristende inntrykk.

Ved å utføre målinger og beregninger ser de på differansen mellom innhentede ombruksartikler, og hvor mye ombruksartikler kunder tar med seg fra teltet i løpet av prosjektperioden. Målet er å få flere til å velge ombruk fremfor å kaste.

August

I samarbeid med Norsirk og Electrotec lanseres Viteboksen på gjenvinningsstasjonen på Espehaugen. Kundene kan sette igjen hvitevarer i denne, og det blir deretter gjort en sortering før produkter sendes videre til Electrotec på Askøy, som reparerer og selger brukte hvitevarer.

BIR deltar på trafiksikkerhetsdagen. Over 600 personer er innoom standen vår, og mange barn får prøvesitte bossbilen.

1. august er kanskje årets verste forsøplingsdag – mange flytter ut av leiligheter denne dagen. Ved returpunktet i Heggebakken, bak Bergen Katedralskole, og i Bispengaten like i nærheten, er beholderne vidåpne og overfylt, og store møbler, madrasser, glassflasker, klær og brev er blant det som ligger og flyter i gatene. En av våre kontrollører rykker ut, og boligeier/utleier i Bispengaten rydder opp begge steder.

Karbonfangst fra forbrenningsanlegget, produsentansvar og infrastruktur for store nullutslippskjøretøy står på agendaen når vi inviterer politikere og media til Gjenvinnerdagen på forbrenningsanlegget. FrP, Rødt, Arbeiderpartiet og MDG er godt representert på foredrag og omvisning.

Studenter strømmer til for å gjøre gratis kjøp når Sammen arrangerer gjenbruksfestival for nyinnflyttede studenter på Fantoft. Køen strekker seg en kilometer utenfor Fantofthallen, hvor BIR har bidratt med et tonn gjenbrukbare gjenstander, som et supplement til det Sammen har samlet inn fra studenter ved semesterslutt. Her slås to fluer i en smekk ved å unngå forsøpling når mange flytter ut før sommeren, og samtidig sørge for en mer sirkulær studiestart.

September

Anders Haugsvær-Holst blir ny daglig leder for BIR Bedrift 1. september. Han er utdannet siviløkonom fra NHH og har videreutdanning fra samme sted innen strategi og ledelse. Han kommer fra stillingen som avdelingsleder i Multiconsult, og har tidligere jobbet i EPSIS AS, Kongsberg Oil and Gas Technologies og Reinertsen AS.

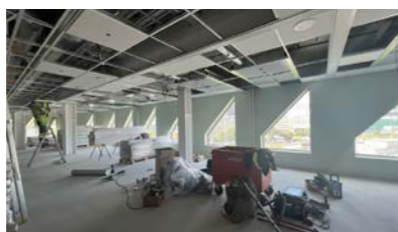
Forbrenningsanlegget i Rådalen får besøk av 20 medlemmer av miljøkomiteen i byrådet i den sørkoreanske byen Cheongju. De er svært interesserte i å lære mer om energigjenvinning og renseteknologi. Den norske avfallsbransjen har mye å bidra med i internasjonale sammenhenger, og vi fungerer både som forbilde og kunnskapsbank.

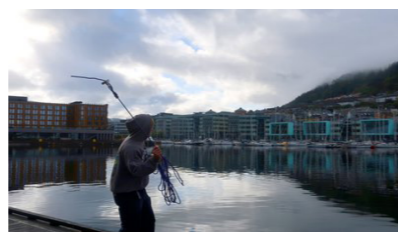
En ny fireårig avtale signeres mellom balkanske og norske partnere i ANIN Balkan. BIR og flere andre norske renovasjonsselskaper forplikter seg til å videreføre det gode samarbeidet og hjelpearbeidet for å bygge opp renovasjonstjenestene på Balkan, blant annet gjennom utveksling av kunnskap og donasjon av biler og utstyr.

Kontrakt signeres mellom Boasson AS og BIR Infrastruktur for et nytt anleggsprosjekt for etablering av bossnett på nedre Nygård i Bergen sentrum. Omtrent en halv kilometer med bossnettrør skal legges i gatene, og når prosjektet er ferdig, kan om lag 1000 husholdninger i bydelen ta i bruk bossnettet.

Innsiden av vårt nye bygg på Lungegårdskaien 42 begynner å ta form. I første og andre etasje blir det bossnetterminal, og fjerde til syvende etasje blir kontoretasjer med hver sin fargepalett. Det blir også takterrasse solcellepanel, biehotell og god utsikt over byfellene.

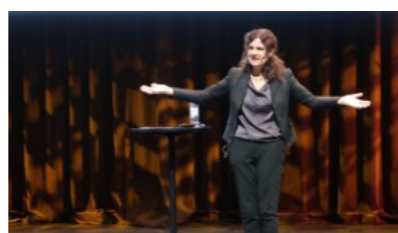
I vår søkte Fana folkehøgskule om tilskudd fra BIR til innkjøp av seks kraftige magneter som hver kan løfte 300 kilo. Det sa vi ja til, og magnetfiske er nå blitt et populært valgfag ved skolen. Elevene fisker i ulike vann og fjerner ting som hermetikkbokser, jerngitter, skiftenøkler, skruer og rør.

Den 22. september beslutter BIRs konsernstyre at BIR-konsernet skal jobbe for å realisere et karbonfangstanlegg tilknyttet forbrenningsanlegget i Rådalen. Estimert investering for anlegget er på ca. 1 milliard kroner.

Et nytt faglig og sosialt nettverk for medarbeidere til og med 35 år starter opp. Under oppstartsmøtet for BIR Ung utveksler medarbeidere fra ulike selskaper gode idéer og innspill til aktiviteter som vil bidra til et godt arbeidsmiljø.

Konsernsjef Borghild Lekve holder innlegg på klimakonferansen Om i morgen. Her snakker hun blant annet om karbonfangst, og blant tilskuerne er klima- og miljøminister Espen Barth Eide (Ap). Norsk Riving deltar også med stand under konferansen.

Oktober

I et pilotprosjekt utvides den mobile gjenvinningsstasjonen fra seks til fjorten stoppesteder for å forbedre grovavfallshåndteringen i sentrumsnære strøk. To nye elektriske innsamlingsbiler står for innsamlingen: en for kostnadsfritt avfall og en for betalingspliktig avfall.

Ni medarbeidere fra BIR-konsernet deltar på Rosa Sløyfe-løpet og bidrar til å støtte en god sak.

Den norske storfilmen Krigsseileren spiller inn scener i Bergen, og området rundt Sydnes og Dragefjellsbakken blir omgjort til kulisser. BIR låner ut 23 gamle sinkspann og vår gamle hestekjerre, og med busker og trær fra hageavfallet på Espehaugen gjenvinningsstasjon hjelper vi til å skjule ting som kan avsløre at filmen spilles inn 75 år etter at begivenhetene fant sted.

ELEXIA

Sammen med 22 aktører fra syv land deltar BIR i EU-prosjektet ELEXIA, som starter opp i oktober og vil vare til 2026. Sammen vil vi utvikle verktøy som skal bidra til energioptimalisering, og løsningene som utvikles vil demonstreres ved tre pilotstudier i Portugal, Danmark og Bergen. I Bergen blir prosjektet et viktig bidrag inn mot arbeidet med å optimalisere driften av bossnettet og redusere energiforbruket.

November

40 studenter som tar faget energiomstilling ved UiB besøker forbrenningsanlegget. De får omvisning og presentasjon om forbrenningsteknologi, rensing av utslipp, energigjenvinning og bærekraftsarbeidet til BIR Ressurs, med særlig vekt på metallgjenvinning og karbonfangst.

Gjennom det nye bransjeprogrammet for Avfallsbransjen deles 14 millioner ut til kompetansehevede tiltak. Sammen med KAV (Kommunalt Avfall Vestland) får BIR tildelt 1,7 millioner av midlene. Pengene skal brukes på kurs og utdanning til både operativt og administrativt personell.

I forbindelse med flytting og tømming av fjernlager, oppstår det behov for å digitalisere arkivpliktige bilag. Når dokumentene er skannet og lagt inn i mapper, får roboten Bosse jobben med å søke opp bilag og laste opp riktig bilagsnummer og firma i regnskapssystemet. Nå håndterer våre to roboter til sammen 36 små og store prosesser i flere BIR-selskap.

BIRs Brr Badebande tar turen til Nordnes Sjøbad. Ved hjelp av avfallsvarme varmes sjøvannet i bassenget opp til 34 grader.

Gjenbruksuken

Gjenbruksuken 2022 arrangeres 21.-27. november i regi av BIR og Bergen kommune, i samarbeid med en rekke medarrangører. Uken blir en stor suksess med over 50 arrangementer til sammen i Bergen, på Askøy og i Kvam.

Her viser vi privatpersoner og næringslivet mangfoldet vi sammen har å by på innen gjenbruk, og hvordan man på en enkel, morsom og meningsfull måte kan forbruke mindre og gjenbruke mer. Det arrangeres byttefester, reparasjonsverksteder, redesign, matredning, kurs, foredrag, juleverksted og mye mer.

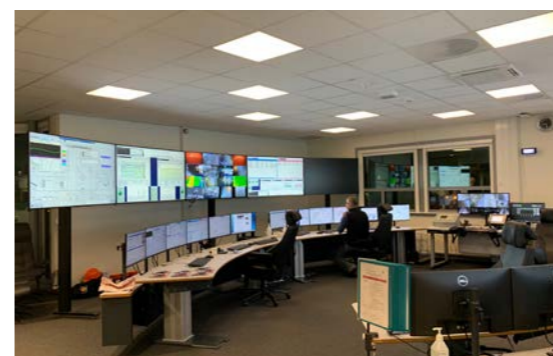
Gjenbruksuken arrangeres samtidig som europeisk uke for avfallsreduksjon, samt Black Week. Mot slutten av uken gjøres Gjenbruksuken som motvekt til Black Week ekstra tydelig, med arrangementene «Grønn fredag» og «Grønn lørdag» i telt på Torgallmenningen. Her deltar mange aktører med spennende boder og aktiviteter for store og små. En rekke av Bergens kaféer og kiosker bidrar også til Gjenbruksuken ved å tilby kafferabatt til kunder som tar med egen kopp.

Under Gjenbruksuken arrangerer vi ombruksjulemarked i våre lokaler i Møllendalsveien 40. Markedet er en del av et pilotprosjekt som tester ut nye ombrukskonsepter. BIR Nyverdi henter, vasker og stiller ut gjenstander fra gjenvinningsstasjonene på Espehaugen, i Møllendalsveien og i Salhus, og disse selges nå for en billig penge.

Desember

«Det blå bossnettet», som strekker seg over deler av Bergen sentrum, Nordnes og Møhlenpris, er ferdig. Dette markeres med en formell åpning hvor de fire siste nedkastpunktene på Nordnes avdukes av konsernsjef Borghild Lekve og byråd for klima, miljø og byutvikling, Ingrid Nergaard Fjeldstad. Bossnettet har nå totalt 479 nedkast fordelt på 117 nedkastpunkt, og det er lagt 17,7 kilometer med bossrør. 8721 husholdninger er koblet på bossnettet, og vi nærmer oss syv millioner lukeåpninger.

Kontrollrommet og møterommet på forbrenningsanlegget bygges om og pusses opp fra august. Møterommet blir ferdig i september, og kontrollrommet i desember. Dette fører til bedre arbeidsforhold for medarbeiderne på anlegget, samt enklere mottak av gjester og gjennomføring av omvisninger.

Når vi flytter, skal vi gjenbruke mange møbler i nytt bygg, men en del blir likevel til overs. I stedet for å kaste disse, gir vi vekk et berg av møbler fra hovedkontoret på Minde. Vel 70 biler er innom garasjen vår, i tillegg til gående og syklende, og mange sikrer seg hyller, skap og stoler til boder, garasjer og hjemmekontor.

Møllendal gjenvinningsstasjon får besøk av tiendeklassinger fra Kjøkkelvik ungdomsskole, som tar faget design og redesign. De får omvisning på stasjonen og på lageret i Møllendalsveien 40, hvor vi nå redder gjenstander til ombruk. Elevene skal lære seg å lage nytt av gammelt, og får hente møbler og trevirke vi har samlet til dem.

Innsamling av matavfall

2022 var året for fullskala utrulling av matavfallsinnsamling i BIR.

Året startet med at vi aller først etablerte en rask fellesløsning for Bergen kommune: matavfallscontainere som alle bergensere kunne bruke.

Bakgrunnen for denne løsningen i Bergen var en lokal forskrift om at kildesortering for matavfall skulle være et tilbud med virkning fra og med januar 2022. Dermed måtte vi planlegge for en minimumsløsning som raskt kunne etableres i påvente av ordinær utrulling med egen beholder til matavfall.

Totalt seksti matavfallscontainere ble plassert ut på eksisterende returpunkt i kommunen. Rett over nyttår kunne de første kundene fritt benytte disse. Det eneste kundene trengte for å komme i gang, var kildesorteringsutstyr fra BIR, som enten kunne hentes eller bestilles. Totalt ble det i oppstartsukken og gjennom nettbestilling delt ut kurv og poser til ca. 6000 kunder.

Fra midlertidig til varig løsning

I snitt har åtte tonn blitt levert ukentlig til containerne siden første tømming 24. januar, og løsningen har fungert veldig godt. Til tross for at det er en løsning åpen for alle, har det vært helt marginalt med feilsortering. Vi fikk på plass en spesialbil i april som både tømmer matavfallscontainere og vasker dem i én og samme operasjon, noe som har medført svært få klager på lukt.

Tilbakemeldingene fra kunder er i all hovedsak positive. Mange er glade for å slippe å tenke på tømmedager og vask av eget spann. Det som lenge ble sett på som et midlertidig tilbud fra vår side, er nå vurdert til å kunne ha en lenger levetid enn først antatt.

Spann på bestilling

Da containerne var på plass, kunne utrulling av hjemmehenting av matavfall fortsette med full styrke. Med bakgrunn i erfaringene fra pilotene året før, ble det bestemt at vi skulle gå for en bestillingsløsning fremfor utdeling av matavfallsbeholdere til alle huseiere. BIR-området ble delt inn i ulike soner, hvor bestilling, utplassering, ruteplanlegging og oppstart av tømmeruter ble gjennomført løpende, med justeringer underveis.

Oppslutningen har i snitt ligget på rundt 30 prosent. Den laveste interessen så vi i Kvam og Fusa, med 26-27 prosent oppslutning, mens vi nådde en topp på 38 prosent i Nesttun/Årstad-området.

Det ble benyttet målrettet kundekommunikasjon ved bruk av SMS og lenke til informasjon på nettsiden vår, i takt med utrulling til de ulike kundegruppene. Enkelte steder ble det i tillegg benyttet brosjyrer.

Fellesløsninger og utfordrende områder

Parallelt med utplassering av spann etter bestilling, ble det igangsatt et eget utrullingsløp for matavfallsinnsamling i borettslag og steder hvor spann til hver enkelt husstand ikke er en egnet løsning. I enkelte sentrale områder i Bergen kommune gjør utfordringer med plass og fremkommelighet at vi foreløpig ikke kan tilby flere spann i disse områdene. Hovedsakelig gjelder dette i Årstad og Bergenhus. Det jobbes fortløpende med å kartlegge og tilby innsamlingsløsninger tilpasset boliglag og disse utfordrende områdene.

Hjemmekompostering

BIR har i lang tid hatt et tilbud om tilskudd til kjøp av utstyr til hjemmekompostering. Per 2022 har vi registrert ca. 9000 kompostavtaler. BIRs kunde- og tilfredshetsundersøkelse i 2022 viser at andelen som oppgir at husstanden komposterer, varierer fra 12 prosent til 28 prosent. Det er lavest i Bergen og høyest i distriktskommunene. Hjemmekompostering er en kortreist og miljøvennlig løsning vi fortsatt vil oppfordre til for dem som har mulighet, selv etter BIRs tilbud om innsamling av matavfall er etablert.

Matavfall blir til biogass og biogjødsel

De første månedene ble matavfallet sendt til behandlingsanlegg i Danmark. Fra 1. april har matavfall fra husholdningskunder i BIR blitt sendt til Grødaland biogassanlegg på Jæren. Her blir energien utnyttet og verdifulle næringsstoffer ført tilbake i naturens kretsloop. Avfallsressurser fra slam og matavfall blir benyttet til produksjon av biogass og biogjødsel. De neste årene vil BIR anslagsvis samle inn 7000 tonn matavfall årlig, og jobber sammen med IHM om å etablere et biogassanlegg på Voss.

Omorganisering av lovpålagte selskaper

1. april 2022 ble de lovpålagte selskapene i BIR-konsernet omorganisert og fikk nye navn.

Bakgrunn for omorganiseringen

Gjennom risikovurderinger gjennomført høsten 2020 og våren 2021, pekte en samlet konsernledelse på behovet for bedre samordning og flere synergimuligheter for økt måloppnåelse for det enkelte selskap og for konsernet som helhet.

Dette satte i gang en prosess for organisasjonsgjennomgang i 2021. I første omgang ble det gjort en gjennomgang av morselskapet BIR AS, som ble ferdigstilt sommeren 2021. Resultatet ble en endret intern organisering der det ble etablert fire avdelinger og noen oppgaver ble overført fra datterselskaper til mor.

Høsten 2022 sto organisasjonsgjennomgang av de lovpålagte datterselskapene for tur. En bredt sammensatt prosjektgruppe, med representanter fra alle selskapene, fikk i oppdrag å utarbeide en utredning med klare anbefalinger om fordeling av oppgaver mellom de heleide datterselskapene. Konsernet skulle ha tydelig definerte ansvar og roller, være rigget til å innfri de strategiske målene og bidra til utvikling

både for de enkelte forretningsområdene og for konsernet totalt – på en kvalitetsmessig god måte og til riktig kostnad. Det skulle være minimalt med samordningskostnader mellom og internt i de ulike selskapene, og oppgavefordelingen skulle muliggjøre god intern ledelse og oppfølging i alle deler av organisasjonen.

Prosjektgruppen gjennomførte flere arbeidsmøter med konsernledelsen, innhentet informasjon fra ulike ressurspersoner internt i BIR og eksternt informasjon om alternative organisasjonsmodeller.

PWC ble leid inn til å gjennomføre en nåsituasjonsanalyse og utarbeide en rapport om styrker og forbedringsområder for konsernet. Prosjektgruppen tok utgangspunkt i denne under utarbeidelsen av sin rapport med innstilling til ny organisasjonsmodell. Alle medarbeidere i BIR fikk mulighet til å komme med innspill til denne.

I februar 2022 la konsernsjef Borghild Lekve frem sin innstilling til ny organisasjonsmodell, som ble implementert 1. april 2022.

BIR Nyverdi AS

BIR Nyverdi AS, tidligere BIR Privat AS, har ansvar for å utvikle nye konsepter for ombruk, sirkularitet og bærekraft samt utvikling og drift av gjenvinningsstasjonene. Selskapet skal være en drivkraft for bærekraftsarbeid og -rapportering i tråd med konsernets bærekraftsstrategi.

Selskapet er delt i tre avdelinger:

- Ombruk og sirkularitet
- Verdikonsepter
- Bærekraft og analyse

BIR Husholdning AS

BIR Husholdning AS, tidligere BIR Transport AS, skal sikre at alle husholdningskundene i BIRs eierkommuner får hentet avfallet sitt i samsvar med gjeldende renovasjonsforskrift, en forskrift som også forvaltes av selskapet. Selskapet har også ansvar for vedlikehold av biler og utstyr.

Selskapet er delt i fire avdelinger:

- Forbedring og analyse
- Innsamling
- Logistikk og verkstedtjenester
- Kunde

BIR Infrastruktur AS

BIR Infrastruktur AS, tidligere BIR Nett AS, har fått ansvar for utbygging samt drift og forvaltning av avfallsinfrastruktur og eiendommer som er tilknyttet BIRs lovpålagte aktivitet. I tillegg har selskapet ansvar for uttalelser og ivaretagelse av BIRs interesser knyttet til utbyggingsplaner.

Selskapet er delt i tre avdelinger:

- Plan og utbygging
- Drift og vedlikehold
- Strategi og analyse

BIR Ressurs AS

BIR Ressurs AS, tidligere BIR Avfallsenergi AS, har ansvar for all nedstrøms aktivitet for husholdningsavfallet i BIR. Det innebærer å ta vare på og skape verdier av alle produktene som BIR samler inn fra husholdningene. Disse ressursene kan fortsatt bli råstoff til ny produksjon, eller brukes til energiproduksjon.

Selskapet er delt i tre avdelinger:

- Forbrenningsanlegget
- Marked
- Mjelstad Miljø

BIR Nyverdi AS

Hva er det viktigste selskapet oppnådde i 2022?

BIR Nyverdi fikk i løpet av 2022 nytt navn, nytt mandat og en noe endret organisasjonsstruktur. Vi har jobbet aktivt gjennom året for å sikre en felles forståelse av hvordan vi skal utvikle oss og dreie driften, slik at vi best mulig løser oppdraget vårt om økt ombruk og sirkularitet samt det å være et sekretariat for bærekraft.

I april åpnet vi en splitter ny gjenvinningsstasjon i Kvam. I august bidro BIR Nyverdi med mange fine ting til den første gjenbruksfestivalen for studenter i regi av studentsamskipnaden, og i tillegg åpnet vi tilbudet «Viteboksen» på tre av gjenvinningsstasjonene, der reparasjon av hvitevarer skal sikre økt ombruk og sirkularitet.

Gjennom høsten ledet selskapet arbeidet med å få på plass en bærekraftsstrategi for hele konsernet.

Hva gjorde selskapet i 2022 for å være en miljøpådriver?

Det kommer stadig nye krav til utsortering av avfallstyper fra EU og nasjonale myndigheter. Eierne våre har klare forventninger til selskapets og konsernets bærekraftsarbeid. BIR Nyverdi har sammen med konsernet utarbeidet en bærekraftsstrategi, som en viktig ramme og utgangspunkt for videre konkretisering og detaljering av ESG-dimensjonene i bærekraftsarbeidet.

BIR Nyverdi har lagt til rette for økt ombruk for folk flest gjennom etablering av et lokale sentralt i Bergen, der ulike ting som ellers ville blitt kastet presenteres på en innbydende måte og med en verdi. For å være en miljøpådriver gir vi oppmerksomhet til verdibegrepet som noe mer enn tradisjonell økonomisk verdi. Ting vi får inn kan for ulike mennesker ha både bruksverdi, affeksjonsverdi, materiell verdi og estetisk verd.

Selskapets formål

BIR Nyverdi AS er etablert som driftsselskap for å sikre BIR AS betjening av kunder på gjenvinningsstasjonene, i henhold til forurensningsloven § 30. Selskapet skal arbeide med utvikling av konsepter for ombruk og sirkularitet. Selskapet skal utarbeide bærekraftsstrategi og forestå bærekraftsrapportering på vegne av konsernet.

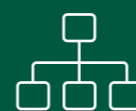
Styret

Borghild Lekve, styreleder
Ina Cathrin Stølen
Severin Lerheim Andreassen
Arild Fyllingsnes
Margrethe Bruarøy Sognnæs

Daglig leder: Bente Gansum Daazenko

Bente Gansum Daazenko har jobbet i BIR siden 2009, og vært daglig leder i BIR Nyverdi siden 2015. Hun er utdannet Cand.scient. fra UiO. Hun har vært med på en rivende utvikling i interessen for miljø og avfall siden midten av 90-tallet, og har arbeidserfaring fra alle forvaltningsnivåene, herunder Klima- og miljødepartementet, Miljødirektoratet og nå BIR. Hun har også vært teknisk sjef i returselskapet RENAS AS.

Heleid datterselskap
av BIR AS

Stiftelsesår
2002

Årsverk
106

Sykefravær
7,08 prosent
(2,74 prosent kortvarig,
4,34 prosent langvarig)

Avfallsmengder i 2022

137 047 tonn
total avfallsmenge

376 kilo
per innbygger

4 540 tonn
farlig avfall

BIR Husholdning AS

Hva er det viktigste selskapet oppnådde i 2022?

BIR Husholdning flyttet inn i nytt drifts- og verkstedbygg på Espehaugen 52B, som ble ferdigstilt i februar 2022. Hele selskapet er lokalisert på Espehaugen. Dette legger til rette for effektive arbeidsprosesser på tvers, og gir gode forutsetninger for å nå de strategiske målsettingene innenfor effektiv drift.

I forbindelse med omorganiseringen av lovpålagt del i BIR-konsernet, ble BIR Husholdning tilført nye oppgaver og ressurser, og fikk utvidet sitt formål. For å ivareta det nye ansvarsområdet på en hensiktsmessig måte, både internt i selskapet og i henhold til grensesnitt til søsterselskap, har BIR Husholdning etablert ny avdelingsstruktur med fire avdelinger.

BIR Husholdning har stått for prosjektledelse og bred deltakelse ved implementering av matavfallsinnsamling for husholdningskundene i eierkommunene gjennom hele 2022 og første kvartal av 2023. Matavfallsinnsamling og øvrige krav til utsortering av avfallstyper påvirker i stor grad hvordan selskapet må innrette seg for å utføre det samlede oppdraget med høye krav til kvalitet og effektivitet.

Hva gjorde selskapet i 2022 for å være en miljøpådriver?

Det nye drifts- og verkstedbygget på Espehaugen 52B er BREEAM-sertifisert, og har nivået «Very Good». Denne standarden er nådd gjennom flere gode miljøtiltak som oppvarming med fjernvarme, takflate med kraftproduksjon fra solcelleanlegg, batterier for lagring av solenergi og el-kraft, samt lademuligheter for både nyttekjøretøy og personbiler.

Vi inngikk kontrakt for kjøp av 13 elektriske renovasjonskjøretøy for levering i første halvår 2023. Bilkjøp for 2024 ble utlyst med mål om fossilfri drift, enten elektrisk eller biogass.

Vi har hatt kontinuerlig utrulling og bruk av nivåsensorer i containere for å optimalisere innsamlingen og redusere kjøring. Vi har brukt miljøolje i driften og gjenbrukt småbeholdere.

Selskapets formål

BIR Husholdning sin hovedoppgave er å sikre at alle husholdningskundene i BIRs eierkommuner får hentet avfallet sitt i samsvar med gjeldende renovasjonsforskrift, en forskrift som også forvaltes av selskapet. BIR AS har tildelt selskapet enerett for innsamlingen, med avtaleperiode ut 2035. Selskapet driver i tillegg eget tungbilverksted og er ansvarlig for at biler og utstyr holdes i god og sikker stand.

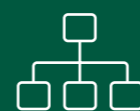
Styret

Borghild Lekve, styreleder
Annette Rognstad
Atle Tvedt Pedersen
Remi Rasmussen
Terje Danielsen

Daglig leder: John Gaute Kvinge

John Gaute Kvinge har vært daglig leder i BIR Husholdning siden 2016. Han er utdannet siviløkonom fra NHH, og har tidligere arbeidserfaring fra blant annet bank- og forsikringsbransjen.

Heleid datterselskap
av BIR AS

Stiftelsesår
2002

Årsverk
133

Sykefravær
8,62 prosent
(3,36 prosent kortvarig,
5,27 prosent langvarig)

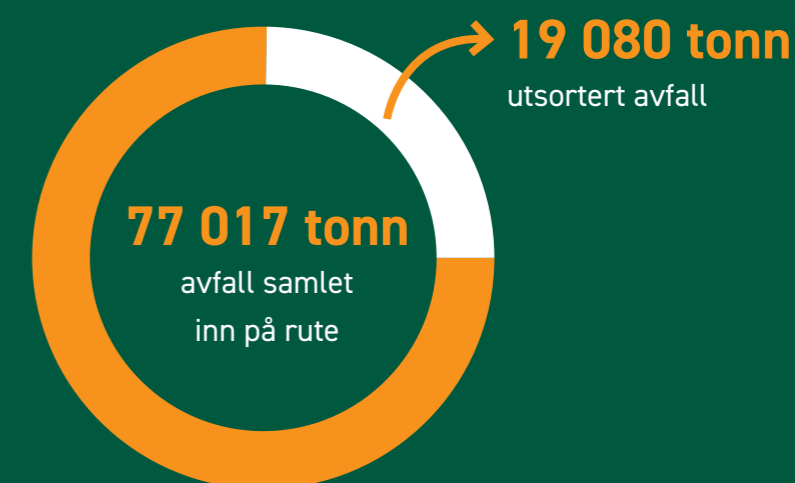
Viktige tall

79 kjøretøy

9 nullutslippskjøretøy

BIR Infrastruktur AS

Hva er det viktigste selskapet oppnådde i 2022?

De siste nedkastene på Nordnes ble åpnet. Dette markerte at «det blå bossnettet» fra Møhlenpris til Nordnes, med tilhørende sidegater, er ferdigstilt.

Anleggsarbeidene på Nygårdstangen startet i januar 2021 og råbygget ble ferdigstilt i mars 2022. Bygget ble oppført innenfor budsjett og tid, og avfallsteknisk utstyr i terminalen klargjøres for første testkjøring fra mars 2023, og oppstart av «grønt nett» til høsten.

Et stabilt antall næringskunder har vært tilknyttet bossnettet i et utfordrende år for deler av næringslivet i Bergen sentrum. Andelen som bruker bossnettet er nå ca. 70 prosent.

På Mindemyren ble alle bossrør som BIR skal etablere, ferdig montert.

For å sikre datafangst fra nedgravde og bunntømte containere, ble det i et pilotprosjekt foretatt overtagelse av 15 anlegg fra borettslag og sameier.

Hva gjorde selskapet i 2022 for å være en miljøpådriver?

Kontordelen av det nye terminalbygget ble sertifisert etter miljøstandarden BREEAM-NOR Excellent, og det er vektlagt miljøvennlige løsninger med fjernkjøling med vann fra byfjorden, solceller, plantevegger og takhage.

Det settes høye miljøkrav ved anleggsentrepriser. Utslippsfrie maskiner og kjøretøy skal benyttes under utførelse av kontrakter.

Energioptimalisering er svært viktig ved drift av selskapets ulike anlegg.

BIR Infrastruktur deltar nå i EU-prosjektet ELEXIA. I prosjektet samarbeider BIR og 22 aktører fra syv land om å utvikle digitale verktøy som skal bidra til energioptimalisering og energiintegrasjon på tvers av sektorer. Pilotprosjektet i Bergen omhandler hvordan energisystemet vil være i det fremtidig utbygde Dokken.

Selskapets formål

BIR Infrastruktur AS er etablert som driftsselskap for å sikre BIR AS utbygging og drift av bossnett. Selskapet skal også kunne arbeide med utbygging og drift av annen infrastruktur. Selskapet er av allmennyttig karakter og skal ikke dele ut utbytte. De ressurser som genereres gjennom virksomheten skal anvendes til realisering av selskapets formål.

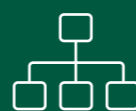
Styret

Borghild Lekve, styreleder
Jostein Ljones
Morten Straume
Camilla Tangenes

Daglig leder: Terje Strøm

Terje Strøm har ledet BIR infrastruktur siden 2014. Før den tid var han med å bygge opp Eviny Termo og avsluttet som utbyggingssjef i selskapet før turen gikk videre til BIR. Han har hatt en spennende reise hvor det å bygge ut samfunns viktig infrastruktur er selve livet. Gjennom sitt verv som nestleder i Norsk Kommunalteknisk Forening blir infrastruktur også satt på dagsorden i nasjonal og internasjonal sammenheng. Terje er utdannet elkraftingeniør innen høyspenningsteknikk og har senere bygget på med VVS/energifag og styrekompetanse.

Heleid datterselskap
av BIR AS

Stiftelsesår
2007

Årsverk
16

Sykefravær
8,23 prosent
(2,10 prosent kortvarig,
6,14 prosent langvarig)

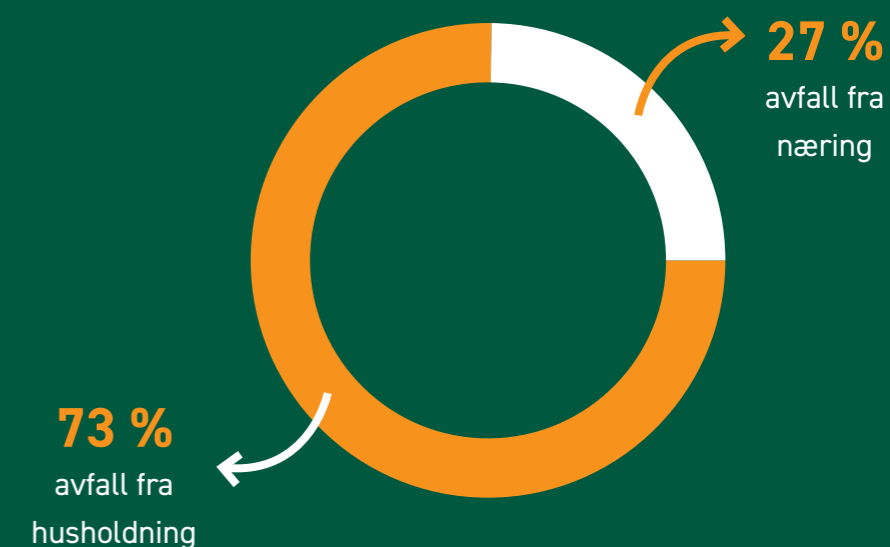
Viktige tall

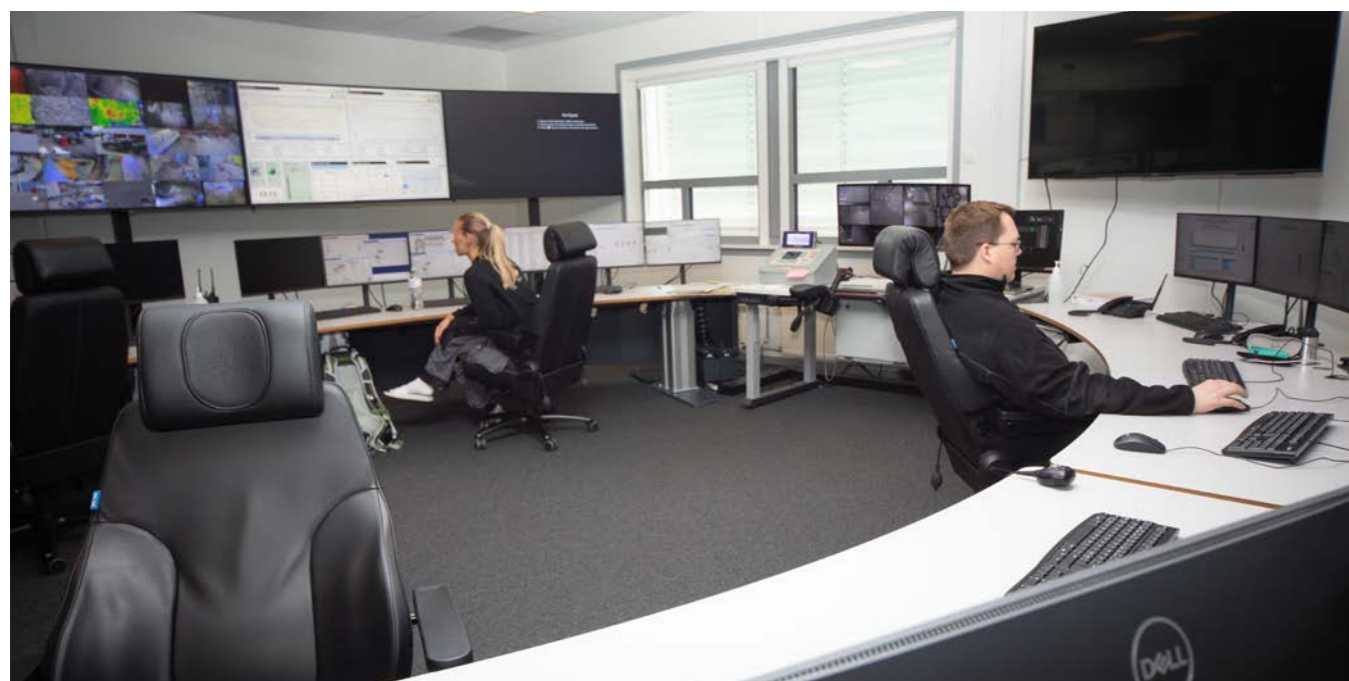
1 369 196
lukeåpninger
(2021: 1 354 777)

9 096
husholdningskunder
(2021: 8700)

BIR Ressurs AS

Hva er det viktigste selskapet oppnådde i 2022?

En omfattende ombygging og oppussing av kontrollrom og møterom på forbrenningsanlegget har gitt bedre arbeidsforhold og enklere forhold for omvisninger. Sorteringsanlegget på Mjelstad har fått tak, noe som også gir et bedre arbeidsmiljø.

Etter omorganiseringen har BIR Ressurs fått ansvaret for alt avfall som husholdningene i BIR leverer, både til material- og energigjenvinning. Dette gir synergieffekter som økt verdiskaping for BIR Ressurs og konsernet. Selskapet har justert organisasjonen noe i 2022 – det har blitt opprettet en egen avdeling for marked, og en egen stilling som kvalitets- og miljøvernleder.

BIR og BIR Ressurs har gjennomført et forprosjekt for et modulært anlegg for fangst av 100 000 tonn CO₂. Vi har møtt en rekke politikere og nøkkelpersoner for å informere om og samle støtte til prosjektet.

BIR Ressurs har også hatt en sentral rolle i nettverket KAN (Klimakur for Avfallsforbrenning i Norge), for utvikling av gode felles karbonfangstløsninger for de store forbrenningsanleggene.

Hva gjorde selskapet i 2022 for å være en miljøpådriver?

BIR Ressurs sørger for bærekraftige løsninger ved å skape verdier av alt avfallet BIR samler inn fra husholdningene. Alt som kan materialgjenvinnes, brukes som råstoff til ny produksjon, og restavfallet brukes til energiproduksjon. Forbrenningsanlegget er en viktig del av den sirkulære økonomien og en helt nødvendig behandlingsform for det avfallet som ikke lar seg materialgjenvinne. Avfallsvarmen blir til fjernvarme og strøm. 78 prosent av energien fra avfallet ble gjenvunnet i 2022.

Bunnasken fra forbrenningsanlegget sorteres på vårt meget avanserte metallsorteringsanlegg på Mjelstad. BIR Ressurs er engasjert i arbeidet med fangst og bruk av CO₂. Utover CO₂ har vi svært god rensing av røykgassen på forbrenningsanlegget, og både forbrenningsanlegget og deponiet på Mjelstad har gode renseanlegg for vann som slippes ut. Selv om vi i utgangspunktet driver en virksomhet som har noen negative miljøeffekter, har vi redusert dette til et minimum.

Selskapets formål

BIR Ressurs AS er etablert som driftsselskap for å sikre BIR AS mottaks- og behandlingskapasitet når det gjelder avfall som er omfattet av forurensningsloven § 30. Selskapet kan også drive annen virksomhet i tilknytning til formålet. Selskapet kan inngå samarbeidsavtaler eller delta i andre foretak dersom dette er hensiktsmessig for å oppfylle formålet. Selskapet er av allmennnyttig karakter, men kan også drive forretningsvirksomhet ved utnyttelse av ledig kapasitet. Selskapet kan kun gi utbytte av den forretningsmessige delen av virksomheten.

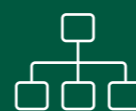
Styret

Borghild Lekve, styreleder
Sølvi Spilde Monsen
Morten Straume
Espen Andre Widding Møller

Daglig leder: Ingrid Hitland

Ingrid Hitland er utdannet sivilingeniør fra NTH og har arbeidet i avfallsbransjen i over 30 år. Hun har arbeidet i BIR siden oppstarten, og har hatt roller som plansjef, markedsjef, fungerende daglig leder i BIR Privat og de siste 15 årene som daglig leder i BIR Ressurs. Ingrid har de siste fem årene også ledet Avfall Norges faggruppe for avfallsforbrenning, som samler alle forbrenningsanleggene i Norge, samt vært nestleder i Samfunnsbedriftenes fagstyre for avfall og gjenvinning i elleve år.

Heleid datterselskap
av BIR AS

Stiftelsesår
2003

Årsverk
47,3

Sykefravær
5,58 prosent
(2,90 prosent kortvarig,
2,68 prosent langvarig)

Viktige tall

269 000 tonn
avfallsmengde håndtert

Omsetning
445,1 mill. kroner
(341,5 i 2021)

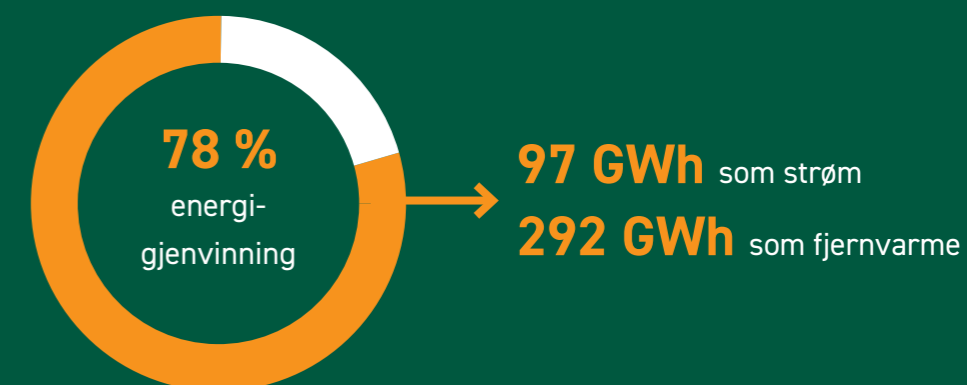

206 000 tonn
avfallsmengde til forbrenning

Resultat
103,2 mill. kroner
(75,3 i 2021)

4 780 tonn
metaller utsortert fra slagg

BIR Bedrift AS

Hva er det viktigste selskapet oppnådde i 2022?

2022 var et år med stor aktivitet og spennende utvikling for BIR Bedrift. Selskapet har fått flere nye kunder og ser en positiv trend i kundetilfredshetsmålinger.

Vår nye sorteringshall ble tatt i bruk rett før sommeren, og vi har doblet kapasiteten og hatt kursing i håndtering av farlig avfall for å imøtekomme strengere krav og økende avfallsvolum fra våre kunder.

Gjennom Retura har vi gjort en viktig satsning inn mot havbruksnæringen, og vunnet landsdekkende avtaler med de to største oppdretterne i Norge.

Etter brannen på sorteringsanlegget til IVAR IKS, har vi bistått dem ved å hente og sortere et stort volum papir fra Rogaland.

Innen innovasjon og utvikling var et høydepunkt å fullføre prosjektet Miljøtek, som ga oss viktig innsikt for videre utvikling av forproduksjonen.

Hva gjorde selskapet i 2022 for å være en miljøpådriver?

Vi kan nå både hente og behandle avfall fossilfritt med Vestlandets første elektriske liftbil, Elli, og en elektrisk kvern. Vi har også signert kontrakt på fire nye biogassbiler.

Selskapet ønsker å bli mest mulig selvforsynt med energi og redusere fotavtrykket, og har startet en mulighetsstudie for solceller på eget takareal.

I flere år har vi hentet inn og forbehandlet fôr i form av frukt og grønt til larver, som igjen skal brukes til mat til dyr og mennesker. Betrakkelig oppskalering gjør at vi stadig jobber med å finne mer mat som det er lovlig for larvene å spise.

BIR Bedrift samarbeider med kunder for å øke utsortering. Eksempelvis skal Sportsklubben Brann bli en grønnere fotballklubb gjennom prosjektet Grønn Stadion, og sorteringsgraden på stadion økte med 13 prosent i 2022.

Selskapets formål

BIR Bedrift AS har bred kompetanse i alle ledd av avfallskjeden, og tilbyr et vidt spekter av lokale, bærekraftige avfalls- og miljøløsninger til næringslivet, og containere til privatkunder. Gjennom datterselskapene er selskapet totalleverandør i avfallsmarkedet, både til offentlig og privat næringsliv.

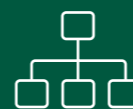
Styret

Borghild Lekve, styreleder
Kristian Jæger
Geir Anuglen
Karen Marie Aker Haarklau

Daglig leder: Anders Haugsvær-Holst

Anders Haugsvær-Holst tok over lederrollen i BIR Bedrift høsten 2022. Han er utdannet siviløkonom og har en MBA innen strategisk ledelse fra Norges Handelshøyskole. Anders er opptatt av å spille på lag med kunder og leverandører for å skape nye sirkulære verdikjeder hvor vi tar bedre vare på ressursene.

Heleid datterselskap
av BIR AS

Stiftelsesår
1998

Årsverk
84

Sykefravær
6,9 prosent
(3,45 prosent kortvarig,
3,46 prosent langvarig)

Viktige tall

Omsetning og resultat

BIR Bedrift AS:
Omsetning: 235,7 mill. kroner (219,3 i 2021)
Resultat: 9,1 mill. kroner (10,5 i 2021)

Bossug AS:
Omsetning: 17,1 mill. kroner (24,3 i 2021)
Resultat: 0,5 mill. kroner (1,2 i 2021)

Retura Vest AS:
Omsetning: 48,4 mill. kroner (47,9 i 2021)
Resultat: 0,7 mill. kroner (0,8 i 2021)

Brødr Salomonsen AS:
Omsetning: 0,5 mill. kroner (0,5 i 2021)
Resultat: -0,04 mill. kroner (-0,07 i 2021)

Norsk Riving AS:
Omsetning: 31 mill. kroner (35,5 i 2021)
Resultat: -2,97 mill. kroner (-0,007 i 2021)

3 286
kunder med omsetning

56,65 %
materialgjenvinning

44 502 tonn
innveid og håndtert

65 tonn
CO₂ spart ved fossilfri
innhenting og behandling

Andre selskaper der BIR har eierinteresse

CIMBIO AS

BIRs eierposisjon: 100 prosent
BIR innehar rollen som styreleder ved
Ulrikke Hernæs og rollene som styremedlemmer
ved Eva Skjold, Toralf Igesund og Jørgen Austvik.

CIMBIO AS er etablert som et nettverksselskap i 2020 og skal fremme BIRs interesser innen biologisk avfall. CIMBIO AS skal være en bioklynge som bidrar til utvikling av innovasjonsprosjekter, samarbeid knyttet til nye verdikjeder, utvikling av teknisk infrastruktur og forretningsmodeller innen sirkulær økonomi. Ved å bidra til nye verdikjeder som er relatert til biologisk avfall, vil det øke verdien av de forskjellige biologiske avfallstypene som BIR-konsernet i dag håndterer.

CIMBIO jobber med å etablere en biopark på Voss tilknyttet et eventuelt biogassanlegg.

Biosirkel Vestland AS

BIRs eierposisjon: 60 prosent
Daglig leder: Jon Grønberg
BIR innehar rollen som styreleder ved
Borghild Lekve og styremedlem ved Ove Knudsen.

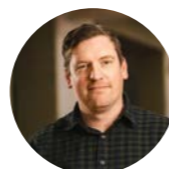

Biosirkel Vestland ble stiftet i 2021 for å utrede mulighetene for et biogassanlegg for behandling av matavfall og husdyrgjødsel på Voss. Dette anlegget representerer en ny behandlingsløsning for BIRs kjernevirksomhet, og vil støtte opp om de strategiske driverne om å «ta samfunnsansvar før og etter egen verdikjede» og «sikre helhetlige løsninger og kontroll på avfallsstrømmer».

IHM eier i dag 40 prosent og er representert i Biosirkel Vestland ved daglig leder Jon Grønberg og styremedlem Stein Kvarekvål. Per 1. mai 2023 vil IHM og BIR slå seg sammen, og dermed blir Biosirkel Vestland 100 prosent eid av BIR.

Norsk Riving AS

BIRs eierposisjon: 51 prosent per 31.12.22.
81,8 prosent etter oppkjøp våren 2023.
Daglig leder: Magne Eikås
BIR innehar rollen som styreleder ved
Eivind Fykse og styremedlem ved Eva Skjold.

Norsk Riving AS er spesialister på innvendig riving, betongsaging, asbestsanering, miljøkartlegging og ombrukskartlegging. Selskapet leverer entreprenørtjenester og prosjekteringstjenester i hele landet.

Norsk Riving har kompetanse og erfaring med ombruk av bygg- og anleggsavfall (BA-avfall). Selskapet ivaretar omstilling til mer sirkulære verdikjeder for BA-avfall og er kjent i markedet for å være sterk på grønne løsninger i rivings- og saneringsprosjekter. Dette er i tråd med BIRs strategi og er med å styrke BIR Bedrifts tjenestetilbud for bygg-, anleggs- og eiendomsnæringen.

Eviny Termo AS

BIRs eierposisjon: 49 prosent
Daglig leder: Øystein Haaland
BIR innehar rollen som nestleder ved
Borghild Lekve og styremedlem ved Ove Knudsen.

Eviny Termos forretningsidé er å skape verdier gjennom å forvalte og utvikle konkurransedyktige energiløsninger, basert på miljøvennlige energikilder. Eviny Termo produserer og leverer energi fra store og mindre energianlegg, og bruker overskuddsenergi fra avfallsforbrenning, varmepumper, bioenergi, frikjøling og solceller til å forsyne kundene med både varme, kjøling og strøm. Selskapet tilbyr også tjenester knyttet til drift og tilsyn, og bistår også kunder med fordelingsmåling av energi.

Eviny Termo har konsesjon for å bygge og drive fjernvarmeanlegg i Bergen og Førde. Utover det, eier og drifter selskapet flere lokale løsninger som leverer energi til kunder i regionen. Eviny Termo utnytter overskuddsvarmen fra BIR Ressurs gi til beste for byens innbyggere. Kraftig økning av energipriser i 2022 har ført til økt interesse for alternative oppvarmingsløsninger med termisk energi. Kunder har i 2022 fått gode betingelser ved bruk av avfallsvarme og i godt samarbeid med dyktige medarbeidere på anlegget i Rådalen, har vi oppnådd en effektiv utnyttelse av tilgjengelig avfallsenergi.

Bergen Carbon Solutions AS

BIRs eierposisjon: 4,9 prosent
Daglig leder: Odd Strømsnes

Bergen Carbon Solutions (BCS) har utviklet en innovativ teknologi for å bruke CO₂ til å lage karbonnanofiber (KNF), et materiale som er sterkere enn stål, lettere enn plast og leder strøm. BCS bidrar til løsninger innen sektoren for karbonfangst- og lagring (CCUS). BIR tok i en tidlig fase eierposisjon i selskapet, og BCS har fått støtte fra ENOVA til et prosjekt der selskapet skal plassere en produksjonsenhet i Rådalen og produsere KNF fra røykgass fra BIRs forbrenningsanlegg. Dette ble gjennomført første kvartal 2023, og ble en vellykket test fra BCS sin side.

Invertapro AS

BIRs eierposisjon: 18,1 prosent
Daglig leder: Alexander Solstad Ringheim
BIR innehar rollen som styreleder ved
Stian Halland.

Eierskapet i Invertapro støtter opp om BIRs satsning på å nyttiggjøre matavfall inn i nye verdikjeder. Selskapet utnytter vegetabilsk matavfall til produksjon av melbillelarver. BIR Bedrift produserer og leverer for til larvene gjennom sitt førkjøkken, og får med dette omgjort matrester til en ressurs.

Invertapro har løpende avtaler om salg av både larver og frass/biogjødsel. Selskapet har bevist «proof of concept», gjennom etablering av pilotproduksjon i egne lokaler på Voss, og har planer om å oppskalere til en fullskalafabrikk.

Greentech Innovators AS

BIRs eierposisjon 16 prosent
Daglig leder: Ingmar Høgøy

Selskapets forretningskonsept er produksjon av mikroalger og bakterier basert på våtorganisk avfall, herunder matavfall. Mikroalger kan bli fremtidens fiskefôr i oppdrettsnæringen. Dersom selskapet lykkes med dette forretningskonseptet, vil det gi økt utnyttelse og verdi av BIRs våtorganiske avfall.

Selskapet har siden oppstarten i 2018 jobbet for å realisere godkjent produksjonsprosess av mikroalger og mikroorganismer basert på våtorganisk avfall. Selskapet har utført en rekke laboratorieforsøk og har klart å fremstille ønskede alger. Det gjenstår å få klarert prosessen i henhold til godkjeningskrav og skaffe til veie ytterligere finansiering for å kunne skalere opp produksjonsanlegg.

Carrot AS

BIRs eierposisjon: 34,9 prosent
Daglig leder: Tore Totland
BIR innehar rollen som styreleder ved
Stian Halland.

Carrot leverer IT-system for dataflyt av avfall og kundedata på tvers av ERP- og fagsystemer. Det gjør at BIR kan fakturere kunder basert på tømmedata, uavhengig av om data kommer fra spann, container, nedgravd løsning eller bossnettet. Carrot har sitt opphav i BIR, under selskapsnavnet WasteIQ. BIR stiftet selskapet sammen med New & Company AS for å kommersialisere en egenutviklet programvare. Carrot har profesjonalisert og kommersialisert programvaren for å kunne tilby den til andre kunder, og selskapet har tegnet avtale med flere renovasjonsselskaper innen husholdnings- og næringsavfall. De har også utviklet egne avfalls løsninger hvor brukerne gis insentiver til å gjøre mer miljøvennlige valg ved avfallshåndtering – derav navnet Carrot. Løsningen er blitt lagt merke til av flere store eiendomsaktører, og Thon-gruppen har blant annet tatt i bruk denne banebrytende løsningen for kildesortering av en rekke nye avfallstyper ved Vestkanten Storsenter.

Bærekraft og samfunnsansvar

BIR skal være «Vestlendingenes egen miljøbedrift». Visjonen støtter opp om vårt samfunnsansvar. Konsernet er en viktig samfunnsaktør som håndterer store mengder avfall på en samfunnsmessig og miljøriktig måte. Vi jobber for å tilegne oss god informasjon om miljømessige konsekvenser av vår virksomhet.

For å redusere belastningen på miljøet og forbedre kvaliteten på tjenestene, skal BIR ligge i front og investere i bedre teknologi som reduserer utslipp av klimagasser.

BIR skal være en god nabo og bidra til en positiv miljøutvikling i samfunnet generelt, og i de lokalsamfunn som er berørt av vår virksomhet spesielt.

BIR AS er Miljøfyrtårn, og BIR Bedrift er miljøsertifisert og arbeider etter miljøstandarden ISO 14001:2015. Miljøsystemet skal sikre at hensynet til miljøet blir en del av de daglige rutinene og på den måten minimerer miljøpåvirkningen fra vår drift. Som en miljøbedrift er bærekraft en naturlig del av vårt daglige virke og bærekraft skal være en naturlig del av hele organisasjonen og prege alle beslutninger som tas, enten det er store investeringer eller daglige operative valg.

Våren 2022 ble det besluttet å utarbeide en bærekraftsstrategi som støtter opp under konsernstrategien og ytterligere konkretiserer organisasjonens tilnærming til bærekraft. Bærekraftsstrategien skal gjelde for hele BIR-konsernet. Ved å utarbeide og implementere en egen bærekraftsstrategi, retter vi oppmerksomheten mot hvordan BIR skal redusere sin klima- og miljøpåvirkning, beskytte menneskerettigheter, bidra til sosiale og økonomiske utviklingsmål, og sikre en langsiktig bærekraftig forretningsmodell.

Konsernstrategien omhandler hvordan BIR skal nå sine langsiktige mål, mens bærekraftsstrategien vektlegger hvordan BIR skal integrere bærekraftshensyn i alle selskapenes virkeområder.

Hvordan bidrar BIR til FNs bærekraftsmål?

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn.

Målene ble laget på en demokratisk måte, gjennom innspill fra land over hele verden, og nesten ti millioner mennesker fikk sagt sin mening gjennom en spørreundersøkelse.

Kilde: www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal

Konsernstrategien tar utgangspunkt i FNs bærekraftsmål, og vi prioriterer de fem målene der BIR i størst mulig grad kan gjøre en forskjell ut fra vår kjernevirksomhet og verdikjede. De fem målene er Industri, innovasjon og infrastruktur (9), Bærekraftige byer og lokalsamfunn (11), Ansvarlige forbruk og produksjon (12), Stoppe klimaendringene (13) og Samarbeid for å nå målene (17).

I BIRs bærekraftsstrategi er alle BIRs prioriteringer knyttet opp mot relevante bærekraftsmål.

Bærekraftsstrategien inneholder dermed mål for å redusere negativ påvirkning på klima og miljø, samt øke positive sosiale og miljømessige påvirkninger.

Vesentlighetsanalyse

En vesentlighetsanalyse er en metode for å identifisere og vurdere de viktigste utfordringene og mulighetene konsernet står overfor når det gjelder bærekraft. Vesentlighetsanalysen er et viktig verktøy for å prioritere de temaene som har størst påvirkning på bærekraftsaspekter, og å sette inn tiltak der det vil ha størst effekt.

For å komme frem til de mest vesentlige bærekraftstemaene, er det gjennomført en interessentundersøkelse med spørsmål om ulike påvirkningsforhold. Interessentene gjør vurderinger av områder eller faktorer der virksomheten har betydelig påvirkning på sine omgivelser knyttet til ESG, og hvilke områder eller faktorer i omgivelsene som potensielt kan ha stor påvirkning på BIR.

Basert på resultatene av vesentlighetsanalysen er det gjort prioriteringer av de viktigste temaene der virksomheten bør fastsette mål og tiltak. Vesentlighetsanalysen er slik sett et nyttig verktøy for å sikre at bærekraftsstrategien omhandler de temaene som har størst betydning for bærekraftsarbeidet.

I vesentlighetsvurderingen tas det stilling til hvilke bærekraftstemaer som er vesentlige for BIR. Vurderingen kalles dobbel vesentlighetsanalyse fordi den ivaretar følgende to perspektiver:

BIRs påvirkning på omgivelsene	3 vesentlig	<ul style="list-style-type: none"> Verdiskaping i lokalsamfunn Bidra til naturmangfold 	<ul style="list-style-type: none"> Tilrettelegge for sirkularitet og øke ressursutnyttelse Sikre bærekraftige innkjøp Innovasjon og samarbeid Ivareta helse, arbeidsmiljø og sikkerhet 	<ul style="list-style-type: none"> Redusere klimapåvirkning Overholde krav fra myndigheter og sentrale interessenter Opprettholde samfunnskritisk og -nødvendig drift
	2 høy	<ul style="list-style-type: none"> Redusere forurensning Ansvarlige arbeidsforhold 	<ul style="list-style-type: none"> Håndtere klimaendringene Kontinuerlig læring og utvikling Utvikling av felles kultur Ansvarlig kommunikasjon, transparens og påvirkning 	<ul style="list-style-type: none"> Ansvarlig eierstyring og ledelse Etisk forretningspraksis Effektivt og rent energiforbruk
	1 middels		<ul style="list-style-type: none"> Sikre mangfold og likestilling 	<ul style="list-style-type: none"> God datasikkerhet
		1 middels	2 høy	3 vesentlig

Finansiell påvirkning på BIR (økonomi, posisjon, omdømme osv.)

Alt har verdi

BIR – en drivkraft for et sirkulært samfunn

Vår ambisjon og våre fokusområder

Vår ambisjon innebærer at bærekraft skal være integrert i alt vi gjør – det vil si hvordan vi skaper verdi for våre kunder, eiere og samarbeidspartnere gjennom de tjenestene vi leverer. Det skal gjennomsyre vår kultur og synliggjøres i vårt fotavtrykk i samfunnet. Ut fra ambisjonen er det valgt ut fire fokusområder for bærekraftsarbeidet.

Ta miljø- og klimaansvar

BIR skal ta miljø- og klimaansvar og være en drivkraft i overgangen til fremtidens nullutslippssamfunn. Vi skal redusere avtrykket av egen drift og påvirke utover egen verdikjede. Vi skal blant annet gå over til fornybare energikilder, arbeide for å etablere karbonfangst og bidra til naturmangfold.

RELEVANTE BÆREKRAFTSMÅL

VÅRE MÅLSETTINGER

- Kutte i direkte og indirekte klimagassutslipp
- Optimalisere og øke produksjon av fornybar energi
- Øke andel fornybar energi som brukes i BIR
- Være en pådriver innenfor bioøkonomi

VESENTLIGE BÆREKRAFTSTEMAER

- Redusere klimapåvirkning
- Håndtere klimaendringene
- Effektivt og rent energiforbruk
- Redusere forurensning
- Bidra til naturmangfold

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Redusere klimapåvirkning

Vi står i en natur- og klimakrise, og det er behov for at samfunnet tar i bruk og legger til rette for nye løsninger som bidrar til betydelig lavere utslipp. BIR skal sikre fossilfri transport og bidra til at klimagassutslipp fra avfallshåndtering er nesten null i 2030.

BIR er medlem i Klimapartner Vestland. Gjennom vår deltakelse der har konsernet siden 2013 utarbeidet årlige klimaregnskap. Klimaregnskapet gir oversikt over direkte og indirekte utslipp knyttet til BIR sine aktiviteter, og er basert på informasjon fra både interne og eksterne systemer.

Klimafotavtrykket gir en oversikt over konsernets klimagassutslipp omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Dette betyr at bidragene til global oppvarming fra ulike klimagasser omregnes til karbondioksid-verdier (CO₂), slik at klimaregnskapet dekker alle klimagasser og deres totale påvirkning. Dette gjør det mulig å sammenligne utslipp av gasser med forskjellig oppvarmingseffekt, fordi de får samme enhet (CO₂-ekvivalenter).

GHG (Greenhouse Gas)-protokollen deler utslippene inn i tre hoved-segmenter, såkalte Scopes, som inkluderer både direkte og indirekte utslipp.

Scope 1 omhandler BIRs direkte utslipp. Herunder finner vi prosessutslipp, som er den største CO₂-kilden i BIRs klimaregnskap. Med prosessutslipp menes beregnet fossil andel av CO₂-utslippet fra forbrenning av avfall i forbrenningsanlegget. Dette CO₂-utslippet består av karbon fra både fossile og fornybare kilder. Plast og lignende vil gi fossilt utslipp, mens for eksempel matavfall, tekstiler av naturfibre og papir vil gi fornybart utslipp.

Scope 2 omhandler BIRs strømforbruk og fjernvarmebruk og CO₂-utslippene som er knyttet til dette.

Scope 3 er en mer kompleks kategori som omhandler alle direkte utslipp, bortsett fra energiforbruk. I Scope 3 finner vi utslipp knyttet til alt av varer og tjenester som BIR kjøper inn.

Som tabellen nedenfor viser, har summen av BIRs CO₂-utslipp økt betydelig sammenlignet med tidligere år. Det er flere årsaker til dette. Bakgrunnen for økningen i det direkte utslippet, Scope 1, er at BIR sammen med andre forbrenningsanlegg fra 2022 endrer beregningsmetode for hvor stor andel av CO₂-utslippet som kommer fra forbrenning av henholdsvis fossile kilder og fornybare kilder. Den nye faktoren har et noe høyere anslag på den fossile delen av utslippet enn det som har vært tidligere. Årsaken til økningen i Scope 2 er at vi kjøpte opprinnelsesgarantier for strøm i 2021, mens det ikke ble gjort noen slike kjøp i 2022. Mens årsaken til økningen i Scope 3 er at vi fra og med 2020 rapporterer på flere poster enn hva vi har gjort tidligere. Dette er en frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Vi har også i 2022 innredet to nye kontorlokaler. Selv om mye har blitt gjenbrukt fra gamle lokasjoner, har det vært nødvendig å supplere med noe nytt, spesielt knyttet til nytt verksted. Vi ser også at en del poster har økt sammenlignet med tidligere grunnet åpning av samfunnet etter pandemien.

Utslipp av CO ₂ -ekvivalenter	2020	2021	2022
Direkte utslipp (Scope 1)	86 922	92 673	126 437
Indirekte utslipp (Scope 2)	119	82	225
Indirekte utslipp (Scope 3)	8 333	9 178	16 014
Totale klimagassutslipp (CO₂-ekvivalenter)	95 374	101 934	142 675

BIR jobber kontinuerlig for å redusere klimapåvirkningen, både i egen drift og ellers i verdikjeden.

Klimareducerende tiltak i Scope 1

- BIR Husholdning har investert i 15 nye kjøretøy, der 12 av disse er elektriske. Dette er en stor investering for å nå fremtidens krav og mål om å håndtere innsamling av husholdningsavfall med nullutslippskjøretøy. De første elektriske kjøretøyene ble levert høsten 2022. Når alle kjøretøyene er på plass vil ca. 30 prosent av bilparken bestå av elektriske kjøretøy.
- Mobil gjenvinningsstasjon er et tilbud til våre kunder som bor i Bergen sentrum. På faste dager i uken kan du komme til den mobile gjenvinningsstasjonen med avfall som ellers må leveres til en stasjonær gjenvinningsstasjon. Begge bilene som utgjør den mobile gjenvinningsstasjonen er nå elektriske.
- Restproduktene fra vannreanseanlegget på forbrenningsanlegget samles opp i bigbager og transporteres til Østlandet. Begrensningen i transporten av disse sekkene ligger ikke på vekt, men i antall sekker det er plass til på bilene. Det er tatt i bruk en ny type bigbag som er noe større enn de gamle sekkene. Dette gir en bedre utnyttelse av transporten og reduserer både forbruket av sekker og antall transportoppdrag fra Bergen til Østlandet.
- Stadig mer av driften i BIR Ressurs blir elektrifisert. Sorteringshallen på forbrenningsanlegget har fått en ny sorteringsmaskin som er helelektrisk. Denne benyttes blant annet til mating av kvernen, som også er elektrisk drevet. Avfallet transporteres fra sorteringshallen til forbrenningsanlegget med elektrisk lastebil. Nå er all aktivitet i hallen elektrisk og går på egenprodusert strøm fra forbrenningsanlegget.
- BIR samler data fra nærmere 240 000 sensorer plassert på bosnett, bosspann, nedgravde løsninger og returpunkt. Vi jobber kontinuerlig med å redusere antall kilometer kjørt per kilo innsamlet avfall.

Klimareducerende tiltak i Scope 2

- Vi har investert i ny vaskemaskin for beholdere og går med det over fra dieseldrift til fjernvarme.

Klimareducerende tiltak i Scope 3

- BIR jobber aktivt med sirkulær økonomi og bidrar til å skape avfallsstrømmer som blir nytt råstoff til matvareproduksjon, f.eks. melbillelarver til menneskeføde og dyrefôr.
- Fjernvarmenettet bygges ut ytterligere sammen med Eviny Termo AS. Fjernvarme er basert på fornybar energi fra forbrenningsanlegget i Rådalen. Fjernvarme erstatter bruk av fyringsolje i lokale fyringssentraler og oljefyrer. I takt med at bosnettet i Bergen bygges ut, reduseres behovet for å kjøre med bossbiler i sentrum.
- Vi jobber med å innføre bærekraftskrav i alle våre innkjøp.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Effektivt og rent energiforbruk

Verden står overfor en massiv energiomstilling der fossile energikilder må erstattes av fornybare, og andelen tilgjengelig energi må økes betraktelig. BIRs fokus er å optimalisere produksjonen av energi og øke andelen fornybar energi. Dette inkluderer at bygg og anlegg skal utvikles for lang levetid, gjenbruk og energieffektive løsninger.

Energiproduksjon

BIR Ressurs AS er Bergens største produsent av miljøvennlig varme. I 2022 leverte vi 293 GWh varme til Eviny Termos fjernvarmenett, tilsvarende årsbehovet til rundt 29 000 husstander. I tillegg produserte vi 97 GWh elektrisitet, tilsvarende årsbehovet til nesten 5 000 eneboliger. Stabil drift er et fokusområde ved forbrenningsanlegget for å sikre at ressursene i avfallet blir ivarettatt gjennom energiutnyttelse.

Energiforbruk

Som tabellen under viser, ser man at BIRs energiforbruk har holdt seg ganske stabilt de siste tre årene, med en liten økning i 2022 sammenlignet med 2021.

	2020	2021	2022
Energiforbruk (GWh forbrukt)	6,67	5,36	5,62

Energiutnyttelse

Energien i avfallet benyttes til å varme opp og fordampe vann som går videre til strømproduksjon og fjernvarme i Eviny Termos fjernvarmenett. I 2022 gikk totalt 750 000 tonn vann gjennom kjelene, med et netto energiinnhold på 566 GWh. Av dette ble det levert 293 GWh til fjernvarmenettet og 97 GWh elektrisitet, i tillegg til intern bruk av damp på forbrenningsanlegget. Dette ga en energiutnyttelse på 78 prosent. Fjernvarmenettet er fortsatt under utbygging av Eviny Termo, og i årene fremover vil mer avfallsvarme leveres til nettet. I 2022 har Eviny Termo utvidet fjernvarmenettet til Fyllingsdalen, noe som vil gi hundrevis av boenheter tilgang til overskuddsvarme fra forbrenningsanlegget, i stedet for å varme opp boligene sine med fossile energikilder.

	2020	2021	2022
Energiutnyttelse (Andel av energiproduksjon utnyttet)	71 %	77 %	78 %

Det brukes ikke fossile energikilder til å forbrenne avfallet under normal drift. Kun i situasjoner der en ovn må stoppes/startes, eller hvis temperaturen i brennkammeret blir for lav, benyttes det olje i forbrenningen. I 2022 utgjorde energimengden fra benyttet olje i brennkammeret ca. 1,3 prosent av nettoenergien fra ovenne. Turbinene på forbrenningsanlegget blir utsatt for store krefter fra dampen når det produseres strøm. Derfor er det nødvendig med et nøye planlagt vedlikehold. Hvert femte år er det hovedvedlikehold der hele turbinen plukkes fullstendig fra hverandre og alle deler sjekkes. Dette ble gjennomført på en av turbinene i 2022, noe som førte til en litt lavere strømproduksjon enn i 2021. I 2022 har vi fortsatt vårt arbeid med å utvikle den interne logistikken for avfall på forbrenningsanlegget. Et godt samarbeid mellom driften og logistikkavdelingen gir bedre muligheter for god blanding av avfallet før forbrenning, noe som gir økt stabilitet i driften og en jevnere energileveranse.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Håndtere klimaendringene

Økte klimagassutslipp bidrar til økt klimarisiko, både overgangsrisiko og fysisk risiko. BIR jobber for å ha kontinuerlig innsikt i klimarisiko selskapet er eksponert for, og å iverksette tiltak for å redusere denne. Slik vil vi bidra til å sikre egen samfunnskritisk drift og skape arbeidsplasser med lav risiko.

Klimarisiko

Klimarisiko handler om hvordan konsekvenser av klimaendringer (fysisk klimarisiko) og overgangen til en verden i tråd med målene i Parisavtalen om reduserte utslipp av klimagasser (overgangsrisiko) påvirker natur og samfunn. Fysisk risiko er knyttet til konsekvensene av klimaendringer, og inkluderer risiko forbundet med endringer som følge av akutte hendelser, som for eksempel ekstremværhendelser, og kroniske endringer, som for eksempel endringer i temperaturer.

Overgangsrisiko handler om følger av klimapolitikken, teknologisk utvikling og endret atferd i overgangen til nullutslippssamfunnet.

BIR jobber kontinuerlig med risikoanalyser for å ha innsikt i klimarisiko for selskapet, og med å iverksette tiltak for å redusere denne.

Klimarisiko er en finansiell risiko, og BIR vil i årene som kommer arbeide med å konkretisere relevant klimarisiko og håndteringen av denne gjennom oppfølging av konsernets strategier. Det utarbeides årlige virksomhetsplaner for hele konsernet, og disse virksomhetsplanene følges opp med risikovurderinger og tiltak for å sikre at mål blir realisert.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Redusere forurensning

BIR jobber for å minimere negativ miljøpåvirkning fra egne anlegg og kjøretøy, og redusere risiko for miljøutslipp.

Ytre miljø

BIR skal være vestlendingenes egen miljøbedrift. For å oppnå visjonen, tar vi vårt samfunnsansvar på alvor. Vi viser ansvarlighet overfor våre eierkommuner som har tildelt oss oppgaven med å samle inn og behandle husholdningsavfallet. Den samme ansvarligheten viser vi våre næringskunder.

Vi jobber for å tilegne oss god informasjon om miljømessige konsekvenser av vår virksomhet. Der det er formålstjenlig iverksettes nødvendige tiltak for å unngå negative konsekvenser for miljøet. Utøvelse av samfunnsansvar og en høy etisk standard er forutsetninger for tillit fra omverdenen og vedvarende forretningsmessig suksess.

Iverksette miljøtiltak*Gjenbruk av materialer og utstyr*

I forbindelse med at vi flyttet fra verkstedet vårt på 3 000 kvadratmeter, gjennomførte Norsk Riving en ombrukskartlegging av bygget som skal rives. Under en ombrukskartlegging ser man etter bygningselementer som kan brukes på nytt i saneringsprosjektet eller i andre bygg. Materialer som egner seg til ombruk og oppsirkulering sorteres ut. Likeledes sorteres det ut elementer som man vet inneholder for høye grenseverdier av farlig avfall. Disse skal ikke brukes på nytt. Kartleggingen gir kunnskap om avfallet og sikrer trygg gjenbruk. Bygningselementer er store, så ombruk av disse gir en stor miljøgevinst.

Fra BIRs verksted i Møllendalsveien solgte vi blant annet en rømningsstrapp til en virksomhet i Norheimsund. Denne handelen sparte klimaet for 12 tonn CO₂ sammenlignet med å montere en ny ståltrapp i bygget.

BIR Husholdning samlet i nytt bygg med høy miljøstandard

Etter ca. halvannet års byggeperiode flyttet BIR Husholdning inn i nytt bygg i første kvartal 2022. Bygget er BREEAM-sertifisert og har fått nivået «Very Good». Det er landets første BREEAM-bygg av denne

typen med kombinerte verksteds- og kontorlokaler. Standarden er nådd gjennom flere gode miljøtiltak som oppvarming med fjernvarme, takflate med kraftproduksjon fra solcelleanlegg, batterier for lagring av solenergi/el-kraft som kan brukes om natten, lademuligheter for 20 lastebiler (forberedt for 60) og 100 personbiler, samt parkering for sykler under tak.

Bygget er nøye tilpasset den operative driften. Derfor har det vært nødvendig med omfattende brukermedvirkning under planlegging. Bygget har fått mange gode og integrerte høyteknologiske spesialløsninger som et moderne storbilverksted og operativt kjørekontor trenger.

Det meste av det kontorrelaterte inventaret er gjenbruk fra hovedkontoret i Conrad Mohrs veg. En av føringene for flytteprosjektet har vært ombruk. Alt av møbler og inventar som er funksjonelt og egnet har fått et nytt liv i de nye lokalene, det være seg kontormøbler, stoler, verkstedsutstyr, PC-utstyr samt kjøkkenutstyr og kjeler.

Nytt hovedkontor med høye miljømål

BIR har hatt hovedkontor i Conrad Mohrs veg på Minde i over 20 år. I sju år har BIR planlagt sitt nye hovedkontor på Nygårdstangen hvor bossnetterminal nummer to skal ligge. Terminalen blir satt i drift høsten 2023. Bossnetterminalen var utgangspunkt for plasseringen av hovedkontor.

Gjennom hele 2022 er det utført en omfattende rydde- og flyttejobb med nøye planlagt logistikk. I arbeidet med ombruk og gjenbruk av møbler og utstyr, har vi fått god hjelp av ombruksspesialister til å fornye og tilpasse dette slik at det passer i det nye bygget.

Kontordelen av bygget er BREEAM NOR Excellent-sertifisert. Det er også vektlagt miljøvennlige løsninger med blant annet fjernkjøling med vann fra byfjorden, solceller, plantevegger og takhage med biehotell. Vi flyttet inn i de nye lokalene i utgangen av første kvartal 2023.

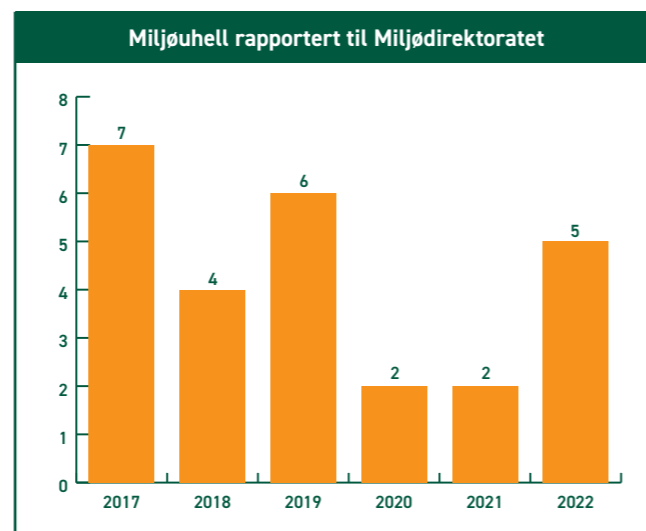
Miljøhendelser

I 2022 ble det registrert 36 miljøuhell, mot 37 miljøuhell i 2021. Majoriteten av disse miljøuhellene gjelder mindre utslipp av olje på grunn av hydrauliske lekkasjer fra biler, maskiner og komprimerende containere.

Hvert år har BIR mål om at det ikke skal skje brudd på myndighetskrav som er så alvorlige at de må rapporteres til Statsforvalteren eller Miljødirektoratet. I fjor ble det rapportert fem hendelser til Miljødirektoratet. Se tabellen nedenfor.

Utslippsavgift

Forbrenningsanlegget er pålagt å betale avgift for utslippene av NO_x. BIR Ressurs er medlem av Næringslivets NO_x-fond, som gir fritak for NO_x-avgift, men krever en innbetaling til fondet på 10,50 kroner per kilo. Pengene som dette fondet får inn, går til NO_x-reduserende tiltak i industrien og transportsektoren. Det ble innbetalt ca. 1 900 000 kroner til NO_x-fondet i 2022, tilsvarende ca. 181 000 kg NO_x.

Dato	Miljøhendelse	Påvirkning	Arbeidssted
12.1	Nedetid for renseanlegg for slam	Vann	Mjelstad Miljø
16.2	Brudd på konsesjonskrav for kadmium	Vann	Forbrenningsanlegget
13.5	Feil på utslippsmåler	Luft	Forbrenningsanlegget
9.6	Brudd på utslippsgrenser som følge av lekkasje på et dampør	Luft	Forbrenningsanlegget
15.7	Brudd på konsesjonskrav for kadmium	Vann	Forbrenningsanlegget

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Bidra til naturmangfold

Overproduksjon, hensynsløs bruk av naturarealer og miljøutslipp har ført til tap av biologisk mangfold, leveområder og karbonlagringskapasitet, og det er behov for tiltak som bevarer naturen i fremtiden.

FNs bærekraftsmål 15 har som mål å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av arts mangfold.

Fremmede arter (tidligere svartelistede planter) er arter som opptrer på andre steder enn de naturlig hører hjemme. Noen har bevisst blitt satt ut, mens andre har rømt eller forvillet seg andre steder, eller vært blindpassasjerer uten at vi var klar over det.

BIR er mottaker av ordinært hageavfall og skal også være en sikker mottaker av fremmede arter som er uønsket i naturen. Disse planteartene leveres som restavfall for å hindre spredning i naturen. BIR samarbeider med andre myndigheter for å hindre spredning av fremmede arter.

Fremmede arter regnes som en stor trussel mot naturmangfoldet både i Norge og på verdensbasis.

Utvikle folkene og kulturen

BIR skal være en attraktiv arbeidsplass. Dette innebærer at vi tar vare på og utvikler folkene våre ved å bygge en kultur for fellesskap, mangfold og samhandling. BIR jobber kontinuerlig for å ivareta helse, sikkerhet og trivsel så vel som læring og kompetanseheving.

RELEVANTE BÆREKRAFTSMÅL

VÅRE MÅLSETTINGER

- Etablere en felles forståelse av «ett BIR»
- Øke bærekraftskompetansen til alle medarbeidere
- Sikre mangfold og et helsefremmende arbeidsmiljø

VESENTLIGE BÆREKRAFTSTEMAER

- Utvikling av felles kultur
- Kontinuerlig læring og utvikling
- Ivareta helse, arbeidsmiljø og sikkerhet
- Sikre mangfold og likestilling
- Ansvarlige arbeidsforhold

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Utvikling av felles kultur

Kulturen i en virksomhet omhandler virksomhetenes felles verdier, normer og holdninger, og er av vesentlig betydning for om virksomheten når sine målsettinger. BIR legger innsats i å skape en felles kultur som kjennetegnes ved god internkommunikasjon, samhandling og deling på tvers i konsernet, samt felles forståelse av mål, verdier og normer. Dette innebærer også at BIR ønsker å forankre bærekraftperspektivet i alle deler av konsernet.

Utvikling av BIR-kultur

Våre kjerneverdier superpålitelig, miljøpådriver, imøtekommende og lagspiller (SMIL) og slagordet «sammen for en god sak» er ryggraden i vår kultur. Slagordet er også viktig i vårt arbeid ut mot våre kunder.

Etter to organisasjonsgjennomganger startet vi høsten 2022 et kulturprosjekt der fokuset skal være å videreutvikle vår kultur og «ett BIR».

BIR Ung

Et nytt faglig og sosialt nettverk for medarbeidere under 36 år ble startet opp høsten 2022. Målet med nettverket er å skape gode relasjoner og samarbeidskultur mellom unge medarbeidere på tvers av selskapene i konsernet, og bidra til å videreutvikle BIR som en attraktiv arbeidsplass. Det ble arrangert tre aktiviteter på høsten/vinteren 2022. Totalt deltok over 50 unge BIR-medarbeidere på en eller flere av disse, og alle BIR-selskaper var representert.

Medarbeidertilfredshet

BIR gjennomfører medarbeidertilfredshetsmålinger annethvert år med gode resultater. Resultatene fra disse undersøkelsene benyttes aktivt av ledelsen for å gjennomføre forbedring. Medarbeidertilfredshetsmålingen for 2022 viser et resultat på 74 poeng av totalt 100.

Ansatte

Konsernet hadde per 31.12.2022 552 faste og midlertidige medarbeidere (tilsvarende 509 årsverk). Til sammenligning var tallene for 2021 526 medarbeidere (og 455 årsverk). Gjennomsnittsalderen i konsernet har gått opp fra 42,1 i 2021 til 43,5 i 2022.

BIRs idrettslag IL Reno

IL Reno hadde mange aktiviteter i løpet av året, både på sports- og dugnadsfronten. De to curlinglagene våre fortsatte å konkurrere mot hverandre. Frisbeegolfaget vårt dro på tur til Haugesund, og hele atten medarbeidere samlet seg til felles innsats på Karmøy frisbeegolfbane. Det var så kjekt at laget meldte seg på bedriftsserien i Bergen i 2023.

Det er mye god trim i godt arbeid, og dugnadsgjengen som deltok i flytteprosesser i BIR gjorde et omfattende arbeid knyttet til utflytting av gamle møbler fra hovedkontoret vårt. IL Reno var en drivkraft da vi fikk gitt vekk mange av våre gamle kontormøbler, som et godt alternativ til at møblene ble kastet. Suksessen med garasjearrangementet sikret at mange gamle møbler fra kontorene i BIR ble ombrukt.

Medlemmene deltok også i diverse løp, bowling og ikke minst isbading. En annen aktiv gruppe i tillegg til isbaderne er turgruppen, som deltok på turkampanjen Ti på Topp i regi av Bedriftsidrettskretsen. Kjell-Åge Løland Fauske ble beste deltaker, og BIR ble nummer to på listen over flest turer i gjennomsnitt. Turgruppen arrangerte også blåtur og bading fra badstuen Flabellina på Osterøy.

Årsverk (egne ansatte)	2020	2021	2022
BIR AS	43	43	46,1
BIR Nyverdi AS	114	116	106
BIR Husholdning AS	87	89	108
BIR Infrastruktur AS	9	9	12
BIR Ressurs AS	46	45	47,3
BIR Bedrift AS	77	76	87

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Ivareta helse, miljø og sikkerhet

Bransjer som opererer i utsatte områder eller situasjoner må ha spesielt gode strukturer og rutiner for å ivareta medarbeidernes helse, arbeidsmiljø og sikkerhet. BIR har ansvar for å ivareta fysisk og psykisk helse for alle. Dette innebærer at BIR skal jobbe systematisk for en helsefremmende arbeidsplass og minimere risikoen for ulykker og skader.

Helse, miljø og sikkerhet

Sikkerhet for medarbeidere, leverandører og kunder, og kontinuerlige forbedringer er overordnede mål. BIR skal utføre arbeidet på en trygg og ansvarsfull måte slik at helsemessige belastninger og skader på egne medarbeidere, innleid personell eller besøkende unngås. Dette gjør vi blant annet ved å:

- Gjennomføre årlige risikovurderinger
- Sikre at medarbeidere innehar nødvendig kompetanse
- Ha entydige rutiner
- Ha tilgjengelig og bruke påkrevet verneutstyr
- Samarbeide med bedriftshelsetjenesten
- Ha et godt samarbeid mellom ledelsen og tillitsvalgte og vernetjenesten

Alle våre samarbeidspartnere og samfunnet for øvrig, skal være trygge på at BIR etterlever myndighetskrav og øvrige forventninger til et sikkert og helsefremmende arbeidsmiljø. Dette skal oppnås gjennom systematisk arbeid preget av kunnskap, erfaringslæring og en ledelse som ved handling viser at HMS har høy prioritet uavhengig av andre behov og ønsker. Vi er overbevist om at en høy HMS-standard er nødvendig for optimal drift og en langsiktig bedriftsøkonomisk lønnsomhet.

Iverksette HMS-tiltak*HMS-dag hos BIR Bedrift*

I 2022 ble det arrangert HMS-dag for BIR Bedrifts medarbeidere. Arrangementet besto av tre stasjoner, der den ene viste viktigheten av synlig refleks i mørket, den andre tok for seg registrering av avvik i app på mobiltelefon, og den tredje inneholdt quiz med HMS-spørsmål. De tre beste fikk flotte premier. Det ble også delt ut refleks og luer med refleks.

Ute var det fyr i bålpannen, med grilling av pølser og servering av julegløgg. Arrangementet var så vellykket at dette blir en årlig tradisjon.

Aktive medarbeidere

BIR ønsker å fremme fysisk aktivitet blant sine medarbeidere som et helsefremmende tiltak. Alle medarbeidere tilbys derfor muligheten til å få refundert en årlig sum for å få dekket deler av treningsavgift/medlemskap på treningssenter eller treningsutstyr.

Mur for å forhindre fall

For å hindre at medarbeidere og kunder på gjenvinningsstasjonene skal falle i containeren når de kaster avfall, er det montert et metallgjerde for å forhindre dette. På noen av gjenvinningsstasjonene har det skjedd noen uønskede hendelser knyttet til disse gjerdene. Når det blir kastet tunge ting, dunkes det gjerne i dette gjerdet. Det har medført mange skader på selve gjerdet samt at gjerdet har falt ned og truffet foten til en kunde.

En bedre barriere måtte på plass. På de nyeste gjenvinningsstasjonene er gjerdet byttet ut med en betongmur. I tillegg har gjenvinningsstasjonene på Askøy og i Salhusvegen også fått bygd mur. Det vil si at dette er etablert på seks av ti gjenvinningsstasjoner.

Rene containere

Når matavfallscontainerne tømmes hver uke, må de samtidig vaskes for å unngå lukt. Da må de være helt tomme. For å løse dette, har BIR Husholdning fått utviklet en spesialbygd komprimatorbil som også er en vaskebil.

I stedet for at en vaskebil må kjøre etter renovasjonsbilen på ruten eller containere hentes inn, har vi en spesialbil som tømmer

matavfallscontainerne og vasker dem i én og samme operasjon. Vaskeprosessen foregår i et lukket system, der vaskevannet ikke kommer i kontakt med avfallet. Det er to kammer med vann; et for rent vann og et for skittent vann. Tanken med rent vaskevann er stor nok til at den kun må fylles en gang i uken. Det brukte vannet som samles opp går ut med det andre vaskevannet i bilvaskehallen. Vaskeprosessen tar kun et par minutter og forsinker derfor i liten grad tømmeruten. Enkelt, effektivt og hygienisk!

Forbedret kjemikaliedosering

Anlegget som produserer demineralisert vann til kjelene på forbrenningsanlegget, bruker blant annet lut i forbindelse med produksjonen. Denne kjemikalien kom tidligere fra en 1 000-litersdunk, noe som innebar en manuell prosess ved bytting av dunk. Dette var ikke en ideell løsning verken med tanke på HMS i forbindelse med bytting, eller ved transport av dunkene til og fra produsent. Dette systemet ble i 2022 bygd om til å hente lut fra et annet sted på forbrenningsanlegget, noe som fjernet behovet for manuell bytting av 1000-litersdunker. Prosjektet ble foreslått, planlagt og gjennomført av vår egen vedlikeholdsavdeling.

All sortering av metall på Mjelstad er flyttet innendørs

Nå kan medarbeiderne på slaggsorteringsanlegget på Mjelstad holde seg tørrskodde på jobb, takket være at all sortering er flyttet innendørs i et helt nytt bygg.

Frem til april 2022 var den eneste delen av anlegget som var under tak på Mjelstad, en tørkehall der slam fra forbrenningsanlegget ble tørket før det verdifulle metallet skulle sorteres ut. Dess tørrere slam, dess bedre sorteringsgrad. På regnværsdager kunne det derfor være frustrerende at slammene ble vått igjen under sorteringsprosessen, og driftsoperatørene måtte frem med regntøy når maskineriet skulle startes opp med nødvendige tilsynsrunder og vedlikehold. Likeledes kunne det gå timevis med måking og isfjerning før selve sorteringen kunne settes i gang om vinteren.

Det tok et halvt år å få bygget den 2 500 kvadratmeters store sorteringshallen. Bygget gir en mer stabil drift og bedre sorteringsgrad. Tidligere ble det meste av tilsynet utført manuelt. Nå er det installert kamera på alle viktige deler av driften, som medarbeiderne kan følge med på fra en skjerm i hjullasteren. På den måten kan oppdages feil raskere.

Ny vaskemaskin

BIR Husholdning har investert i en ny vaskemaskin. Dette er en spesialmaskin til vask av avfallsbeholdere. Beholderne henger opp ned under spylingen. En blå port senker seg ned og holder vannet inne i vaskemaskinen.

Tidligere ble avfallsbeholderne høytrykksspyllet rene i et vaskerom av medarbeidere iført fullt regntøy. Nå trenger man kun å bruke hørselsvern mens beholderne vaskes.

Klare til å gi førstehjelp

Gjennom høsten deltok mange medarbeidere i flere virksomheter på førstehjelpskurs i regi av bedriftshelsetjenesten.

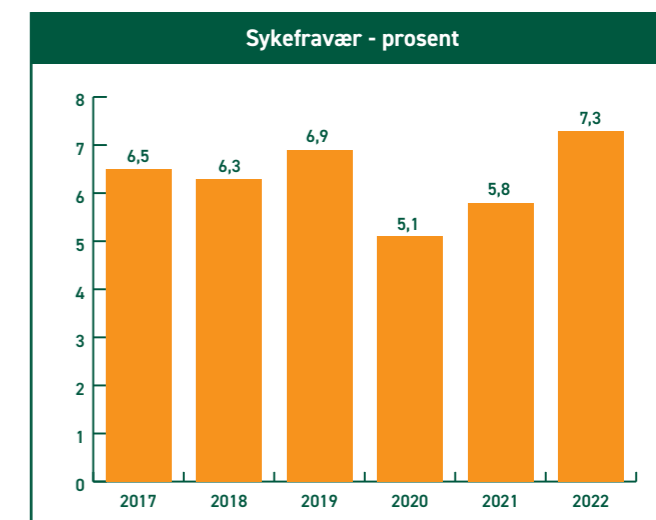
De fleste som får bruk for førstehjelp, må gi hjelp til en de kjenner. Det er derfor alltid en god investering å ta førstehjelpskurs, slik at man kan redde en man er glad i. Ofte er det ikke så mye som skal til for å begrense skadeomfanget. Man må bare vite hva man skal gjøre. I løpet av det tre timer lange kurset fikk deltakerne en god innføring i hjerte- og lungeredning og bruk av hjertestarter.

Sykefravær

Ledere jobber med å forebygge sykefravær, gi god oppfølging og sikre en tett dialog mellom medarbeider og leder. Bedriftshelsetjenesten er en god samarbeidspart både med hensyn til forebyggende tiltak, samt bistand ved sykefravær.

BIR arbeider hele tiden for å skape et best mulig arbeidsmiljø. Både ledere og medarbeidere har et ansvar og bidrar i dette arbeidet. Vi arbeider systematisk for å utforme og forbedre arbeidsforholdene for å unngå arbeidsulykker, arbeidsrelaterte sykdommer og sykefravær på grunn av både fysiske og psykososiale risikofaktorer i arbeidsmiljøet.

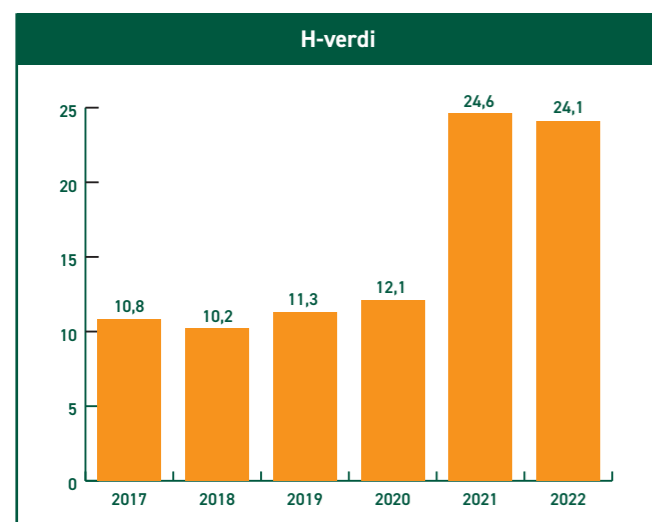
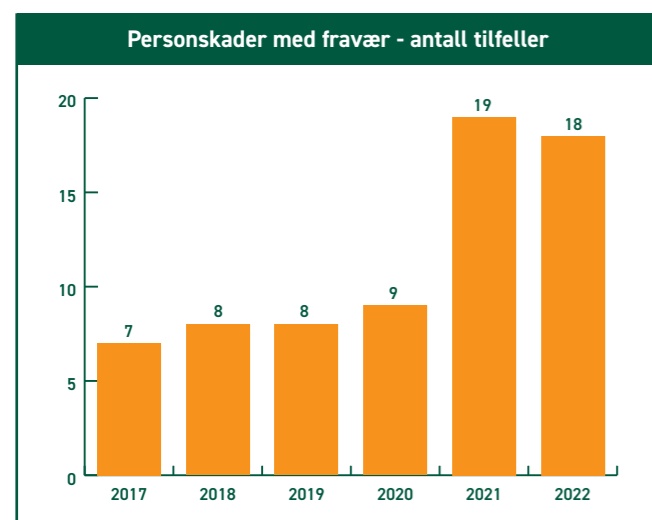
Konsernet hadde i 2022 et sykefravær på 7,3 prosent (5,8 i 2021). Det er en økning på 1,5 prosentpoeng. Korttidsfraværet er på 4,3 og langtidsfraværet er på 2,99 prosent.

Fraværsskader

BIR jobber kontinuerlig for en skadefri arbeidsplass. Vi har over tid etablert en god rapporteringskultur for uønskede hendelser, herunder innmelding av alle typer skader. Disse er grunnlaget for rapporteringen på blant annet H-verdien. H-verdien er et tall på hyppighet av arbeidsulykker som er så alvorlige at de medfører fravær fra arbeidsplassen. Den defineres som antall arbeidsulykker med fravær per 1 000 000 arbeidede timer.

Det ble registret 18 fraværsskader i 2022, omtrent samme antall som i 2021. Dette er imidlertid betydelig høyere enn de foregående årene. Antallet er for høyt. Virksomhetene følger nøye med på utviklingen i antall skader, og vil ufortrødent fortsette å styrke HMS-arbeidet som på sikt vil redusere antall fraværsskader.

Uønskede hendelser

Det ble totalt registrert 1 094 avvik og forbedringsforslag i 2022. Dette er en liten økning fra året før, da tallet var 1 062. Av disse er 116 av sakene forbedringsforslag, som nesten er en dobling av antallet i 2021 (66).

Etter at vi tok i bruk nytt styringssystem for HMS-arbeidet i 2020, har vi sett en økning i rapporterte farlige forhold/nestenykker. Denne trenden fortsetter i 2022, hvor det ble rapportert 212 farlige forhold/nestenykker. I 2021 var tallet 169. Dette er hendelser som blokkert rømningsvei, søl på gulvet, manglende årskontroll på utstyr og kjemikalier i umerket emballasje. Rapportering av farlige forhold og nestenykker er viktig for å sikre kontinuerlig forbedring og for å redusere antall reelle hendelser. Disse avvikene medfølger at det blir iverksatt tiltak som hindrer framtidige alvorlige hendelser. Ved å rette opp og/eller forbedre disse forholdene, hindrer vi gjentakelse og sikrer læring.

Registrerte saker fordelt på forbedring og avvik	2021	2022
Innmeldt avvik	1 062	1 094
Antall forbedringsforslag	66	116
Innrapporterte farlige forhold/nestenykker	169	212

Lukking av avvik

BIR ønsker at medarbeiderne skal registrere avvik, slik at vi får avdekket, rettet opp i avvik og/eller at vi får forhindre at den samme feilen skjer igjen. For at medarbeiderne skal merke at det hjelper å rapportere avvik, er det viktig at avvikene blir lukket innen fristen. I løpet av første halvår så vi en økende trend til at avvik ikke ble lukket innen fristen. Hvis medarbeiderne skal oppleve at det nytter å registrere avvik, må de oppleve at «det skjer noe».

Gjennom høsten fikk lukking av avvik økt oppmerksomhet på alle ledelsesnivåer i hele konsernet. Prosentandelen for avvik som ikke var lukket innen fristen, gikk ned måned for måned. I november måned var andelen 14,9 prosent. Målsettingen er å stabilisere seg på et nivå < 15 prosent.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

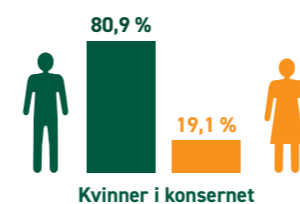
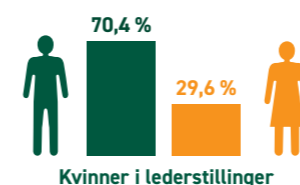
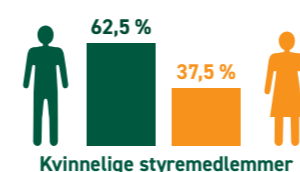
Sikre mangfold og likestilling

Mangfold og likestilling fører til økt produktivitet, innovasjon og økt medarbeidertilfredshet. BIR skal legge til rette for et trygt og inkluderende arbeidsmiljø der ulike egenskaper verdsettes og stimuleres. Dette innebærer at BIR skal ha en tydelig målsetting om å øke mangfold og likestilling nedfelt i BIRs HR-strategi.

Likestilling i BIR

Renovasjonsbransjen har en overvekt av mannlige medarbeidere, og dette gjelder også i BIR. Vi jobber derfor med å rekruttere kvinner inn der det er overvekt av menn.

I konsernstyret (BIR AS) er det 37,5 prosent kvinner. I styrene i datterselskapene fordeler kvinneandelen seg som følger: BIR Ressurs 50 prosent, BIR Bedrift 50 prosent, BIR Nyverdi 60 prosent, BIR Infrastruktur 50 prosent, BIR Husholdning 40 prosent. I hele BIR-konsernet er kvinneandelen på 19,1 prosent. Full likestilling mellom menn og kvinner er viktig og derfor et mål for BIR.

Ulike nasjonaliteter i BIR

Det skal ikke forekomme forskjellsbehandling grunnet kjønn eller andre forhold som etnisitet, alder, religion eller livssyn i saker som rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, karriereutvikling og rekruttering, forfremmelse, og beskyttelse mot trakassering, i konsernet. BIR ønsker et størst mulig mangfold og vi har medarbeidere fra omtrent elleve forskjellige land.

BIR er en lærebedrift

For å gjennomføre vårt viktige samfunnsoppdrag, er våre medarbeidere den viktigste ressursen. Både ledere og medarbeidere har ansvar for å bidra med kompetanse og engasjement slik at vi kan realisere både våre felles mål og nå vår visjon om å være vestlendingenes egen miljøbedrift. Det er alles ansvar å skape et godt arbeidsmiljø med gode prestasjoner og leveranser.

Læringer er en god måte å rekruttere medarbeidere på, og i 2022 har vi tatt inn fire nye læringer innenfor gjenvinningsfaget og yrkessjåførfaget. Dette sikrer oss tilgang bransjefaglig kompetanse. Per 31.12.22 hadde vi ni læringer innen følgende fagområder: gjenvinning, yrkessjåfør, kjemi/prosess og kontor/administrasjon. Det er viktig å skape samhold, at læringene blir kjent med hverandre og andre avdelinger og selskaper, for på den måten å bygge ett BIR. Vårt lærlingprogram legger til rette for dette.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Kontinuerlig læring og utvikling

Læring og utvikling er avgjørende for de ansattes trivsel og bidrag i egen virksomhet. Muligheten til læring og utvikling anses som en viktig faktor for å tiltrekke og beholde kompetente ansatte. BIR skal legge til rette for at medarbeiderne skal kunne tilegne seg og ta i bruk ny kompetanse, og kunne søke nye utfordringer uten å skifte arbeidsplass. Dette innebærer også å bygge den kompetansen BIR trenger, sikre gode prosesser for ansettelse og avvikling, samt øke det generelle kompetansenivået innen bærekraft på tvers av konsernet.

BIRs traineeprogram

BIR ønsker å tiltrekke seg de beste nyutdannede innen hvert enkelt fagområde. Da er det viktig å være en god arbeidsgiver, samtidig som vi jobber godt for å beholde medarbeidere.

Å videreutvikle kompetansen hos våre medarbeidere er derfor naturlig. I år har vi ansatt fire traineer gjennom traineeprogrammet til Bergen Næringsråd. De er ansatt i BIR Infrastruktur, BIR Nyverdi, BIR Husholdning og BIR AS.

Kompetanseløft i bransjen

REdu er avfalls- og gjenvinningsbransjens store kompetanseløft initiert av Avfall Norge, i tett samarbeid med medlemmer og universiteter. Hovedformålet er å få de kloke hodene inn i avfalls- og gjenvinningsbransjen gjennom å styrke fagtilbudet i høyere utdanning, satse på kompetanseutvikling, innovasjon og forskning og synliggjøre bransjens muligheter. Vi hadde fem studenter sommeren 2022. En av dem jobbet i BIR AS og fire i BIR Nyverdi.

Industrivern

Forbrenningsanlegget hos BIR Ressurs er underlagt forskrift om industrivern. Det samme gjelder for anlegget til BIR Bedrift. På forbrenningsanlegget er det gjennomført to industrivernøvelser i 2022. Formålet med den første øvelsen var å kunne utføre førsteinnsats ved en brann som oppsto i kvern og som utviklet seg til brann i sorteringshallen samt å bli kjent med brannmateriellet. Den andre øvelsen var en diskusjonsøvelse vedrørende brann i avfallsbunker, innmatertrakt og ristgjennomgang.

Industrivernet hos BIR Bedrift har gjennomført trening jevnt gjennom hele året. Treningen består i å rulle ut slanger til ønsket punkt, koble disse til brannhydrant og få på vann. Deretter rulles slangene sammen igjen slik at de er klare til trening og innsats. Det ble gjennomført to industrivernøvelser i 2022 der temaet var brann og førstehjelp.

Industrivernet bistod ved ni branntilfeller i 2022. En av disse hendelsene var en brann med større konsekvenser da det begynte å brenne i et litiumbatteri på et lager. Etter hver trening, øvelse og hendelse evalueres innsatsen, og forbedringspunkter identifiseres.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Ansvarlige arbeidsforhold

Det norske samfunnet har velutviklede holdninger, lover og strukturer som ivaretar anstendige arbeidsforhold. Utover å etterleve lover og regler vil BIR håndheve tydelige retningslinjer for konflikthåndtering, varsling og etikk.

En inkluderende arbeidsplass

BIR tar et utvidet samfunnsansvar knyttet til ivaretagelse av mennesker som av ulike grunner faller midlertidig ut av arbeidslivet. Vi ønsker å være en god samarbeidspartner for atferings- og vekstbedrifter og NAV når det gjelder å kunne tilby praksisplasser, arbeidstrening samt ordinær ansettelse ved hjelp av ulike tilskuddsordninger, som for eksempel lønnstilskudd. I 2022 har vi hatt ni medarbeidere inne på en av disse ordningene.

Kommunikasjon

Vår kommunikasjon skal være preget av åpenhet, ærlighet og troverdighet. I BIR vet vi at å være godt informert er vesentlig for utøvelse av godt leder- og medarbeiderskap. Det er også et særskilt lederansvar å bidra til at medarbeiderne er godt nok informert om forhold som er relevant for deres jobbutførelse og trivsel.

Varsling

BIR har etablert retningslinjer for varsling. Rutinen beskriver hvordan man kan varsle samt hvordan arbeidsgiver skal følge opp og undersøke et varsel.

Vesentlige punkter som inngår i varslingsreglene er diskriminering, korrupsjon, forretningsmoral samt plikt og rett til å si fra om lovovertridelser og brudd på BIRs etiske retningslinjer. Den enkelte medarbeider skal føle trygghet for å si fra dersom en opplever uregelmessigheter. I BIRs etiske retningslinjer er det nedfelt at det ikke aksepteres noen form for trakassering eller diskriminering.

Det er registrert to varslingssaker i 2022, og begge sakene er ferdig behandlet.

Skape verdi av ressurser

BIR skal skape verdi av ressurser ved å etablere nye sirkulære verdikjeder. Dette innebærer at BIR er en innovatør som utnytter ressursene i avfallet. BIR stiller krav til aktørene i verdikjeden, og er initiativtaker til samarbeid som skaper verdi for samfunnet.

RELEVANTE BÆREKRAFTSMÅL

VÅRE MÅLSETTINGER

- Øke utsortering i tråd med EU-målkrav
- Stille bærekraftskrav i alle våre innkjøp
- Innovere egen verdikjede og være en pådriver for oppstartsselskaper og innovasjonsnettverk
- Være en pådriver for smart byutvikling og bærekraftige lokalsamfunn

VESENTLIGE BÆREKRAFTSTEMAER

- Tilrettelegge for sirkularitet og øke ressursutnyttelsen
- Sikre bærekraftige innkjøp
- Innovasjon og samarbeid
- Verdiskaping i lokalsamfunn

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Tilrettelegge for sirkularitet og øke ressursutnyttelse

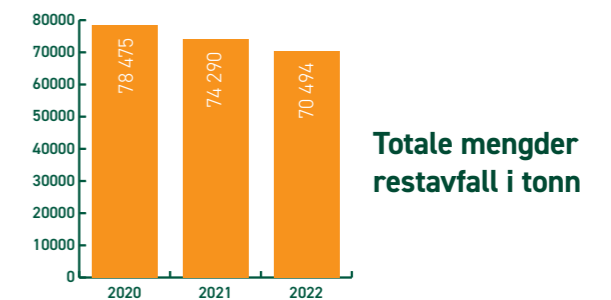
Overforbruket i samfunnet bidrar til å øke klimagassutslipp og ressursknapphet, og det er behov for å etablere en sirkulær økonomi som bidrar til at ressursene holdes i kretsløpet så lenge som mulig. BIR bygger infrastruktur og skal sikre tilgjengeligheten av brukervennlige tjenester. Dette inkluderer tilrettelegging for ombruksløsninger, oppsirkulering, økt kvalitet i utsortering av materialer og tiltak for å redusere både eget og kunders avfallsvolum.

Innhenting av ressurser

I 2022 samlet BIR inn 137 047 tonn avfall fra BIR sine innbyggere. BIR opplevde en reduksjon i nesten samtlige avfallsmengder og total avfallsmengde er den laveste siden 2011. Avfallsmengde per innbygger utgjør 376 kilo, som er en reduksjon på 7 prosent sammenlignet med året før.

BIR har som en prioritert målsetting å øke utsorteringsgraden i avfallet i tråd med EUs målkrav som blir gjeldende kommende år, herunder redusere andelen restavfall og øke andelen utsortert avfall. I 2022 har vi fått inn mindre mengder av nesten samtlige avfallstyper sammenlignet med 2021. Andelen restavfall har holdt seg stabil og utgjør 51 prosent av de totale avfallsmengdene.

Det er samlet inn totalt 70 494 tonn med restavfall, tilsvarende 193 kilo per innbygger. Til sammenligning var det i 2021 samlet inn 74 290 tonn, 205 kilo per innbygger. Årets mengder er fem prosent lavere enn i fjor. Trenden med mindre mengder restavfall, både totalt og per innbygger, er en positiv utvikling. Det har vært en nedadgående trend i restavfallet siden 2014, og årets mengder bidrar videre til denne trenden.

Utsortering av ressurser

Utover restavfall er det matavfall, plastemballasje, papp og papir og glass- og metallemballasje som hentes inn hos kundene enten via renovasjonsbil, på returpunkt eller via bosnettet. I 2022 fortsatte utrulling av sorteringsløsninger for matavfall. For dem som ikke har egen sorteringsløsning, kastes matavfallet fortsatt som restavfall, eller

komposteres hos den enkelte. Per 2022 er det kun deler av Bergen og Samnanger som har tilbud om egen utsortering av matavfallet. Total mengde matavfall er 903 tonn, og dette er en av faktorene som påvirker at mengde restavfall på rute reduseres. Tidligere analyser av restavfallet viser at 40 prosent er matavfall, så det er et stort potensial i å redusere restavfallet ytterligere ved å øke utsorteringen av matavfall.

Total mengde plast er 2 119 tonn. I 2021 så vi for første gang en reduksjon i plasmengdene, og nedgangen fortsetter i 2022 med en reduksjon på 5 prosent.

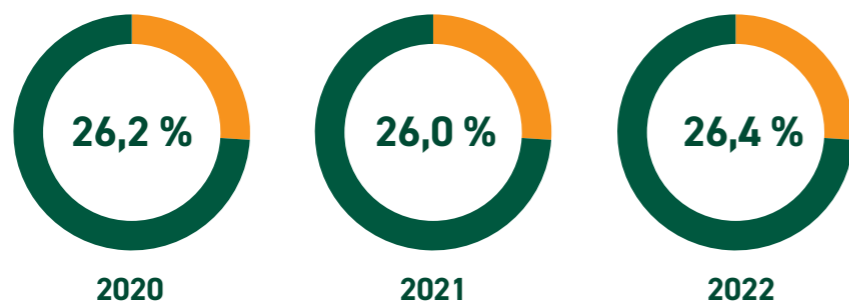
Totale mengder papp og papir er 12 592 tonn. Avfallsmengden har vært synkende siden 2013, og reduksjonen fra 2021 til 2022 er på 1 040 tonn (8 prosent). Fra toppåret i 2013 er mengdene redusert med nesten 6 200 tonn (34 prosent).

Total mengde glass- og metallemballasje er 4 938 tonn, ganske uforandret fra 2021 som hadde en mengde på 4 982 tonn. Selv om dette utgjør en nedgang på -1 prosent fra 2021, har det vært en jevn økning i mengdene de siste ti årene.

Gjenvinning av ressurser

Noen av avfallstypene kan materialgjenvinnes og brukes som ressurser og innsatsfaktorer til produksjon av et nytt produkt. Avfallstyper som i dag blir sendt til materialgjenvinning er matavfall, papp og papir, skrapjern, dekk med felg, park- og hageavfall, glass- og metallemballasje, EE-avfall, plast, og gips. En høyere utsorteringsgrad av disse mengdene vil dermed trekke opp materialgjenvinningsandelen. Det som ikke kan materialgjenvinnes, blir energigjenvunnet i BIRs forbrenningsanlegg. I 2022 oppnådde BIR en materialgjenvinningsgrad på 26,4 prosent, bortimot uendret fra 2021 hvor materialgjenvinningsgraden var 26,3 prosent.

Materialgjenvinningsgrad

Utsortering (Andel innhentede ressurser som utsortes)	2020	2021	2022
Matavfall	0,00 %	0,08 %	0,66 %
Plastemballasje	1,51 %	1,52 %	1,55 %
Papp og papir	8,82 %	8,90 %	8,78 %
Glass- og metallemballasje	3,27 %	3,40 %	3,60 %

Ombruk av ressurser

I Møllendalsveien 40 utvikler BIR et piloteringsverksted for å teste ut ombrukskonsepter, lager- og logistikk-løsninger, datainnhentingemetoder med mer. Lokalene brukes for å identifisere hvilke konsepter, tjenester og tiltak som kan utvikles videre for igjen å realisere potensialet for ombruk som ligger i dagens drift på BIRs gjenvinningsstasjoner.

Gjennom gjenbrukshallene på gjenvinningsstasjonene får kundene mulighet til å hente ut ombruks- og gjenbruksartikler som andre kunder har vurdert til å ha verdi for andre. Kundeveilederne er også proaktive i sitt møte med kundene, og oppfordrer til at den enkelte tenker gjennom om det de har med seg må kastes eller kan ombrukes.

Basert på vekt fra de mest besøkte gjenvinningsstasjonene, har det i 2022 gått varer med en totalvekt på 900 tonn til ombruk. Sommeren 2022 gjorde REdu-studenter en kartlegging i BIR som viste at det et ombrukspotensial på 3 000 tonn.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Sikre bærekraftige innkjøp

Realisering av FNs bærekraftsmål fordrer at virksomheter tar ansvar for å sikre bærekraftige forhold i egen verdikjede. BIR skal være en ansvarlig aktør som stiller klare krav til egne leverandører når det gjelder sosiale forhold, klima og miljø og god styring. Dette innebærer også revidering av om krav oppfylles, bistand til oppfyllelse av krav og iverksettelse av konsekvenser ved brudd på krav. Det betyr at BIR i vår innkjøpspraksis forsikrer oss om at leverandører opptre etisk, at produkter og tjenester er bærekraftige, og at avgjørelser vedrørende innkjøp tas med hensyn til sosiale, økonomiske og miljømessige forhold.

Ansvarlig innkjøpspraksis

Vi jobber med å innføre bærekraftskrav i våre anbud og vil rette sterk oppmerksomhet mot dette i årene som kommer. I innkjøp hvor det lar seg gjøre, skal det stilles krav til at leverandørene har et miljøledelsessystem eller en miljøsertifisering. Dette viser at våre leverandører systematisk tar hensyn til miljøet, har bedre kontroll med bruken av råvarer, energi, utslipp og avfallshåndtering.

Gjennom vår innkjøpspraksis skal vi også fremme forsvarlige arbeidsforhold hos alle leverandører og sikre respekt for menneskerettighetene – dette er i henhold til lov om offentlige anskaffelser. I alle innkjøp stilles det derfor krav om lønns- og arbeidsvilkår, samt vilkår for å ivareta grunnleggende menneskerettigheter.

Vi oppfordrer også alle tjenesteleverandører som ønsker å inngå kontrakt med BIR om å registrere seg i StartBANK. StartBANK er et felles leverandørregister som brukes av innkjøpere innenfor bygg og anlegg, forvaltning, forsikring og fast eiendom i Norge, til støtte for seriøse leverandører og med oppdatert og kontrollert leverandørinformasjon.

StartBANK er en rettferdig, åpen og sikker løsning for valg av pålitelige leverandører. Dette gir leverandørene mulighet til å konkurrere på like vilkår og bidrar til bruk av seriøse aktører, og skaper nye forretningsmuligheter for både innkjøpere og leverandører.

Miljøkrav i anskaffelser

Som stor offentlig innkjøper er BIR i posisjon til å påvirke leverandørmarkedet og stimulere til bærekraftige innkjøp. I 2022 utbetalte vi store summer til mange ulike leverandører. De største verdiene er knyttet til bruk av entreprenører og anskaffelse av nye renovasjonskjøretøy til vår bilpark.

Anleggsarbeid på utbyggingsprosjekter er en stor kilde til klimagassutslipp, og det samme gjelder bruk av fossile kjøretøy. Vi stiller derfor krav om fossil- og utslippsfrie bygg- og anleggsprosjekter i alle prosjekter hvor det lar seg gjøre, samtidig som vi i 2022 fortsatte skiftet fra fossile kjøretøy til elektriske kjøretøy. I 2022 ble det også lagt større vekt på brukerinvolvering for å sikre bærekraftige anskaffelser. Det er ønskelig å øke forståelse og eierskapet til temaet tidlig i anskaffelsesprosessen. Derfor blir nå det tverrfaglige anskaffelsesteamet i større grad bedt om å ta stilling til i hvilken grad hver enkelt anskaffelse kan bli mer bærekraftig.

I 2022 hadde BIR miljøkrav i 44 prosent av sine utlyste konkurranser. BIR har mål om at dette skal være 100 prosent om få år.

Andel konkurranser med miljøkrav

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Innovasjon og samarbeid

Realisering av FNs bærekraftsmål fordrer tillitsfulle og effektive samarbeid som bidrar til innovasjon og vedvarende gode resultater. BIR er initiativtaker og aktiv deltaker i tverrfaglig samarbeid både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Dette innebærer at BIR skal ta en fremoverlent rolle, og systematisk jobbe med innovasjon både internt og i samarbeid med eksterne aktører.

Viteboksen

I samarbeid med Norsirk og Electrotec ble Viteboksen lansert på gjenvinningsstasjonen på Espehaugen høsten 2022. Kundene kan sette igjen hvitevarer i denne, og det blir deretter gjort en sortering før produkter sendes videre til Electrotec på Askøy, som reparerer og selger brukte hvitevarer. Med Viteboksen til BIR spares samfunnet for store mengder avfall og uttak av jomfruelige ressurser når for eksempel vaskemaskinen får et nytt liv.

Populære insekter

Gjennom hele året har vi hatt to insektfarmer der vi kan følge med på melbillelarvenes fascinerende forvandling fra egg til larve, før de pupper seg i noen uker, og blir til små biller. «Larvefabrikkene» ble fylt med melbillelarver fra Invertapro og lånt ut til skoleklasser. Det var tidvis kø for å få låne dem og få se komplett metamorfose på nært hold. Det har uten tvil vært en ny og interessant erfaring for elever og lærere. Vi tok også insektfarmer med oss på noen arrangementer, blant annet UiB sin folkefest og kunnskapsfestival Opplev på Marineholmen. Det var stor interesse fra små og store til å stifte nærmere bekjentskap med insektenes spennende og viktige liv.

Samarbeid med VilVite

BIR har i mange år hatt et tett samarbeid med VilVite, og 2022 var ikke noe unntak. Sammen videreutviklet vi undervisningstilbudet "Overflodsbølgen", der BIR bidro til innhold og konseptutvikling. Programmet, som omhandler forbruk og bærekraft, har blitt et populært program for mange skoler.

Biopark på Voss

Med bakgrunn i et ønske om å bidra til positive effekter, både knyttet til klima og verdiskaping, arbeides det for å etablere en biopark på Voss. Bioparken vil fungere som en industripark for oppsirkulering av matavfall og organiske restprodukter. Den vil legge til rette for samhandling der kunnskap og utforskning vil stå sentralt i parken.

Å etablere en biopark på Voss er et naturlig valg for utnyttelse av biologiske ressurser i Vestland. Voss ble i 2021 identifisert som en strategisk grønn hub med stort sirkulært potensiale av Vestland fylkeskommune. Utgangspunktet i bioparken vil være å bygge et biogassanlegg. Det jobbes også for å realisere en biopark i tilknytning til biogassanlegget, hvor det blant annet skal etableres larveproduksjon.

Bioparken har som mål å tilrettelegge for at aktører skal kunne utforske idéer og pilotere nye muligheter og teknologier i parken. Sirkulærøkonomien er et lagspill, og vi tror på samarbeid for å utvikle en mangfoldig og ressurseffektiv utnyttelse av organiske restprodukter.

Undervisningstilbud

Bærekraft er i vinden, og mange skoler ser på BIR som en god kilde til kunnskap rundt dette. Nettsidene bir.no inneholder en rekke temafilmer og tips til aktiviteter i skolene, og vi har holdt foredrag ute på skoler og til ulike foreninger på forespørsel. Det foregikk en større ombygging på forbrenningsanlegget store deler av 2022, noe som ga oss anledning til å jobbe med nytt konsept for omvisninger for 4. trinn som ble prøvd ut våren 2023.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Verdiskaping i lokalsamfunn

Vestlandet spiller en viktig rolle i Norges verdiskaping og ressursutnyttelse. BIR skal være en positiv kraft som tar aktiv del i byutviklingen og som bidrar til at lokalsamfunnet styrkes. Dette inkluderer også at BIR ønsker å ta en sentral posisjon som kunnskapsformidler som informerer innbyggere om hvordan de selv kan bli mer bærekraftige.

Drivkraft i lokalsamfunnet og holdningsskapende arbeid

BIR samarbeider tett med eierkommunene om ulike arrangementer eller initiativer knyttet til bærekraft.

I BIR sine eierkommuner Askøy, Bergen, Bjørnafjorden, Kvam, Osterøy og Samnanger, ble det gjennomført i alt 262 strandryddinger i 2022. Dugnadene er registrert på henholdsvis bir.no og ryddenorge.no. Det ble samlet inn tett oppunder 30 tonn marint avfall.

BIR arrangerte også åtte dugnader i løpet av året, blant annet rundt Kristianborgvannet på Minde, tre dugnader på gammelt jordbruksland med store mengder plast som ligger til en elv, en rundt brofestet til Askøybroen og to rundt Store Lungegårds vann. Dugnadene ble gjennomført sammen med ulike skoler og bedrifter.

På våre elleve gjenvinningsstasjoner tok vi imot 626 sekker med marint avfall, og i tillegg hentet bossbiler i rute inn fulle dugnadssekker – totalt 921 sekker med marint avfall.

I 2022 ble det også gjennomført 239 vårdugnader i BIRs eierkommuner, og flere av dem var knyttet til vassdrag, elver og strandsonen.

I tillegg ga vi tilskudd til Fana folkehøgskule til innkjøp av magneter til magnetfiske. De kjøpte inn ti kraftige magneter som kastes ut og fjerner metall fra sjøen. Magnetfiske ble et eget og veldig populært valgfag på skolen, som gjennomførte fem dugnader i strandsonen, byfjorden og i Lille Lungegårds vann i Bergen kommune.

Gjenbruksuken

21.-27. november arrangerte vi Gjenbruksuken sammen med Bergen kommune og en rekke medarrangører. Uken besto av over 50 arrangementer til sammen, i tillegg til Grønn fredag og Grønn lørdag med mange spennende boder i telt på Torgallmenningen. I løpet av uken fikk vi vist frem mangfoldet vi sammen har å by på innen gjenbruk og bærekraftig forbruk.

Gjenbruksuken er en motpol til Black Week i slutten av november

Nye konsepter på gjenvinningsstasjonene

Det gamle bilverkstedet vårt i Møllendalsveien 40 er blitt et utmerket piloteringsverksted for å teste ut nye ombrukskonsepter. Gjenstander fra gjenvinningsstasjonen samles inn, blir vasket, klargjort og presentert for kundene på en innbydende måte i disse lokalene. Det første kundearrangementet her var juleombruksmarked på tampen av året. Det ble en stor suksess, som gjorde at ombruksmarkedet har blitt et fast arrangement hver tirsdag, med salg av et stort utvalg brukte gjenstander til en billig penge.

Sikre ansvarlig styring og drift

BIR skal være en troverdig aktør i samfunnet. Det innebærer at BIR opprettholder samfunnskritisk og -nødvendig drift, og sikrer at både egen virksomhet og verdikjede opererer i tråd med etiske standarder og myndighetskrav.

RELEVANTE BÆREKRAFTSMÅL

VÅRE MÅLSETTINGER

- Forplikte hele konsernet til å implementere og følge opp bærekraftsstrategien
- Bærekraft integreres i konsernets risikostyring
- Sikre åpen og tilgjengelig informasjon
- Ingen data på avveie

VESENTLIGE BÆREKRAFTSTEMAER

- Ansvarlig eierstyring og ledelse
- Etisk forretningspraksis
- Overholdelse av krav fra myndigheter og sentrale interessenter
- Opprettholde samfunnskritisk og -nødvendig drift
- Ansvarlig kommunikasjon, transparens og påvirkning
- God datasikkerhet

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Ansvarlig eierstyring og ledelse

Virksomhetens eierstyring og selskapsledelse har stor påvirkning på virksomhetens kultur, prioriteringer, effektivitet, risikohåndtering, og grad av måloppnåelse. For BIR er det viktig å ha gode relasjoner til eiere og sentrale interessenter. For å sikre god oppfølging av bærekraftsarbeidet, skal det etableres gode strukturer for styring, rapportering og risikostyring.

BIR sin styringsmodell

BIR skal være vestlendingenes egen miljøbedrift, og ønsker å være et moderne og tillitvekkende konsern. BIRs virksomhet skal innrettes slik at

- husholdningskundene sikres like tjenester, lik pris og lik behandling
- BIRs eiere likebehandles

BIRs lovpålagte virksomhet skal drives til selvkost. Den øvrige virksomheten skal drives etter alminnelige forretningsmessige prinsipper, i tråd med vår visjon og våre kjerneverdier.

Eiernes forventninger til BIR endrer seg i takt med samfunnsendringer ellers. Ettersom BIR er organisert som aksjeselskap, skal føringer fra eiere bli tydeliggjort gjennom generalforsamling, bedriftsforsamling og konsernstyrets behandling av saker.

Samhandling med eierkommuner

BIR legger opp til god samhandling med eierkommunene gjennom formelle og uformelle møter, der det blir orientert om aktuelle saker, og der det er dialog om disse. Tilsvarende blir faglige representanter fra eierne invitert til møter i koordineringsutvalget, der ulike aktuelle fagtema blir tatt opp og diskutert.

Tilsyn av myndighetene

I mai var Miljødirektoratet på tilsyn hos forbrenningsanlegget. Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Tilsynet avdekket to avvik. Begge avvikene er lukket.

I oktober var Statsforvalteren på tilsyn hos BIR Ressurs på deponiet på Mjelstad. Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdt. Tilsynet avdekket tre avvik. Alle avvikene er lukket.

BIR Bedrift og BIR Ressurs hadde tilsyn av Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO) i 2022. Formålet med tilsynene var å se at industrivernet er etablert og fungerer. Tilsynet hos BIR Bedrift avdekket ingen avvik eller anmerkninger. Tilsynet hos BIR Ressurs ga en anmerkning, og fristen for å svare ut anmerkningen ble satt til våren 2023.

Gjenvinningsstasjonen på Askøy hadde tilsyn av Norgesnett og Eviny i november. Kontrollen ble utført i henhold til lov og forskrift om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr. Det ble gitt to avvik som begge er lukket.

Beredskap

Til grunn for beredskapsplanleggingen ligger både risiko- og sårbarhetsanalyser og basisvurderinger av BIR sin sårbarhet ved personell- og materiellfravær og ved svikt i leveranser fra andre, enten samarbeidspartnere eller leverandører av viktig infrastruktur. I tillegg har BIR tatt med, og akseptert, aktuelle kostnader som vil bidra til å redusere denne sårbarheten.

Koronapandemien preget også starten av 2022. Til tross for nasjonale, lokale og virksomhetsvise tiltak økte sykefraværet de første månedene på grunn av økt smitte i befolkningen. Dette medførte økt belastning på dem som var på jobb.

Naboklager

Det ble registrert seks naboklager i 2022. Fem av dem er knyttet til forbrenningsanlegget. To av dem var knyttet til luft, henholdsvis eksosluft på grunn av forvarming av turbin etter overhaling, og en på grunn av brennert lukt ved nedstengning av en forbrenningslinje.

Det kom tre klager på støy. To av klagen er knyttet til en sikkerhetsventil som slipper ut damp i forbindelse med oppstart av turbin. Det er innført en rutine om at vi skal varsle naboer i disse tilfellene. I tillegg vurderer vi muligheten for en støyfelle på dampen som slippes ut. Den siste støyklagen gjaldt en alarm på kalksiloeanlegget som ikke varslers i kontrollrom. Hensikt med alarmen er at sjåfør som fyller silo skal få varsel når siloen er full. Det pågikk ikke fylling av siloen da alarmen ble utløst, så vi kjenner ikke årsak til at alarmen gikk denne gangen.

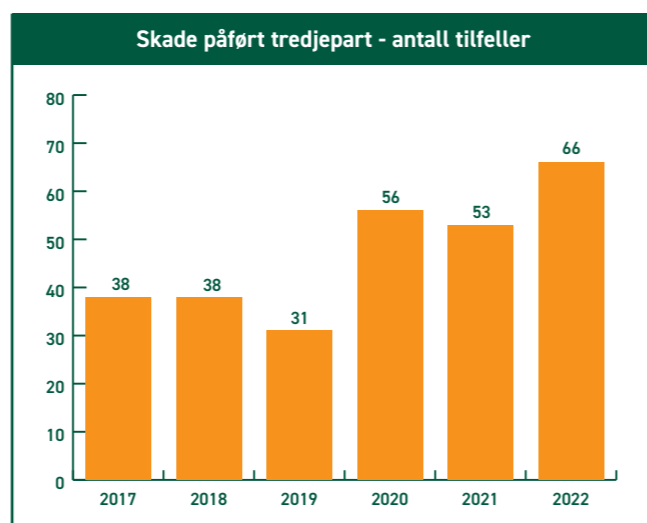
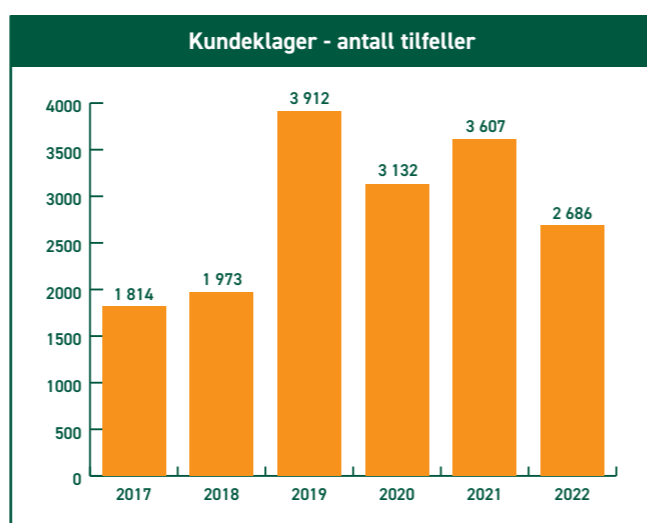
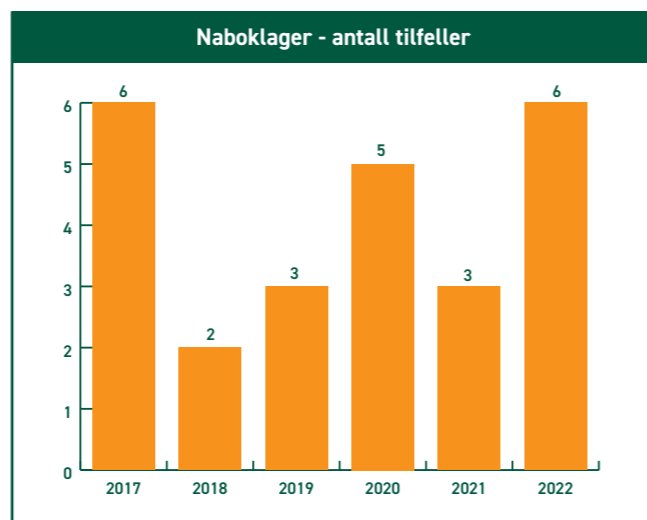
Den siste naboklagen kom fra en nabo til en gjenvinningsstasjon som har observert at kunder, gjentatte ganger, har hentet gjenstander fra brukthallen og plassert dem på deres eiendom etter gjenvinningsstasjonens stengtids. Klageren ble anbefalt å ta kontakt med politiet.

Kundeklager

Det ble registrert 2 686 kundeklager fra husholdningene i 2022. Tilsvarende tall for 2021 var 3 607. Flesteparten av henvendelsene er klager om at beholderen ikke er tømt. Gjennom et helt år blir det tømt over 3,4 millioner avfallsbeholdere og containere. Dersom vi tar hensyn til dette, er antall kundeklager lavt. Antallet tilsvarer 1,39 prosent i forhold til antall boenheter og fritidsboliger eller 0,07 prosent i forhold til antall tømminger.

Skader påført tredjepart

Antall materielle skader påført tredjepart endte på 66 i 2022. Tilsvarende tall i 2021 var 53. Kostnadene forbundet med disse skadene var 1,55 millioner kroner mot 1,36 millioner kroner i 2021.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Etisk forretningspraksis

Overholdelse av menneskerettigheter og lovpålagte etiske retningslinjer er avgjørende for å bevare tillit i samfunnet, og BIR anser høy etisk standard som et minimumskrav. Utover å etablere gode strukturer for etterlevelse, skal BIR legge forholdene til rette for åpenhet, transparens og god dialog internt og eksternt.

Etiske retningslinjer

BIRs etiske retningslinjer skal være en veileder for medarbeiderne når de står overfor krevende valg. De etiske retningslinjer tydeliggjør de holdninger og den atferd BIR forventer av hver enkelt medarbeider når det gjelder respekt, integritet og lojalitet. Alle BIRs medarbeidere er gjennom ulike roller representanter for konsernet, og er med på å sikre tilliten til BIR som et ansvarlig selskap som driver sin virksomhet redelig og med integritet. Alle medarbeidere har et personlig ansvar for etterlevelse, og brudd på etiske retningslinjer kan få betydning for den enkeltes ansettelsesforhold eller verv.

Anskaffelser

BIR gjennomfører årlig flere store anskaffelser. Vi skal opptre som en ansvarlig innkjøper. I samarbeid med våre leverandører skal våre anskaffelser ivareta:

- ILOs kjernekonvensjoner om tvangsarbeid, barnarbeid, diskriminering, fagforeningsrettigheter og retten til kollektive forhandlinger
- FNs barnekonvensjon
- Arbeidsmiljølovgivningen i produksjonsland
- Åpenhetsloven

Korrupsjon

Våre medarbeidere skal aldri tilby, gi, kreve eller motta noen form for gave eller annen fordel som kan påvirke utøvelsen av egen eller andres stilling eller verv. Vi har derfor regler for gaver som skal tilbys, gis eller mottas.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Overholdelse av krav fra myndigheter og sentrale interessenter

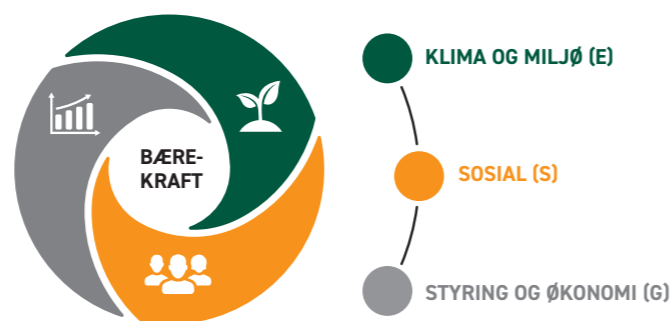
Gjeldende krav og nye lover og reguleringer stiller økte krav til virksomheters bærekraftsarbeid og -rapportering. BIR prioriterer å ha god innsikt i hvilke krav virksomheten står overfor, og være proaktiv i imøtekommelse av disse.

For å omdanne Europa til et klimanøytralt og forurensningsfritt kontinent, har EU vedtatt en omfattende plan: European Green Deal, «Europas grønne giv». Som EØS-medlem er Norge i gang med å innarbeide alle nye direktiver og forordninger i norsk lov. Nasjonale rammebetingelser er derfor i rask endring, og de føringene som treffer BIR spesielt er nasjonal strategi for klima, strategi for sirkulær økonomi, plan for å bevare naturmangfold og utsorteringskrav for avfall.

Bærekraftsstrategien skal sette retning for BIR sitt bærekraftsarbeid, og belyse de bærekraftsmessige utfordringene og mulighetene vi står overfor, samt veilede BIR sine datterselskap i arbeidet med å sette delmål, hente inn data, definere og gjennomføre endringsaktiviteter. Kunnskap og innsikt i utfordrings- og mulighetsbilde forventes fra eiere og lovgivere, slik at vi på en god måte, og så tidlig som mulig, møter de kravene som kommer og tar ansvar for vår påvirkning på miljøet og samfunnet. I tillegg vil vi kunne øke lønnsomheten, forbedre omdømmet og være tydelige på beslutningstaking gjennom økt bevissthet på konsekvenser for bærekraftselementene ESG (Environmental, Social, Governmental).

CSRD står for Corporate Sustainability Reporting Directive, som er det engelske navnet på Bærekraftsdirektivet (direktiv 2014/95/EU). Direktivet krever at store bedrifter og offentlige foretak rapporterer om sin bærekraftsmessige ytelse. Formålet er å øke åpenheten slik at investorer, kunder, ansatte og andre interessenter kan vurdere om bedriften har en langsiktig bærekraftig forretningsmodell. I bærekraftsmessig ytelse inngår rapportering på miljø, samfunnsansvar, ansatte, samarbeidspartnere og forholdet til lokalsamfunnet.

Implementeringen av direktivet følger en trappetrinnsmodell der det antas at BIR ikke vil bli rapporteringspliktig fra 2024, men trolig vil BIR oppfylle kriteriene som krever rapportering fra 2025 på grunn av kriterier om salgssinntekt over 320 mill. kroner, balansesum over 160 mill. kroner og/eller at selskapet har over 250 ansatte (krav om at minst to av tre kriterier oppfylles). Alle EU-landene er pålagt å implementere direktivet i sin nasjonale lovgivning. I Norge er det Finanstilsynet som er ansvarlig for å føre tilsyn med at bedriftene følger kravene i Bærekraftsdirektivet.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Ansvarlig kommunikasjon, transparens og påvirkning

BIRs kommunikasjon kjennetegnes av å være åpen, ærlig og proaktiv. Åpen kommunikasjon rundt konsernets bærekraftsarbeid og resultater er avgjørende for å skape tillit. BIR skal sikre deling av sannferdig og utfyllende rapportering. BIR vil også vektlegge åpen, informativ og inkluderende internkommunikasjon på tvers av selskapene i konsernet, som både skal bidra til kompetanseheving, økt innsikt og forsterkning av «ett BIR»

Bærekraftsrapporteringen inneholder informasjon knyttet til selskapets bærekraftsmål og hvilke aktiviteter selskapet har initiert for å nå disse målene. Bærekraftsrapportering anses som en ikke-finansiell rapportering i motsetning til årsregnskapet.

Forbedring og utvidelse av BIRs bærekraftsrapportering vil gjøres trinnvis over de kommende årene, der vi gradvis jobber for at vår rapportering imøtekommer alle ventede lovkrav. I første omgang rapporterer vi på bærekraft i et eget kapittel i årsrapporten. Utover dette vil det være naturlig å se hen til GRI-standarden for øvrige parametere som er mulig å fremskaffe data for, og som er relevante for BIR-selskapene å rapportere på allerede i 2023.

BIR er medlem av Klimapartner Vestland, og har utarbeidet klimaregnskap de siste årene i henhold til deres rapporteringsrutiner. Dette innebærer at en del regnskapstall, og andre nøkkeltall fra virksomheten, rapporteres til Klimapartners nettløsning Klimakost.no. BIRs aktiviteter blir da omgjort til CO₂-ekvivalenter, slik at utslippene kan sammenlignes på tvers av selskaper, bransjer og regioner.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Opprettholde samfunnskritisk og -nødvendig drift

Det er strenge krav og høye forventninger til at tjenester som vurderes som samfunnskritiske er rigget for å kunne opprettholde drift tilnærmet uavhengig av hva som måtte inntreffe av hendelser. BIR jobber for å ha oversikt over faktorer som utgjør risiko for brudd på kontinuerlig drift og iverksette tiltak som reduserer risiko. Dette innebærer også inkludering av klima- og miljørisiko.

Samfunnets funksjonsdyktighet er svært avhengig av en rekke fysiske og tekniske infrastrukturer. Kritisk infrastruktur er de anlegg og systemer som er helt nødvendige for å opprettholde kritiske funksjoner som dekker samfunnets grunnleggende behov og befolkningens trygghetsfølelse.

Samfunnsnødvendig drift refererer til tjenester og virksomhet som anses som viktig for å opprettholde funksjonene i et samfunn, men som likevel ikke anses som samfunnskritiske.

ROS-analyse for forbrenningsanlegget

Etter flere alvorlige hendelser i avfallsbransjen de senere år, har det blitt rettet økt oppmerksomhet mot risiko for brann. Dette er også et viktig tema for forsikringsselskapet som gjennomførte en ekstern revisjon ved forbrenningsanlegget i desember 2021. På bakgrunn av dette, i kombinasjon med det kontinuerlige HMS-arbeidet, ble det besluttet å få gjennomført en fullstendig risikovurdering av hele BIR Ressurs. Mange medarbeidere har bidratt i dette arbeidet, som har pågått gjennom siste halvdel av 2022.

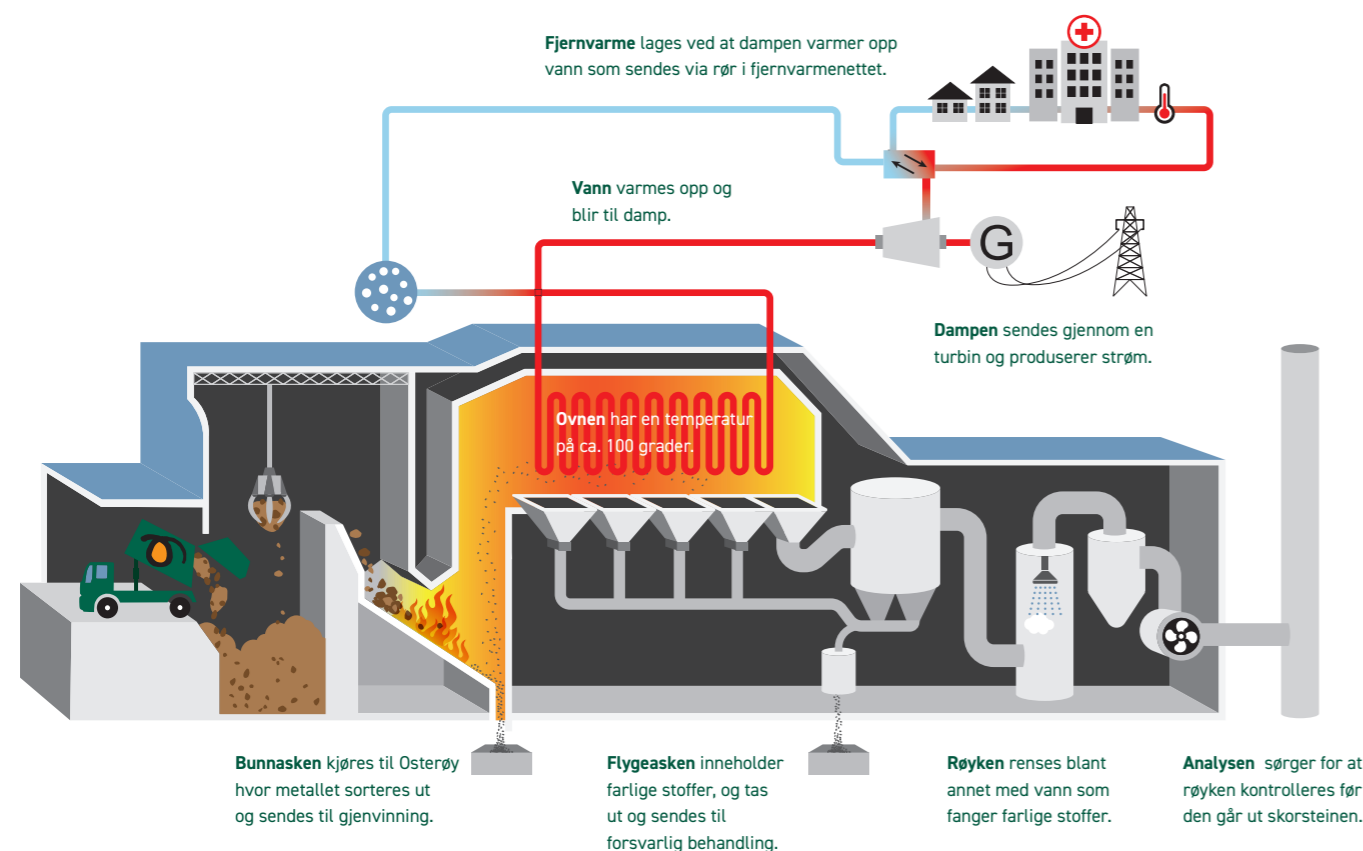
Totalt 197 hendelser er risikovurdert. Tolv av disse endte på rødt område. I det videre arbeidet skal vi jobbe med å identifisere og iverksette tiltak for å redusere risikoen for disse hendelsene.

VESENTLIG BÆREKRAFTSTEMA

Forbrenningsanlegget

BIR Ressurs sitt forbrenningsanlegg i Rådalen har i oppgave å gi trygg behandling til husholdnings- og næringsavfall som ikke kan eller skal materialgjenvinnes. Dette sikrer at miljøgifter blir tatt ut av kretsløpet, og ikke havner i nye produkter. Denne behandlingen gir store mengder energi som utnyttes til oppvarming og elektrisitetsproduksjon. Dette gjør BIR Ressurs til Bergens største produsent av miljøvennlig varme.

Om anlegget

Forbrenningsanlegget har konsesjon til å behandle husholdningsavfall og næringsavfall som ikke materialgjenvinnes, mindre mengder sykehusavfall og medisinerester, avløpslam, brukt kulladsorbent fra eget rensenanlegg og visse typer bygg- og riveavfall klassifisert som farlig avfall.

I 2022 mottok forbrenningsanlegget totalt 206 000 tonn avfall, fordelt nesten 50/50 mellom husholdnings- og næringsavfall. Av dette var totalt 1 700 tonn blandet returtrevirke og 1 850 tonn bygg- og riveavfall klassifisert som farlig avfall.

Behandlingsmetoden

Forbrenningsanlegget består av to forbrenningsovner med fire rensetrinn hver, bygget i henholdsvis 1999 og 2010. Ovnene er utstyrt med trinnvis tilsetning av luft og resirkulering av avgasser for å oppnå en reneest mulig forbrenning.

Energien som frigjøres fra avfallet utnyttes til strøm og varme, og er en vesentlig mer miljøvennlig behandlingsmåte enn deponering, som var standard behandlingsmåte tidligere og fortsatt er det i flere land i Europa. Deponering av avfall frigjør metan, som er en mye mer potent klimagass enn CO₂. Avfallet inneholder også en blanding av karbon fra fornybare og fossile kilder. Den fornybare andelen av CO₂-utslippet bidrar ikke til en netto økning av CO₂-mengden i atmosfæren.

CO₂-fangst

BIR har i 2022 samarbeidet med flere selskaper som ønsker å utvikle teknologi for blant annet CO₂-fangst og bruk av CO₂. Vi har i flere år samarbeidet med og støttet opp om oppstartsbedriften Bergen Carbon Solutions AS. Bedriften har utviklet en teknologi for omdanning av CO₂ til karbonnanofiber som råstoff til industrien. Vi har også et samarbeid med den lokale bedriften Captico2 AS, som også utvikler teknologi for bruk av CO₂. De har testet sin teknologi hos oss, og vi viderefører samarbeidet med videre forskning og utvikling sammen med blant annet Sintef. På samme måte tar vi imot selskaper som har idéer til bruk av de råstoffene eller avfallsproduktene vi produserer, for å prøve å finne nye muligheter for bruk i stedet for destruering eller deponering.

I 2022 gjennomførte BIR et forprosjekt for å etablere et modulært anlegg for fangst av 100 000 tonn CO₂ per år for levering til Northern Lights. BIR jobbet videre med samfunns- og interessentpåvirkning for å realisere et slikt anlegg ved forbrenningsanlegget i Rådalen. I løpet av høsten 2022 har BIR drevet et omfattende informasjonsarbeid for å nå en rekke politikere, samt sentrale nøkkelpersoner i næringsliv, organisasjonsliv og forskingsinstitusjoner, med informasjon om hvordan BIR vil sørge for fangst av i første omgang fossil CO₂, og om hva vi vil trenge støtte til. BIR har også hatt en sentral rolle i samarbeidsnettverket KAN, som er et samarbeidsprosjekt for utvikling av gode karbonfangstløsninger på alle de store forbrenningsanleggene i landet. Samarbeidet videreføres i 2023.

I 2022 leverte vi 293 GWh varme til Eviny Termos fjernvarmenett, tilsvarende årsbehovet til rundt 29 000 husstander. I tillegg produserte vi 97 GWh elektrisitet, tilsvarende årsbehovet til nesten 5 000 eneboliger. Stabil drift er fokusområde ved forbrenningsanlegget for å sikre at ressursene i avfallet blir ivaretatt gjennom energitutteltelse.

Utslipp til vann

Det tas ukentlige prøver av avløpsvannet fra røykgassrensprosessen. Disse analyseres av det akkrediterte firmaet Eurofins AS. Vannet analyseres for kvikksølvinnhold hver uke, mens andre tungmetaller analyseres hver tredje uke. Dette er i tråd med vår utslippstillatelse.

Det har vært noen verdier for kadmium som har som har overskredet den ekstra strenge utslippsgrensen som er satt i vår utslippstillatelse. Dette har blitt rapportert til Miljødirektoratet som overutslipp, og avviksbehandlet.

Forbrenningsanleggets avløp for vann er felles for flere naboaktører, blant annet biogassanlegget. Det har blitt identifisert tette rør som kobles til utfelling av kalsiumkarbonat som følge av blanding av forbrenningsanleggets kalsiumrike avløpsvann og biogassanleggets karbonatrike avløpsvann. I siste del av 2021 ble det derfor satt i gang et prosjekt for å løse problemet.

En løsning med utslipp forskjøvet i tid mellom forbrenningsanlegget og biogassanlegget har vært i bruk i hele 2022, men har ikke fjernet problemet med gjengroing av rørene. Derfor ble det mot slutten av 2022 startet dosering av polyaspartat i avløpsvannet fra forbrenningsanlegget. Dette stoffet er et ikke-giftig biologisk nedbrytbart stoff som binder kalsium i vannet lenge nok til at vannet passerer problemområdene. Dette hemmer utviklingen av belegg i rørene fra Rådalen.

Utslipp til luft

Flere komponenter måles kontinuerlig med avanserte målemetoder ved anlegget. Tungmetaller og dioksiner måles to ganger i året. I 2022 ble dette gjort av det akkrediterte firmaet Eurofins Miljø Luft A/S fra Danmark. NO_x-utslipp fra anlegget er det eneste som ligger i det øvre sjiktet av grenseverdien, rundt 50-70 prosent. De andre komponentene ligger lavere, normalt fra 0-30 prosent av grensen, mange under 10 prosent.

I 2022 ble de kontinuerlige utslippsmålerne på den ene ovnslinjen oppgradert til siste generasjons utstyr fra den tyske produsenten ABB. Disse målerne har nye og forbedrede systemer for selvsjekk og kalibrering, slik at vi har enda bedre kontroll på de kontinuerlig målte utslippsverdiene. Den andre ovnslinjen sine målere skal oppgraderes i 2023.

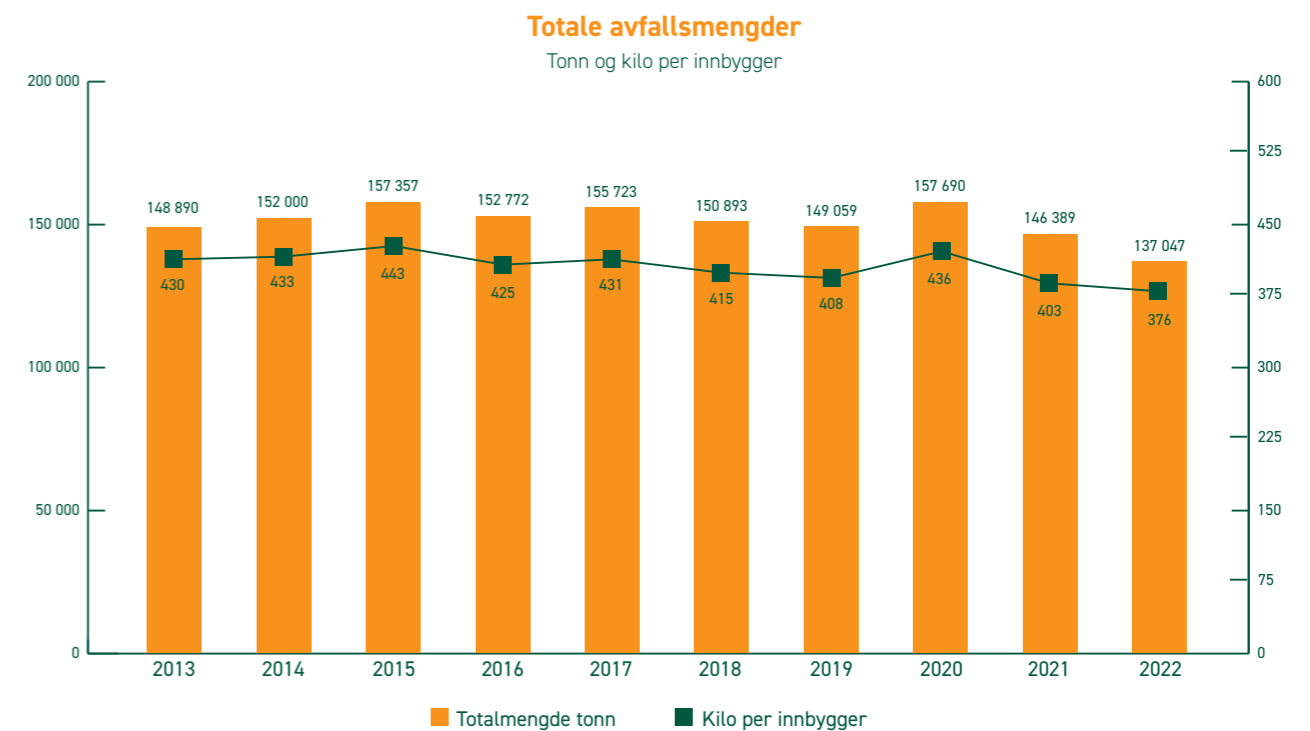
Det har vært rapportert en overskridelse av utslippsgrensene til Miljødirektoratet i 2022. Dette skyldes en stor vannlekkasje på den ene kjelen, noe som førte til at ovnen måtte stenges ned raskt for å unngå skade.

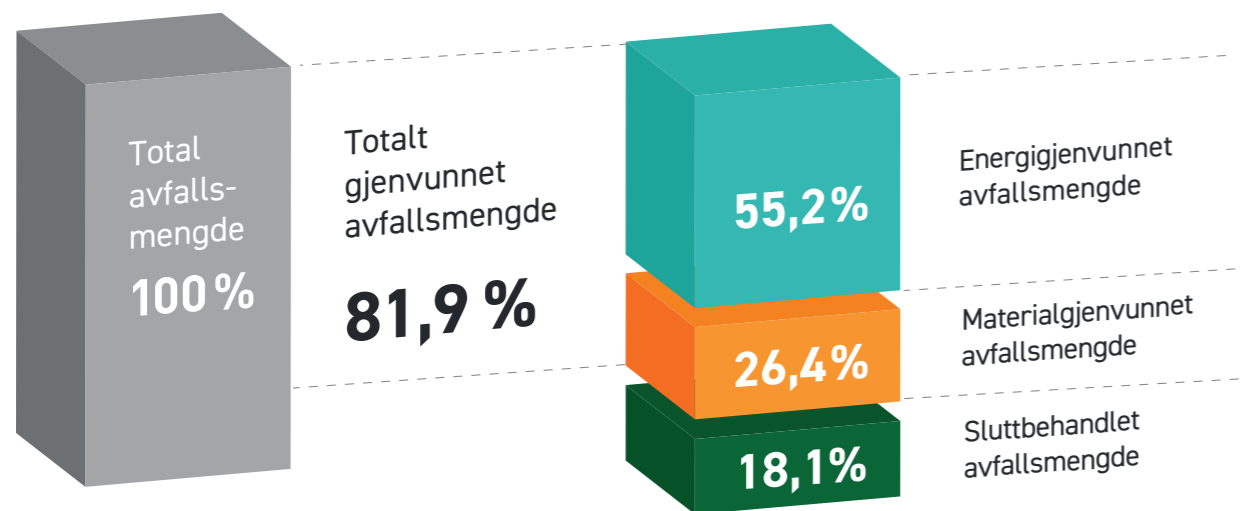
Det har også vært kortvarige utslippstopper av ulike komponenter, hovedsakelig CO, som brøt halvtimesgrenseverdiene. Disse rapporteres til Miljødirektoratet som en del av industriens årlige egenkontrollrapport.

Avfallsstatistikk

Avfallsmengdene fortsetter å synke, og det ble i 2022 samlet inn 137 047 tonn. Dette er en nedgang på 9 300 tonn (-6 prosent) sammenlignet med 2021. Total avfallsmengde for 2022 er på sitt laveste siden 2011, og vi opplevde en reduksjon i nesten samtlige avfallsmengder. Basert på innbyggertallene i de kommunene BIR leverer renovasjonstjenester til, utgjør avfallsmengdene 376 kilo per innbygger, en reduksjon på 7 prosent fra 2021.

Utsorteringsgraden, andel avfall som ikke er restavfall, ble 49 prosent i 2022. For året har det blitt utsortert mer matavfall enn tidligere. Noen husholdninger har egne matavfallsbeholdere slik at de kan kildesortere dette. For de øvrige husholdningene blir matavfallet kastet med restavfallet og bidrar til en lavere utsorteringsgrad. Utsortering av matavfallet ventes å påvirke utsorteringsgraden positivt, men det er fortsatt for små mengder til at vi ser at denne påvirkes.

Årets materialgjennvinningsgrad ble 26,4 prosent, en marginal forbedring fra 2021.

Årets utsorteringsgrad er på 49 prosent. Det vil si at 51 prosent av den totale mengden avfall er restavfall. Selv om mengden restavfall er redusert med nesten 3 800 tonn fra 2021, er reduksjonen av utsorterte mengder større. Det er primært trevirke (trykkimpregneret og vanlig), metaller, park og hageavfall, og lett forurenset masse som har stått for store deler av reduksjonen i de utsorterte mengdene.

Restavfall

Det er samlet inn totalt 70 494 tonn med restavfall, tilsvarende 193 kilo per innbygger. Til sammenligning var det i fjor samlet inn 74 290 tonn, 205 kilo per innbygger. Årets mengder er 5 prosent lavere enn i fjor.

Andelen restavfall av total avfallsmengde er noe økt siden fjoråret. Likevel er trenden med mindre mengder restavfall, både totalt og per innbygger, en positiv utvikling. Det har siden 2014 vært en nedadgående trend i restavfallet, og årets mengder bidrar videre til denne trenden.

Av den totale restavfallsmengden på 70 494 tonn, er 56 501 av disse tonnene hentet hjemme hos kundene (heretter omtalt som «på rute»). Dette er en nedgang på 5 prosent, 2 695 tonn, fra 2021.

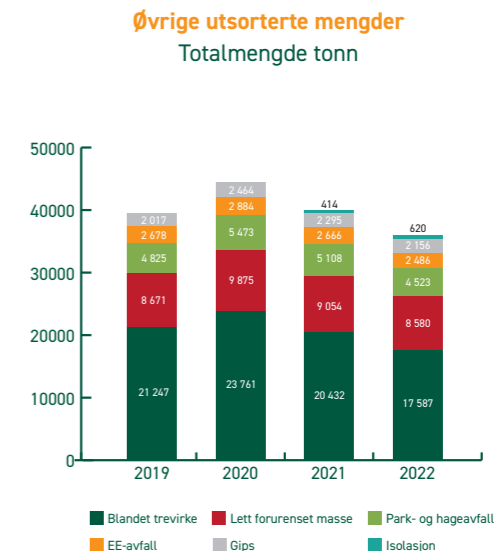
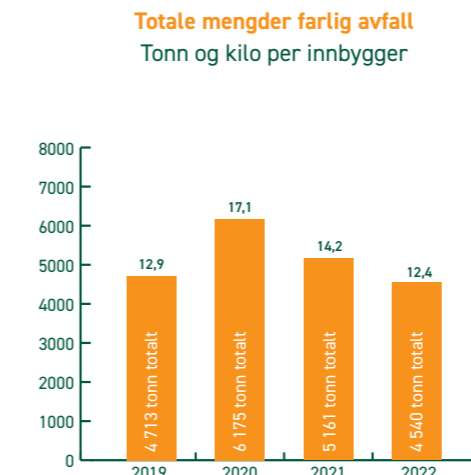
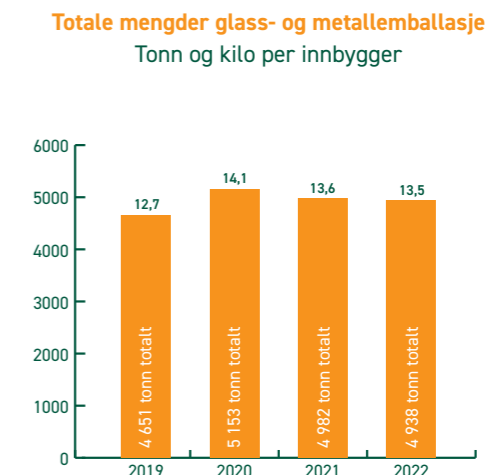
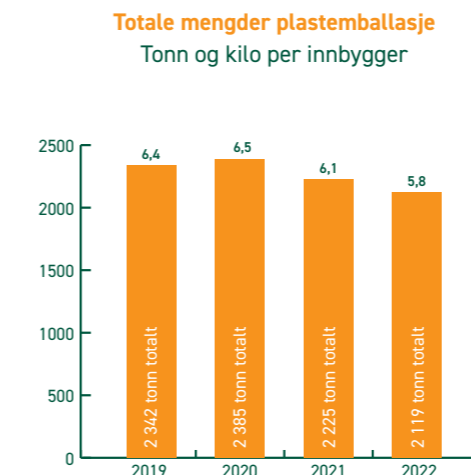
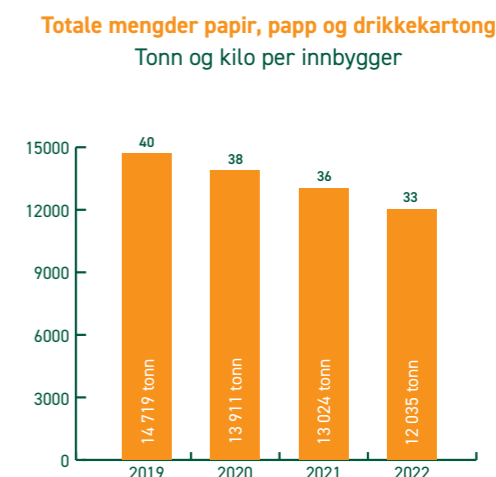
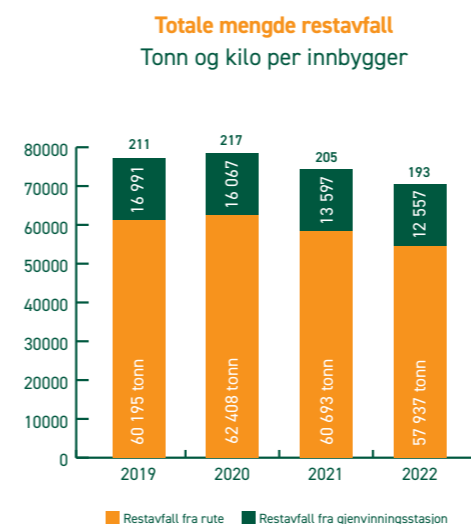
76 prosent av den totale avfallsmengden som hentes på rute er restavfall, så en vesentlig del av BIRs henteaktivitet er knyttet til restavfallshenting.

I 2022 fortsatte utrulling av sorteringsløsninger for matavfall. For dem som ikke har egen sorteringsløsning, kastes matavfallet fortsatt som restavfall, eller komposteres hos den enkelte. Per 2022 er det kun deler av Bergen og Samnanger som har tilbud om egen utsortering av matavfallet.

Total mengde matavfall er 903 tonn, og dette er en av faktorene som påvirker at mengde restavfall på rute reduseres. Tidligere analyser av restavfallet viser at 40 prosent er matavfall, så det er et stort potensial i å redusere restavfallet ytterligere.

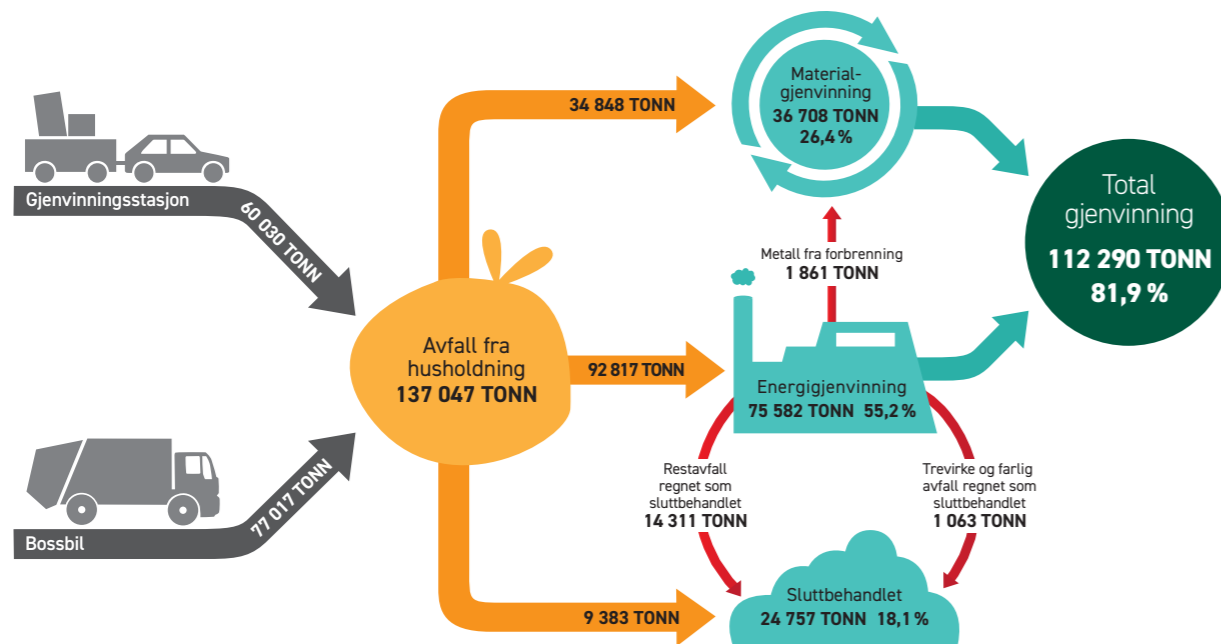
På gjenvinningsstasjonene er det samlet inn totalt 12 557 tonn restavfall, en nedgang i mengder på 8 prosent fra 2021. På gjenvinningsstasjonene skiller vi mellom ordinært restavfall og store gjenstander. Store gjenstander har større behandlingstid og det har de siste årene vært jobbet spesielt med å redusere disse mengdene. Dette har man lyktes med også i 2022, hvor det er en nedgang på 338 tonn (-20 prosent) fra 2021.

Restavfallet som leveres på gjenvinningsstasjonene står for 21 prosent av den totale mengden restavfall BIR behandlet i 2022. Ved å jobbe spesielt med å redusere mengden store gjenstander som kastes, samt å bistå kundene i sin sortering, reduseres både restavfallsmengdene og kostnadene.

Materialstrøm

Total mengde husholdningsavfall håndtert av BIR i 2021 var 137 047 tonn. I figuren nedenfor gjengis hovedstrømmene for husholdningsavfallet.

Sluttdisponeringen fordeler seg i tre hovedstrømmer:

- Energiutnyttelse
- Materialgjenvinning
- Sluttbehandling

I 2022 ble ca. 75 600 tonn energigjenvunnet. Dette utgjør 55,2 prosent av alt avfallet vi mottok, en reduksjon fra 55,9 prosent i 2021.

Summen av materialgjenvinning og energiutnyttelsen av avfall gir en total gjenvinningsgrad på 81,9 prosent for 2022, en reduksjon fra 82,3 prosent i 2021.

Totalt ble nesten 24 800 tonn sluttbehandlet – lagt på deponi. Etter å ha vært gjennom de ulike prosessene på deponianlegget, er det anslått at vi har greid å hente ut nesten 1 900 tonn metall som er sendt til materialgjenvinning.

Gjenvinningsstasjon er et betjent mottak hvor kunden mot betaling kan levere sortert grovavfall som for eksempel trevirke, hageavfall, metall og lignende til gjenvinning. Farlig avfall, elektronisk/elektrisk avfall, papir, papp, drikkekartong, glass-, metall- og plastemballasje kan leveres gratis.

Bossbil kjører i rute og henter restavfall og kildesortert avfall hjemme hos kunde, men også kildesortert avfall fra returpunkt.

Avfall fra husholdning er den totale mengden avfall BIR tar imot fra våre husholdningskunder.

Materialgjenvinning betyr at materialet i avfallet blir råstoff til nye produkter.

Energigjenvinning (anleggets utnyttelsesgrad) betegner prosessen som skjer ved BIRs forbrenningsanlegg, og oppgis i prosentvis andel av energien i forbrenningsprosessen som utnyttes til produksjon av strøm og fjernvarme.

Sluttbehandlet avfall er det avfallet som ikke blir utnyttet til verken material- eller energigjenvinning.

Total gjenvinning er summen av material- og energigjenvunnet avfall.

Styret takker samtlige medarbeidere for god arbeidsinnsats i året som har gått. Tilbakemeldinger fra kundene og en høy score på kundetilfredshet viser at kundene i all hovedsak er godt fornøyd med tjenestene. Tilpasningsdyktige og motiverte medarbeidere har vært avgjørende for at BIR også i 2022 har vist seg som en viktig samfunnsaktør, servicebedrift og et ledende avfallsselskap.

Styrets beretning

BIRs kjerneoppgave er å skape verdi for våre eiere og kunder gjennom å levere effektive, pålitelige og bærekraftige renovasjonstjenester. BIR håndterte 137 047 tonn husholdningsavfall i 2022 og total gjenvinningsprosent ble 81,9. Konsernets konkurranseutsatte virksomhet håndterte til sammen 62 400 tonn næringsavfall med 98,4 prosent total gjenvinningsgrad. BIR er vestlendingens egen miljøbedrift, og la i 2022 grunnlaget for ekspansjon gjennom å vedta sammenslåing med Indre Hordaland Miljøverk (IHM), noe som vil gi oss tre nye eierkommuner fra juni 2023.

2022 KORT OPPSUMMERT

Driftsresultatet økte fra 151,3 mill. kroner i 2021 til ny rekord på 153,2 mill. kroner i 2022.

BIR øker satsing på ombruk og sirkularitet og starter arbeidet med egen bærekraftsstrategi.

BIR satser videre på elektriske kjøretøy og anskaffer 13 nye renovasjonskjøretøy.

Årsresultatet etter skatt ga et overskudd på 121,5 mill. kroner mot 116,3 mill. kroner i 2021.

BIR fortsetter samarbeidet med akademia, gründere og næringsliv om sirkulær økonomi.

BIR jobber aktivt for å få tilslutning og finansiering til å etablere karbonfangstanlegg i Rådalen.

Det tredje kullet av BIRs lederutviklingsprogram ble gjennomført med 17 deltakere.

Sykefraværet gikk opp til 7,3 prosent fra 5,8 prosent i 2021.

Total avfallsmengde i 2022 var 137 047 tonn, det vil si en reduksjon på -6 prosent fra 2021.

BIR opprettholder meget høy score på kundetilfredshet med et resultat på 83,9 prosent.

Kvinneandelen i BIR-konsernet er 19 prosent og 36 prosent i konsernledelsen.

BIRs husholdningskunder får tilbud om innsamling av matavfall.

Om virksomheten

BIR er et renovasjons- og ressurskonsern som eies av åtte kommuner i bergensregionen: Askøy, Bergen, Bjørnafjorden, Kvam, Osterøy, Samnanger, Vaksdal og Øygarden. BIR er eid av vestlendinger og skaper verdier for vestlendinger.

Konsernmodellen strekker seg tilbake til 2002 med etablering av BIR AS som morselskap og ulike driftsselskap som døtre. Strategien bak konsernmodellen var å «etablere strategisk kontroll med avfallsstrømmen og derigjennom øke verdiskapingen, utvikle BIR til en servicebedrift, oppnå kostnadseffektiv drift og oppnå armlengdes avstand mellom innkjøper og utfører».

Gjennom opprettelsen av BIR som aksjeselskap og organisering etter konsernmodellen, ble det satt ytterligere søkelys på verdiskaping og kostnadseffektiv drift. Kjernen i modellen er like tjenester og priser for alle eierkommunene. Styret mener at utviklingen gjennom perioden viser at dette var en klok beslutning, og at vi sammen har oppnådd mer enn kommunene kunne gjort hver for seg.

Den samme filosofien ligger bak beslutningen om sammenslåing av IHM og BIR. Prosessen startet i 2022 og vil bli ferdigstilt i 2023, der Voss, Eidfjord og Ulvik blir nye eierkommuner.

Sammenslåingen vil gi synergier mellom partene og gevinster i form av mer effektiv drift for hele konsernet, økte utviklingsmuligheter innen digitalisering og miljøvennlige kundetilbud. En viktig forutsetning for sammenslåingen er at det blir etablert biogassanlegg og biopark på Voss.

Klima- og miljøminister Espen Barth Eide varstet i 2022 om en regulatorisk tsunami de kommende årene. Her ligger blant annet krav både til kommuner og næringsvirksomheter om å sortere ut bioavfall og plastavfall, og levere det utsorterte matavfallet til materialgjenvinning. For å håndtere økte regulatoriske krav, er det en fordel med større selskap.

Styret ser klart fordelene ved sammenslåing for å levere på kravene. Konsernet fortsetter den målrettede innsatsen for kontroll på verdikjeden, utvikle tjenestetilbudet i takt med kundenes behov og forventninger, og ikke minst ved å ta i bruk ny teknologi.

BIR AS er organisert med et morselskap og heleide datterselskap som sørger for kundetjenester, innsamling av avfall, sortering, materialgjenvinning og behandling av avfall. BIR er medeier i flere selskap som driver innovasjon innen digitale tjenester og sirkulær økonomi. BIRs hovedkontor har i over 20 år vært på Minde i Bergen, og konsernet har en rekke andre anlegg fordelt i eierkommunene. I 2022 åpnet BIR nye kontorer, verksted og fellesarealer for renovatørene på Espehaugen. Bygget er kvalifisert i henhold til BREEAM-standard for miljø, og har blant annet solceller på taket. I starten av 2023 ble konsernets hovedkontor ferdigstilt på Lungegårdskaien, og cirka 90 medarbeidere flyttet inn i nybygget.

Konsernet består, i tillegg til BIR AS, av følgende datterselskap:

Direkte eie:

BIR Nyverdi AS	(100 prosent)
BIR Husholdning AS	(100 prosent)
BIR Infrastruktur AS	(100 prosent)
BIR Ressurs AS	(100 prosent)
BIR Bedrift AS	(100 prosent)
CIMBIO AS	(100 prosent)
Lønningen Tomteselskap AS	(100 prosent)
Møllendalsveien 31 AS	(100 prosent)
Møllendalsveien 40 AS	(100 prosent)
Biosirkel Vestland AS	(60 prosent)

Indirekte eie (selskap eid av BIR Bedrift AS):

Lønningshaugen 6 AS	(100 prosent)
Fleslandsveien 67 AS	(100 prosent)
Bossug AS	(100 prosent)
Brødr Salomonsen AS	(100 prosent)
Retura Vest AS	(80 prosent)
Norsk Riving AS	(51 prosent)

I tillegg har konsernet investeringer i følgende selskap:

Carrot AS	(34,9 prosent)
Eviny Termo AS	(49 prosent)
Bergen Carbon Solutions AS	(4,9 prosent)
Invertapro AS	(18,1 prosent)
Greentech Innovators AS	(16 prosent)
Retura Norge AS	(20 prosent)
Retura Nomil AS	(33 prosent)

BIR er landets eneste renovasjons- og ressurskonsern som har selskaper i hele avfallens verdikjede. Selskapets konsernstrategi strekker seg over perioden 2020-2024. Kjerneverdiene – superpålidelig, miljøpådriver, imøtekommende og lagspiller (SMIL) – og visjonen ligger som et godt fundament. Den overordnede ambisjonen er at BIR skal være en miljøbedrift som viser vei, noe som innebærer å være ledende på å skape verdi av avfallsressurser, miljøvennlig avfallshåndtering og ledende på innovasjon og kundevennlige tjenester.

I konsernstrategien er det definert seks satsningsområder som skal sikre at målene nås: BIR skal være en sentral driver for utvikling av sirkulære verdikjeder, ta samfunnsansvar før og etter egen verdikjede, sikre helhetlige løsninger og kontroll på avfallsstrømmene, anvende teknologi til utvikling av kundevennlige, innovative og effektive løsninger, styrke synlighet og kommunikasjon, samt utfordre rammebetingelser. Internt skal konsernet jobbe med å utvikle og ivareta BIRs medarbeidere og kultur.

BIRs strategi bygger på forutsetninger om at BIR skal kunne gjennomføre aktiviteter både før og etter egen verdikjede og at virksomheten skal ta en drivende rolle for utvikling av nye sirkulære kretsløp. Sirkulær økonomi betyr ganske enkelt å bruke råvarene flere ganger. BIR ønsker å utvikle et råvareperspektiv i bransjen basert på samfunnets behov og dermed redusere behovet for avfallsselskapenes løsninger slik de er i dag.

Dynamikken mellom konkurranseutsatt virksomhet og lovpålagte tjenester har skapt en innovasjons- og effektivitetskultur i konsernet. Dette har medført god avkastning på eiernes kapital og en lav pris på den lovpålagte tjenesten, der renovasjonsgebyret ble satt ned med 1 prosent nominelt i 2023.

I 2022 startet arbeidet med en egen bærekraftsstrategi for BIR. Den støtter opp under konsernstrategien og konkretiserer organisasjonens tilnærming til bærekraft. Styret mener at konsernets strategi med tilhørende bærekraftsstrategi og konkretisering gjennom virksomhetsplanen vil gi BIR mulighet til å ta en større rolle innen bærekraftig utvikling i det grønne skiftet. Bærekraftsstrategien ble vedtatt av styret i februar 2023.

Morselskapet og flere av datterselskapene har vært gjennom en omorganiseringsprosess i 2022. Omorganiseringen ble gjennomført for å få en enda bedre tilpasset organisasjon for å oppnå målene for konsernet. Organisasjonsprosessen er gjennomført, og den nye organiseringen fungerer tilfredsstillende.

For morselskapet og konsernet som helhet er regnskapsmessige effekter av omorganisering begrenset. Størst effekter har det vært i datterselskapene BIR Nyverdi AS, BIR Infrastruktur AS og BIR Ressurs AS.

For BIR Nyverdi AS har omorganiseringen medført flest endringer. Gebyrinntekter fra eierkommunene har blitt flyttet til BIR AS. Inntekter og kostnader knyttet til nedstrømsaktiviteter av materialavhending/transport har blitt flyttet til BIR Ressurs AS. Eierskapet til beholdere/containere har blitt flyttet til BIR Infrastruktur AS. Kundetjenester håndteres nå av BIR Husholdning AS, BIR Nyverdi AS og BIR AS. Varebeholdninger er overført til BIR Husholdning AS.

BIR Infrastruktur AS har i forbindelse med omorganiseringen fått ansvaret for store deler av driftsmidlene som er knyttet til lovpålagt aktivitet i form av beholdere/containere/nedgravde løsninger og noe annen infrastruktur. Utover dette har selskapet avhendet tomt og bygget i Jekteviken til BIR AS, mens avfallsteknisk innmat i bygget og rørrnett knyttet til bossnettet i Bergen sentrum har forblitt i BIR Infrastruktur AS. BIR Infrastruktur AS leier terminalbygget fra BIR AS til selvkostleie. Det har også vært noe endring i ansattes og interne ansvars- og tjenesteområder.

Resultatregnskap

Fortsatt drift

Styret bekrefter at forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og at dette er lagt til grunn ved utarbeidelse av årsregnskapet.

Driftsinntekter

BIR-konsernet hadde i 2022 en omsetning på 1157,2 mill. kroner. Det er en omsetningsøkning på 173,4 mill. kroner i forhold til året før. Endringen relateres til høyere gebyr, energi- og metallinntekter.

I BIR AS ble driftsinntektene økt fra 593,2 mill. kroner i 2021 til 668,2 mill. kroner i 2022. Hovedforklaringen på økningen kommer fra en økning i renovasjonsgebyrer.

Driftskostnader

Driftskostnadene i konsernet økte med 171,5 mill. kroner, fra 832,6 mill. kroner i 2021 til 1004,1 mill. kroner i 2022.

Driftskostnadene i BIR AS økte fra 547,3 mill. kroner i 2021 til 663,3 mill. kroner i 2022, en økning på 116,0 mill. kroner. Dette skyldes blant annet en gjennomgående høy inflasjon gjennom 2022 sammenlignet med 2021, samt økte avskrivninger på investeringer og lavere resultat på lovpålagte oppgaver i datterselskaper med unntak av BIR Ressurs AS.

Driftsresultat

Driftsresultatet for konsernet økte med 1,8 mill. kroner, fra 151,3 mill. kroner i 2021 til 153,2 mill. kroner i 2022.

Driftsresultatet i selskapsregnskapet ble redusert med 41,0 mill. kroner fra 45,9 mill. kroner i 2021 til 4,9 mill. kroner i 2022.

Inntekter fra investeringer i tilknyttede selskaper

Resultatandelen fra Eviny Termo AS var 28,8 mill. kroner i 2022 mot 24,9 mill. kroner i 2021. Egenkapitalmetoden er benyttet for å beregne BIR-konsernets andel. I selskapsregnskapet ligger investeringen ført til kostpris.

Netto finanskostnader

Netto finanskostnad ble redusert med 2,0 mill. kroner i 2022, fra -11,1 mill. kroner i 2021 til -9,1 mill. kroner i 2022. Endringen relaterer seg til økt resultatandel i Eviny Termo AS.

For BIR AS er netto finansposter endret med 100,6 mill. kroner, fra -11,3 mill. kroner i 2021 til 89,3 mill. kroner i 2022. Endringen relaterer seg i hovedsak til utbytte fra datterselskapet BIR Ressurs AS og BIR Infrastruktur AS.

Årsresultat og resultatdisponering

Årsresultatet etter skatt for konsernet viser et overskudd på 121,5 mill. kroner i 2021, mot 116,3 mill. kroner i 2021.

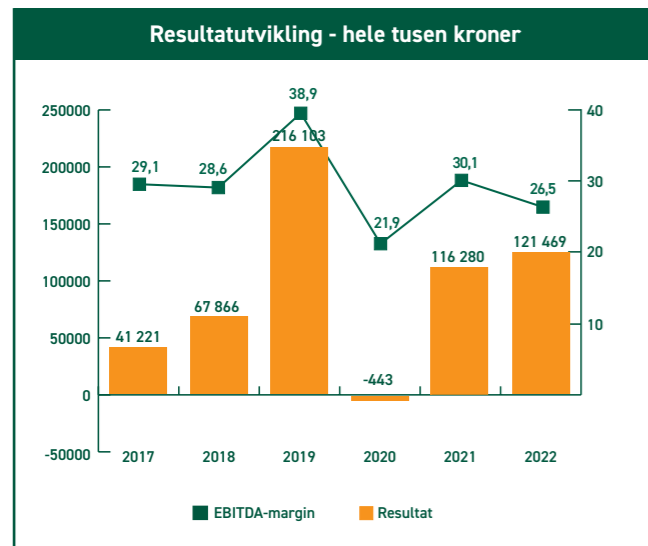
Overskuddet i BIR AS økte fra 30,0 mill. kroner i 2021 til 97,4 mill. kroner i 2022, en endring på 67,4 mill. kroner.

Egenkapitalandel

Egenkapitalandelen var ved årsskiftet for henholdsvis BIR AS og BIR konsern 11,5 og 15,0 prosent. Tilsvarende tall for 2021 var 10,4 og 13,9 prosent.

Disponering av årets resultat

Av overskudd i BIR AS på 97,4 mill. kroner, anbefales 36,7 mill. kroner overført til annen egenkapital og 60,7 mill. kroner utbetalt som ordinært utbytte.

Kontantstrøm

Konsernets kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter har i 2022 vært 236,9 mill. kroner, mot 216,6 mill. kroner i 2021. Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet var på -248,9 mill. kroner, mot -400,1 i 2021, mens finansaktivitetene bidro med en netto kontantstrøm på -5,35 mill. kroner, mot 168,4 mill. kroner i 2021.

Dette gir en samlet kontantstrøm i konsernet på -17,3 mill. kroner mot -15,1 mill. kroner i 2021. BIR AS hadde en endring i kontanter og kontantekvivalenter på -6,8 mill. kroner i 2022 mot -18,0 mill. kroner i 2021.

Investeringer, balanse og likviditet

Investering i aksjer

I løpet av 2022 har BIR-konsernet investert i aksjer for 1,1 mill. kroner i egenkapitalinnskudd KLP. Samtidig solgte konsernet seg videre ned i Carrot AS mot salgsvederlag på 12,5 mill. kroner.

Investering i utstyr

I løpet av 2022 investerte BIR konsern 273,5 mill. kroner i varige driftsmidler. BIR AS foretok tilsvarende investeringer på 194,4 mill. kroner.

Balanse

BIR-konsernets total kapital utgjorde 3 459,3 mill. (3 291,2 mill.) kroner ved årsslutt. Annen langsiktig gjeld var på 2 340,6 mill. (2 292,6 mill.) kroner og egenkapitalen på 518,8 mill. (457,7 mill.) kroner.

BIR AS sin total kapital utgjorde 3 052,3 mill. (3 015,6 mill.) kroner ved årsslutt. Annen langsiktig gjeld var på 2 091,6 mill. (2 098,1 mill.) kroner og egenkapitalen på 350,1 mill. (313,4 mill.) kroner.

Likviditet

Operasjonell kontantstrøm er positiv både for BIR AS og konsernet. Konsernet har 80,5 mill. kroner i bankinnskudd og BIR AS har 27,4 mill. kroner i bankinnskudd. Utover dette har morselskapet og konsernet ubenyttede trekkmuligheter for likviditet.

Hendelser etter balansedagen

I november 2022 ba BIR AS Klima- og Miljødepartementet om nærmere avklaringer knyttet til bebyrstrukturen i BIR-samarbeidet og finansiering av avfallsløsninger mellom kommunene i samarbeidet. Forespørselen ble oversendt etter en gjennomført forvaltningsrevisjon i 2022 som spesifikt problematiserte bossnettet i Bergen sentrum. BIR AS har mottatt svar fra Klima- og Miljødepartementet datert 3. mai 2023. Det er på det rene at det ikke er tillatt med kryssubsidiering mellom kommunene over tid. Samtidig nevnes det at det er anledning til å se investeringer som gjøres på ulike tidspunkt i forskjellige kommuner i sammenheng og gjengir utdrag fra veiledning til Selvkostforskriften. BIR AS har startet en videre utredning av problemstillingen og det handlingsrom som svarbrevet åpner opp for, hvor presumpsjonen er at måten konsernet har innrettet sitt tjenestetilbud og tilhørende prising er ikke i strid med gjeldende regelverk og forventer å ha avklart saken i løpet av 2023.

I januar 2023 var det en retts sak mellom BIR og Ve Anlegg AS angående heving av entrepris kontrakt på Nedre Nygård og krav om erstatning. I domsavsigelsen fra Hordaland Tingrett i slutten av mars har BIR Infrastruktur AS ikke fått medhold i at det var rettslig grunnlag for å heve kontrakten. Dette er hensyntatt i regnskapet, se note 12.

På eiersiden ble følgende disposisjoner gjort etter balansedag: I Norsk Riving eide BIR Bedrift tidligere 51,5 prosent av aksjene. BIR Bedrift har kjøpt Fjellstøtt AS sin eierandel på 30,3 prosent og eier nå totalt 81,8 prosent av aksjene i Norsk Riving.

BIR Bedrift ved Retura Vest eide tidligere 33 prosent av aksjene i Retura Nomil. Per 10. mars 2023 har Retura Vest kjøpt Nomil sine aksjer (33 prosent) i Retura Nomil. BIR Bedrift er majoritetseier i Retura Vest med 80 prosent gjennom direkte eie og gjennom eget datterselskap, Brødr Salomonsen.

Risiko

BIR har virksomhet som innebærer risiko på en rekke områder. Risikohåndtering innebærer ikke eliminering av risiko, men håndtering av risiko på et akseptabelt nivå sett opp mot konsernets risikovilje og risikoevne. Vår hensikt med risikoarbeidet er å identifisere både trusler og muligheter for konsernet og deretter styre mot et akseptabelt risikonivå slik at vi med rimelig sikkerhet når våre strategiske mål.

I BIR jobber vi planmessig med å identifisere og håndtere risiko i vårt beredskapsarbeid, i vårt HMS-arbeid, i vår drift og i vårt strategiske arbeid. Gjennomgående for konsernets risikoarbeid er at det er målstyrt, ledelsesforankret og bygger på god praksis for risikostyring.

I konsernets beredskapsarbeid jobbes det med risikohåndtering gjennom kurs, øvelser og samlinger. Konsernet jobber systematisk med avvikshåndtering knyttet til HMS-området. Et konsernovergripende avvikssystem ble implementert i 2020 med en klar oppfordring til medarbeidere om å melde avvik. Etter innføringen har vi sett en økning i antall avvik som meldes inn og håndteres. Ledelsen vurderer denne utviklingen som utelukkende positiv både når det gjelder læring og forebygging av uhell og skader.

Konsernets datterselskap er selv ansvarlige for risikohåndtering knyttet til egen drift, og rapporterer dette til konsernet gjennom standardiserte kvartalsrapporter. God risikohåndtering er avgjørende for konsernets verdiskaping, og risikostyring inngår i alle vesentlige forretningsaktiviteter.

På strategisk nivå er det konsernledergruppen samlet som jobber med risiko. Dette gjøres gjennom årlige risikoworkshoper, etterfulgt av revisjons- og tiltaksplaner på konsernnivå. Våre planlagte revisjoner og strategiske tiltak er risikodrevne og har gjennom flere år gitt konsernet verdifull læring og modning på vesentlige områder. Utover det strategiske risikobildet som konsernledergruppen i fellesskap utarbeider, har fagledere i BIR, i tett dialog med konsernledergruppen, kontinuerlig søkelys på risikobilder innenfor sitt eget fagområde.

Finansiell risiko

BIRs finansielle risiko omfatter risiko relatert til likviditet og renter. Rentebytteavtaler benyttes for å redusere renterisiko gjennom fastsatte rammer. BIR ser at det er utfordrende at slike instrumenter ikke kan benyttes for den lovpålagte delen av konsernet, og vil jobbe for at dette endres i selvkostregelverket.

Kredittrisiko

BIR har kredittrisiko ved plassering av overskuddslikviditet. BIR reduserer denne ved å benytte solide banker ved slik plassering, og ved å benytte overskuddslikviditet til å betale ned på kortsiktig gjeld.

BIR har også kredittrisiko ved salg av varer og tjenester. BIR har oppfølgingsrutiner som reduserer risikoen her.

Strategisk og markedsmessig risiko

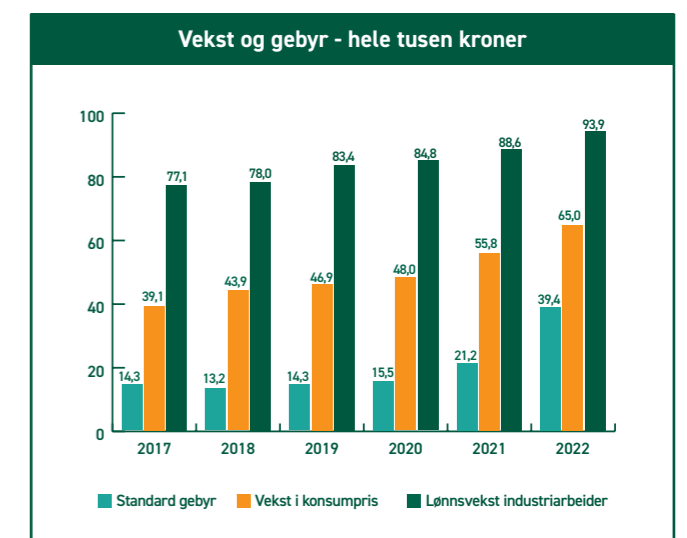
BIR-konsernet er eksponert for flere typer av strategisk og markedsmessig risiko til tross for at deler av konsernet driver sin innsamlings- og behandlingsaktivitet innenfor det lovpålagte segmentet, med enerett fra sine eierkommuner.

Vesentligste strategiske risiko knytter seg til at store deler av konsernets virksomhet er følsomme for konjunktursvingninger, strukturendringer og ytre rammebetingelser.

Verdenssituasjonen med krig i Ukraina førte også i 2022 til en ekstraordinær kostnadsøkning til drivstoff og råstoff, men også økte inntekter som følge av høyere priser på salg av metall. Forbrenningsavgift i Norge og dyre transportkostnader forårsaket at det var vanskeligere å selge ledig forbrenningskapasitet i 2022.

Størst markedsmessig risiko er knyttet til konsernets lange kontrakter på energisalg. Fortsatt utbygging av fjernvarmenettet krever tilgang på rimelig avfallsvarme. En miljømessig og strategisk viktig satsing som samtidig innebærer en ikke ubetydelig risiko, er utbyggingen av bossnettet i Bergen sentrum. Særlig gjelder dette rammevilkår knyttet til næring og videre finansiering.

Satsing på fossilfri bossinnsamling i bynære strøk støtter også på utfordringer grunnet et umodent teknologisk marked for innsamlingskjøretøy, lang leveringstid og manglende offentlig satsing på ladeinfrastruktur for store nullutslippskjøretøy.

Arbeidsmiljø

BIR arbeider hver dag for å ha et godt arbeidsmiljø, både fysisk og psykisk. Vi har et godt samarbeid med bedriftshelsetjenesten (Medco dinHMS) og tilbyr ukentlige fellestreninger med innleid trener.

Ved sykdom og/eller skade, har BIR gode støtteordninger og tilrettelegging for medarbeidere. Gjennom behandlingsforsikringen i Storebrand får medarbeidere dekket behandling hos blant annet legespesialist, fysioterapeut/kiropraktor, dagkirurgi og psykolog. Gjennom appen «Bli Frisk» kan det enkelt bestilles time hos behandlere. Det er også mulighet for videokonsultasjon med lege, samt psykologisk førstehjelp.

Medarbeidere og alderssammensetning

Per 31. desember 2022 hadde BIR-konsernet i alt 512 medarbeidere, med en gjennomsnittsalder på 43,5 år. Til sammenligning var vi i 2021 526 medarbeidere med en gjennomsnittsalder på 42,6 år.

Sykefravær

Totalt sykefravær i 2022 var på 7,3 prosent, hvorav 4,3 prosent var langtidssykefravær og 2,99 prosent korttidssykefravær. Dette er en økning på 1,5 prosentpoeng sammenlignet med året før. Driften var også i 2022 påvirket av egne og helsemyndighetenes smitteverntiltak knyttet til korona. Det økte sykefraværet kan trolig sees i sammenheng med lettelsler i smitteverntiltak.

Skader og uhell

Det ble totalt registrert 1095 saker i forbedringssystemet i 2022. Av disse er 116 av sakene forbedringsforslag, mens 978 av sakene er relatert til avvik. Samlet representerer antall saker i forbedringssystemet en økning på tre prosent sammenlignet med 2021. I 2022 hadde konsernet 18 arbeidsulykker med fravær, en nedgang på 1 sammenlignet med 2021. Antall materielle skader påført tredjepersons eiendeler endte på 66 i 2022, en økning på 11 skader sammenlignet med 2021. Kostnadene forbundet med disse skadene er 1 549 116 kroner. Tilsvarende beløp i 2021 var 1 355 685 kroner.

Arbeidstakerorganisasjoner og AMU

BIR har følgende arbeidstakerorganisasjoner: Fagforbundet, Norsk Arbeidsmandsforbund, Det norske maskinistforbund og Sammenslutningen (består av mange mindre organisasjoner). Vi har et godt samarbeid med organisasjonene. Drøftinger gjennomføres både på konsern- og selskapsnivå.

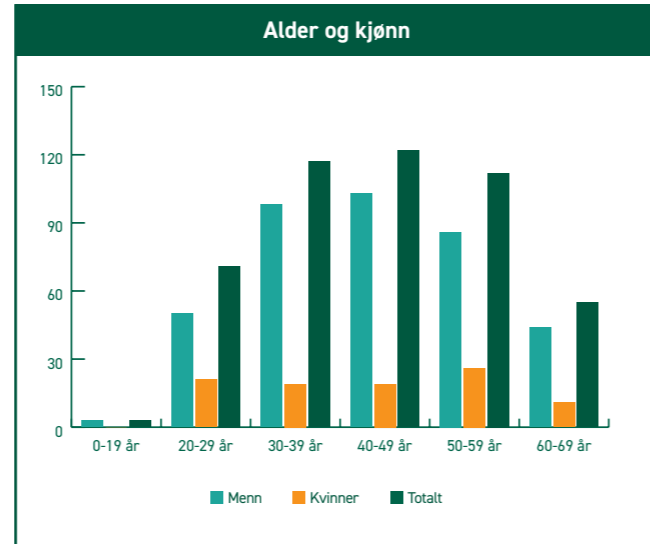
BIR har AMU i følgende selskaper: BIR AS, BIR Bedrift, BIR Husholdning, BIR Nyverdi og BIR Ressurs. Samarbeidet i AMU anses som godt.

Mangfold og likestilling

BIR har som mål å skape et trygt og inkluderende arbeidsmiljø der alle verdsettes for sine ulike egenskaper og blir anerkjent for sine talenter. BIR har tro på at representasjon av kjønn, forskjellige etniske grupper, aldersgrupper og funksjonsnedsettelse bidrar til et godt arbeidsmiljø, positive resultater og innovasjon. BIR støtter gledelig opp under lovkravet om å arbeide med reddegjørelse og tiltak for mangfold og likestilling, og arbeider stegvis med dette slik det anbefales fra Bufdir.

I konsernstyret (BIR AS) er det 37,5 prosent kvinner. I styrene i datterselskapene fordeler kvinneandelen seg som følger: BIR Ressurs 50 prosent, BIR Bedrift 50 prosent, BIR Nyverdi 60 prosent, BIR Infrastruktur 50 prosent, BIR Husholdning 40 prosent. I hele BIR-konsernet er kvinneandelen på 19,14 prosent. I konsernet er 29,5 prosent av ledere med personalansvar kvinner. Konsernledelsen består av 36 prosent kvinner. Det er et mål å øke kvinneandelen i BIR-konsernet nærmere en jevn fordeling av kvinner og menn, men vi ser positivt på utviklingen av kjønnsbalansen i styrene og konsernledelsen.

Redegjøringsplikten er redegjort for i et eget dokument på bir.no.

Samfunnsansvar og bærekraft

BIR skal bidra til en mer ansvarlig og bærekraftig håndtering av avfallsressurser. Dette innebærer å jobbe aktivt for å påvirke positivt utover egen virksomhet. BIR jobber med holdnings- og atferdspåvirkning mot produsenter og forbrukere, stiller krav til ansvarlig håndtering av avfallet etter egen verdikjede og stiller konkrete bærekraftskrav til våre samarbeidspartnere og leverandører. BIR har utarbeidet en egen veileder for bærekraftige anskaffelser, og startet i 2022 arbeidet med en egen bærekraftsstrategi.

Bærekraftsstrategi

Bærekraftsstrategien ble ferdigstilt og godkjent av konsernstyret i starten av 2023. Den støtter opp under konsernstrategien og konkretiserer organisasjonens tilnærming til bærekraft. Bærekraftsstrategien gjelder i likhet med konsernstrategien i perioden frem til 2024, og vil i neste omgang være en integrert del av konsernstrategien.

Bærekraftsstrategien gjelder for hele BIR-konsernet og retter oppmerksomheten mot hvordan BIR skal redusere sin klima- og miljøpåvirkning, beskytte menneskerettigheter, bidra til sosiale og økonomiske utviklingsmål, og sikre en langsiktig bærekraftig forretningsmodell.

Bærekraftsstrategien setter retning for BIRs bærekraftsarbeid, og belyser de bærekraftsmessige utfordringene og mulighetene vi står overfor. Den veileder BIRs datterselskap i arbeidet med å sette delmål, hente inn data, definere og gjennomføre endringsaktiviteter. Kunnskap og innsikt i utfordrings- og mulighetsbilde forventes fra eiere og lovgivere slik at vi på en god måte, og så tidlig som mulig, møter de kravene som kommer og tar ansvar for vår påvirkning på miljøet og samfunnet. I tillegg vil vi kunne øke lønnsomheten, forbedre omdømmet og være tydelige på beslutningstaking gjennom økt bevissthet på konsekvenser for bærekraftselementene ESG (Environmental, Social, Governmental).

Sirkulær økonomi og ombruk

BIRs konsernstrategi definerer sirkulær økonomi som et strategisk satsingsområde. Konsernet skal være en sentral driver for utvikling av sirkulære verdikjeder og sørge for at avfall som ikke kan gjenbrukes eller resirkuleres, håndteres på en ansvarlig måte. Målet er redusert avfallsmengde og økt gjenbruk og materialgjenvinning.

Gjennom den nye organiseringen av BIR, fikk BIR Nyverdi ansvaret for å tenke nytt rundt avfallshåndtering, ombruk, sirkularitet og bærekraft. Selskapet skal jobbe for at avfallet får ny verdi, enten direkte ved ombruk, eller indirekte gjennom å etablere nye bruksområder for de materialene vi får inn. Dette innebærer utvikling av fremtidsrettede gjenvinningsstasjoner og brukthaller, ombruksløsninger og utvikling av nye konsepter for ombruk og sirkularitet i samarbeid med kundene. Målet er å ta vare på verdiene i det vi allerede har.

Sommeren 2022 kartla fem REdu-studenter ombrukspotensialet ved gjenvinningsstasjonen på Espehaugen og fant ut at vi i dag bare klarer å redde omtrent 10 prosent av de brukbare tingene. I brukthallen på Espehaugen veies nå det som går til ombruk. Veid blir også gjenstandene som blir solgt på BIRs ombruksmarked i Møllendalsveien 40.

Nordmenn er storforbrukere av el-produkter. Ofte settes fullt brukbare hvitevarer igjen på gjenvinningsstasjonen for å ende sine dager. Tilbudet «Viteboksen» ble innført på tre av gjenvinningsstasjonene der reparasjon av hvitevarer skal sikre økt ombruk og sirkularitet. Det gir gevinster for miljøet, lomdeboken til innbyggerne, samt lokale, grønne arbeidsplasser.

BIR Ressurs fikk etter omorganiseringen i 2022 ansvaret for all nedstrøms aktivitet for husholdningsavfallet i BIR. De sørger for bærekraftige løsninger ved å ta hånd om og skape verdier av alt avfallet BIR har samlet inn fra husholdningene. Alt som kan materialgjenvinnes og er sortert, brukes som råstoff til ny produksjon, og restavfallet brukes til energiproduksjon. Forbrenningsanlegget er en viktig del av den sirkulære økonomien siden forbrenning er en helt nødvendig behandlingsform for det avfallet som ikke lar seg materialgjenvinne. Bunnasken fra forbrenningsanlegget transporteres ut til vårt meget avanserte sorteringsanlegg på Mjelstad i Osterøy kommune. Her tar vi ut metall fra bunnasken og selger det som råstoff til nye produkter.

Holdningsskapende aktiviteter i 2022

Aktivitetene skal bidra til at våre kunder tar miljømessige gode valg. Styret er meget fornøyd med hvordan BIR deler sin kunnskap og arrangerer egne aktiviteter og deltar på andres arrangementer.

Noen av aktivitetene BIR gjennomførte i 2022 var:

Gjenbruksuken 2022 ble arrangert 21.-27. november av Bergen kommune og BIR. I samarbeid med en rekke medarrangører ble det gjennomført over 50 arrangementer. I løpet av uken viste vi frem mangfoldet vi sammen har å by på innen gjenbruk og bærekraftig forbruk. En av aktivitetene var BIRs første ombruksmarked. Som et ledd i arbeidet med å videreutvikle ombrukstjenestene, tok vi i bruk det gamle bilverkstedet vårt i Møllendalsveien 40. Det ble et utmerket piloteringsverksted. Gjenstander ble hentet inn fra gjenvinningsstasjonene på Espehaugen, i Møllendalsveien og i Salhus. De ble vasket og klargjort før de ble satt frem i butikkområdet

og solgt for en rimelig sum. Markedet ble godt tatt imot og den vellykkede piloten dannet grunnlag for ombruksmarkedet i desember og fast åpningstid en dag i uken fra januar 2023. BIR vil i økt grad bidra som en formidler av ressurser.

I høst arrangerte studentorganisasjonen Sammen og BIR en gjenbruksfestival for studentene, og sørget for en mer bærekraftig og sirkulær studiestart. Studentene gjorde rent bord da de fikk forsyne seg helt gratis fra en hall full av brukte gjenstander, småmøbler og klær.

Om i Morgen er et eksempel på en av mange arenaer der BIR i 2022 var invitert til å holde foredrag. Borghild Lekve holdt innlegg på vegne av BIR, og benyttet anledningen til å snakke om BIRs planer for karbonfangstanlegg i Rådalen og behov for blant annet statlig finansiering.

I april arrangerte det matematisk-naturvitenskapelige fakultetet kunnskapsfestival og folkefest på Marineholmen i forbindelse med UiB sin 75 årsdag. BIR var representert med stand der vi hadde kildesorteringskonkurranser og viste frem vår populære melbillefarm, som også har vært til utlån hos en rekke skoleklasser i løpet av året.

I 2022 utarbeidet vi undervisningstilbudet "Overflødsbølgen" sammen med ViilVite. BIR bidro til innhold og konseptutvikling. Programmet, som omhandler forbruk og bærekraft, har blitt et populært program for mange skoler.

BIR er representert i styret til Ungt Entreprenørskap Vestland, og har i 2022 bidratt lokalt med veiledning og juryarbeid til vestlandsmesterskapet i Ungt Entreprenørskap og nasjonalt med strategiarbeid.

I 2022 var BIR for tredje gang medarrangør av Sirkulærskolen sammen med Bergen Næringsråd og en håndfull andre aktører. Sirkulærskolen er et 20-timers kurstilbud til virksomheter i bergensområdet som vil lære mer om bærekraft, sirkulær økonomi, få konkrete verktøy til hva de kan gjøre i det grønne skiftet og etablere nyttige nettverk.

FNs bærekraftsmål

BIR har aktiviteter som bidrar til at eierkommunene og BIR-konsernet når sine ambisjoner knyttet til FNs bærekraftsmål. Arbeidet består i å redusere negativ påvirkning på klima og miljø, samt øke positive sosiale og miljømessige påvirkninger. BIR har prioritert å jobbe spesielt med fem av målene der vi i størst mulig grad kan gjøre en forskjell ut fra vår kjernevirksomhet og verdikjede, men vi ønsker å bidra til alle.

Mål nr. 9 Innovasjon og infrastruktur

BIR skal bidra til utvikling av bærekraftig og innovativ infrastruktur. Ved å digitalisere infrastrukturen for avfall, kan BIR motivere til økt kildesortering ved å registrere og fakturere for levering av restavfall.

BIRs nye drifts- og verkstedbygg på Espehaugen 52 er BREEAM-sertifisert, og har nivået «Very Good». Dette er landets første kombinasjonsbygg av denne typen som er blitt BREEAM-sertifisert. Denne standarden er nådd gjennom flere gode miljøtiltak som oppvarming med fjernvarme, takflate

med kraftproduksjon fra solcelleanlegg, batterier for lagring av solenergi/ el-kraft, samt lademuligheter for både nyttekjøretøy og personbiler.

BIR samler data fra nærmere 240 000 sensorer plassert på bossnett, bosspann, nedgravde løsninger, returpunkt og fellesløsninger og bidrar til å ytterligere optimalisere innsamlingen.

Mål nr. 11 Bærekraftige byer og samfunn

BIR skal gjennom sin rolle som renovasjonsaktør bistå med tjenester og løsninger som legger til rette for bærekraftige samfunn og smart byutvikling.

Bergen har en effektiv renovasjonsløsning som reduserer tungtransport i sentrumskjernen. Antall sluttbrukere i næringssegmentet i 2022 er 349 kunder. Nesten 70 prosent av aktuelle næringsvirksomheter i bossnettområdet er nå tilknyttet bossnettet. Antall husholdningskunder økte fra 8700 til 9096, en vekst på ca. 5 prosent.

Kvam herad fikk i 2022 ny gjenvinningsstasjon. Dette er en pilot for ny digitalisert kundelD- og betalingsløsning og et kjøremønster der kundene først kommer til en gratisone som gjør at de kan levere brukbare ting til ombruk og alt som er gratis først, for deretter å kjøre over vekten inn i betalingsone.

I samarbeid med studentorganisasjonen Sammen etablerte BIR en egen satsing for å stimulere til økt ombruk både gjennom et tilbud om gratis interiør ved semesterstart. Vi åpnet ombruksmarked i Møllendalsveien og tok i bruk Viteboksen for å forlenge livet til hvitevarer.

Fra 2022 tilbyr BIR hjemmehenting av matavfall fra husholdninger i alle eierkommunene. Matavfallet blir samlet inn i papirposer og sendt til biogassanlegg på Jæren. Der utnyttes det både til biogass og for å få de verdifulle næringsstoffene tilbake i naturens kretsløp gjennom bioresten.

Mål nr. 12 Ansvarlig forbruk og produksjon

BIR skal gjennom innsamling, oppsamling, mottak og avfallsbehandling bidra til bærekraftige verdikjeder. Gjennom kundeveiledere, bir.no, Facebook, Instagram og kundebladet Bossanova får kundene god veiledning i kildesortering.

Som hovedentreprenør for riving på Sundt-bygget kunne Norsk Riving AS levere en sorteringsgrad på hele 95,7 prosent. Skånsom håndtering av vernede bygningsdeler som skal brukes om igjen i bygget var en viktig del av oppdraget. Dyktige arbeidere sanerte også 4,5 tonn med asbest fra det historiske signalbygget. Norsk Riving har dermed bidratt til at prosjektet kan nå sine miljømål og BREEAM-sertifisering.

Et annet høydepunkt fra året som gikk, var å fullføre innvendige rivearbeider i Markeveien 1, et eldre og ærverdig teglsteinsbygg som er eid av DnB Næringseiendom. Til samme prosjekt leverte Norsk Riving 400 lengdemeter trevirke fra et riveprosjekt på CCB. Materialene ble oppsirkulert til det flotte kubbegulvet som nå har blitt en severdighet for de nye lokalene.

Mål nr. 13 Stoppe klimaendringene

BIR skal bidra til å stoppe klimaendringene ved å kontinuerlig gjennomføre tiltak for å redusere vårt klimaavtrykk. BIRs engasjement for fangst og bruk av CO₂ er en viktig del av dette bærekraftsmålet.

I 2022 gjennomførte BIR i et forprosjekt for å etablere et modulært anlegg for fangst av 100 000 tonn CO₂ per år for avlevering til Northern Lights. Det har i 2022 blitt arbeidet aktivt med myndighetspåvirkning for å kunne realisere et karbonfangstanlegg i Rådalen. Det har vært gjennomført en rekke møter med politiske partier, fagorganisasjoner og interesseorganisasjoner om temaet og behov for støtte til finansiering.

Restproduktene fra vannrenseanlegget på forbrenningsanlegget samles opp i bigbager og transporteres til NOAH i Holmestrand. I 2022 ble det tatt i bruk en ny type bigbag som rommer mer filterkake, noe som gir en bedre utnyttelse av transporten, og reduserer forbruket av sekker og antall transportoppdrag. Til sorteringshallen for grovavfall anskaffet BIR Ressurs elektrisk kvern og sorteringsmaskin.

Mobil gjenvinningsstasjon ble i 2022 elektrisk ved at de to lastebilene som brukes til formålet ble byttet ut med elektriske.

BIR Husholdning har fire helelektriske renovasjonskjøretøy i drift, og 13 i bestilling. Anskaffelsene er delvis finansiert gjennom tilskudd fra Klimasatsordningen og Enova. Det arbeides aktivt for videre satsing på utslippsfri innsamling og bidrar til lavere CO₂-utslipp for eierkommunene. Selskapet arbeider målrettet mot 100 prosent fossilfri transport innen 2030, og jobber kontinuerlig med å redusere antall kilometer kjørt per kilo innsamlet avfall. Stadig flere nedgravde løsninger og returpunkt utrustet med sensorer gir opplysninger om fyllingsgraden. Dermed kan tømmeffrekvensen optimaliseres.

Mål nr. 17 Samarbeid for å nå målene

Konsernet skal oppnå dette ved å aktivt dele kunnskap og erfaringer med andre som ønsker å utvikle sine renovasjonstjenester. BIR skal søke nye samarbeid for å utvikle selskapet og tjenestene som leveres.

For BIR er det viktig med et godt samarbeid på tvers av eierkommunene. BIR-konsernet har i 2022 hatt samarbeid med en rekke industrielle samarbeidspartnere i tillegg til virksomheter som VilVite, Ungt Entreprenørskap, Norce, Bergen Næringsråd, Voss og Hardanger næringshage, NHH, Naturvernforbundet og Bioregion Institute. Det digitale kompetanseløftet i bransjen, finansiert av Kompetanse Norge, ble videreført i 2022. Representanter fra BIR har holdt gjesteforelesninger ved HVL, UiB og BI og fortalt om sin virksomhet og sitt arbeid med bærekraft under flere konferanser og samlinger.

Myndighetspåvirkning

For BIR er det viktig med god dialog med eierkommunene og politikere lokalt og sentralt. Det inviteres jevnlig til eiermøter, og det er gjennomført møter med flere av de politiske partiene.

I august arrangerte vi for andre gang «Gjenvinnerdagen», et nasjonalt initiativ i samarbeid med Avfall Norge. Karbonfangst fra forbrenningsanlegget i Rådalen, produsentansvar og infrastruktur for store nullutslippskjøretøy sto på agendaen på BIRs Gjenvinnerdag. Etter presentasjonene fikk politikere og presse en omvisning i forbrenningsanlegget i Rådalen.

BIR har markert seg tydelig i samfunnsdebatten om forbrenningsavgiften, blant annet da regjeringen i statsbudsjettet foreslo en økning på 141 prosent. Vi mener at avgiften ikke gir de ønskede miljøeffekter. Dette er en ren fiskal avgift som vil svekke våre muligheter til å etablere karbonfangstanlegg. Når noe først er blitt avfall, må det håndteres på en trygg og mest mulig miljøriktig måte. For å sikre reduserte CO₂-utslipp, er det flere ting som kan gjøres, og vi må begynne der grunnlaget for avfall skapes; når produkter designes og produseres. Det må skapes virkemidler som påvirker produsentene og forbrukere til å gjøre miljøvennlige valg.

BIR jobber aktivt for et tydeligere regelverk for produsentansvarsordningene, slik at alle ansvarlige i verdikjeden fra produksjon til avfallshåndtering skal ha insentiver til å bidra til en bærekraftig utvikling. Formålet er å ta vare på ressursene lengst mulig, og kaste minst mulig.

Behovet for offentlig satsing på ladeinfrastruktur for store nullutslippskjøretøy er også tema i vår dialog med politikere, samarbeidspartnere og interessenter. Offentlig infrastruktur må etableres på lik linje som for mindre el-biler.

Kundetilfredshet og omdømme

BIR kan vise til høy kundetilfredshet og et godt omdømme gjennom en årrekke. Målingen i 2022 viste en kundetilfredshet på 83,9 prosent og jevnt høyt resultat for omdømme på 83,4 prosent.

Lærebedrift

I BIR er vi opptatt av å gi unge relevant erfaring og introdusere dem til arbeidslivet og avfallsbransjen. Tilbakemeldinger fra tidligere studenter har vært at de opplever bransjen som mer samfunnsaktuell, kompleks og spennende enn de på forhånd hadde forestilt seg.

BIR søker til enhver tid å ha lærlinger engasjert, og er godkjent lærebedrift innen flere fagområder. Ved årsskiftet hadde BIR i alt ni lærlinger fordelt på fagene kontor og administrasjon, yrkessjåfør, gjenvinning og kjemiprosess i henholdsvis BIR AS, BIR Husholdning AS, BIR Nyverdi AS og BIR Ressurs AS. Medarbeidere med fem års praksis kan ta fagbrev som praksiskandidat. Høsten 2022 startet teoretisk undervisning i gjenvinningsfaget, hvor ni medarbeidere fra BIR Ressurs AS, BIR Bedrift AS og BIR Nyverdi AS følger opplæringen. Dette kurset var i samarbeid med KAV, som vil si at andre enn BIR også deltar i opplæringen. BIR har også planlagt et undervisningsopplegg i gjenvinningsfaget i samarbeid med andre kommunale avfallsbedrifter for skoleåret 2022/23. Dette i tråd med samfunnsansvaret BIR ønsker å ta og sikring av bransjens fremtid med kompetente fagarbeidere.

I 2022 tok BIR inn fire traineer gjennom Trainee Vest i BIR Infrastruktur, BIR Husholdning, BIR Nyverdi og BIR AS. Traineeene har henholdsvis jobbet med analyse, automatisering, bærekraft og sirkularitet og prosjektledelse. Trainee Vest er Bergen Næringsråds program for traineer, med mål om å tiltrekke seg de beste nyutdannede talentene til regionens næringsliv. BIR har vært med i traineordningen siden oppstarten i 2009.

BIR er med og finansierer REdu, og deltar i både styrings- og referansegruppen. REdu arbeider aktivt for å styrke fagtilbudet i høyere utdanning og synliggjøre bransjens muligheter for studenter, gjennom blant annet å satse på kompetanseutvikling, innovasjon og forskning. Gjennom REdu får man tilgang til «summer interns», og sommeren 2022 engasjerte vi fem studenter som arbeidet med ombruk og kommunikasjon ved gjenvinningsstasjonen på Espehaugen. De kartla folks holdninger med tanke på bærekraft og ombruk og «redde» brukbare ting som kunder hadde tenkt å kaste.

BIR tar også inn studenter som ønsker praksis i forbindelse med studier. I 2022 gjennomførte to masterstudenter fra UiB sin praksisperiode hos kommunikasjonsavdelingen i BIR AS.

Etisk ansvar

Våre etiske retningslinjer og regler oppdateres med jevne mellomrom, og BIR setter den etiske standarden høyt. BIR har nulltoleranse for alle former for korrupsjon og prissamarbeid, noe som også er ulovlig i henhold til Forskrift om offentlige anskaffelser.

BIR gjennomfører jevnlig revisjon og kontroll ved hjelp av et kontraktsoppfølgingsverktøy. Våre revisjoner og kontroller gjennom STARTbank er basert på lovpålagt påseplikt, herunder kontrolleres det at bransjerelaterte allmenngjøringsforskrifter følges av våre avtaleleverandører.

Utover dette utfører innkjøpsavdelingen ved behov bakgrunnsjekk av utvalgte leverandører og undersøker avtalemessige vilkår, samfunnsansvar, bærekraft samt arbeidsforhold og lønnsvilkår.

Selskapet og konsernet rapporterer og tilfredsstiller krav til Åpenhetsloven. Første redegjørelse vil være klar innen fristen 30. juni 2023 og tilgjengeliggjøres på selskapets hjemmeside.

Ytre miljø

Forhold som kan påvirke ytre miljø

Avfallsforbrenning gir noe belastning på ytre miljø gjennom utslipp til luft og vann. Utslippene til luft og vann fra forbrenningsanlegget ligger i all hovedsak godt innenfor konsesjonsgrensene.

Deponidrift er også en type virksomhet som gir belastninger på ytre miljø. Deponiet på Mjelstad er et industrieponi med sigevannsanlegg som leder vannet ned til et renseanlegg i bunnen av deponiet. Der blir vannet renset før det blir sluppet ut på dypt vann i Osterfjorden. Stiftelsen Mjelstad Restdeponis Etterdriftsfond er etablert for å håndtere etterdriften av

deponiet i henhold til konsesjonen. I 2020 fikk vi krav om å endre dette ved å opprette annen finansiell garanti for etterdriften. Dette er etablert.

For BIRs øvrige aktivitet anser vi fare for skade på ytre miljø som begrenset.

Tiltak for å redusere negativ miljøpåvirkning

Den første elektriske bossbilen kom på plass i BIR i 2018. BIR utvider bilparken hvert år med elektriske renovasjonsbiler og andre tjenestebiler. Sammen med bossnettet i Bergen sentrum og elektriske tjenestebiler, klarte vi å levere fossilfri bossinnsamling i Bergen sentrum allerede innen utgangen av 2019, ett år før målet satt av Bergen kommune. Dette har vi greid gjennom å redusere den samlede kilometerproduksjonen gjennom effektivisering av rutestrukturer samt å være helt i frontlinjen for å teste ut og implementere innovative og miljøvennlige driftsløsninger.

Tiltakene totalt sett gjør BIR til en viktig bidragsyter til lavere CO₂-utslipp i bergensområdet. BIR har som eier (4,9 prosent) i Bergen Carbon Solutions AS startet et pilotprosjekt med sikte på å kunne fange og utnytte CO₂ i avgassen fra forbrenningsanlegget til produksjon av nanokarbonfiber.

Forsikring for styrets medlemmer og daglig leder

Styreansvarsforsikringen omfatter daglige ledere og styremedlemmer i alle BIR-selskaper hvor BIR eier mer enn 50 prosent. Forsikringen dekker i tillegg BIRs Bedriftsforsamling. Dekningsomfang er opptil 20 MNOK per tilfelle og egenandelen er kr. 0. Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for ren formueskade som sikrede kan pådra seg i egenskap av sin styrefunksjon. Med ren formueskade forstås økonomiske tap som ikke er oppstått som følge av skade på person eller ting, herunder fare for skade som ikke er inntruffet.

Fremtidsutsikter

Konsernstrategi

BIRs konsernstrategi ble endret i 2020. Tidligere har strategien tatt utgangspunkt i avfallets verdikjede og effektivisering av denne. Nå gir konsernstrategien BIR muligheten til å ha aktivitet før avfallets verdikjede for å redusere avfallsmengden i samfunnet. Samtidig åpner strategien opp for at BIR skal ha kontroll på leddene etter vår verdikjede. Det medfører at vi kan sørge for at vi ikke lager prosesser der kildesorterte ressurser blir destruert i senere ledd.

BIR mener at strategien gir oss muligheten til å utvikle sirkulære forretningsmodeller, god bruk av råvarene til ny samfunnsriktig produksjon og å rette oppmerksomhet mot avfallsreduksjon gjennom gjenbruk og ombruk.

Forventet økonomisk utvikling

BIR har levert god avkastning på eiernes kapital og lave priser på gode lovpålagte tjenester. For BIR er målene i den konkurransemessige delen av BIR like viktige som mål i den lovpålagte delen.

BIR mener at våre forretningsmodeller og vår strategi treffer godt den ønskede samfunnsutviklingen fremover. BIR er optimistiske for økonomisk utvikling i konsernet i årene som kommer, med mindre samfunnsutviklingen endrer retning.

Teknologi og standardisering

Avfallsbransjen har i mindre grad enn en del andre bransjer tatt i bruk teknologi for å utvikle gode løsninger. BIR mener at vi vil kunne håndtere råvarene i avfallet på en langt bedre måte dersom digital utvikling i avfallsbransjen tar fart.

For å kunne utvikle avfallsbransjen til en råvareleverandør, må mottakere av råvarene ha sikkerhet for innhold og kvalitet. Da må prosesser bygges der sporing og identifisering av innhold er digitalt mulig. BIR har utviklet prosesser som gjør at vi kan ta en slik rolle, blant annet som en godkjent forprodusent.

BIR mener at avfallsbransjen bør ha mer søkelys på å lage gode prosesser for råvarer, med standardiseringer og digital sporing, heller enn å ensidig være opptatt av gjenvinningsprosent og kildesorteringsmål.

Forretningsutvikling

BIR har et ønske om å utvikle sirkulære forretningsmodeller i samarbeid med andre.

I 2021 ble det gjennomført en omorganisering i BIR AS som blant annet førte til opprettelse av en utviklingsavdeling for konsernet. Denne avdelingen skal være en motor og fasilitator i nødvendig utviklingsarbeid i konsernet. I 2022 gjorde konsernet en omorganisering i de fleste datterselskapene som håndterer vår drift. BIR har nå implementert en organisasjonsmodell som tar utgangspunkt i aktiviteter, mens vi tidligere hadde en modell basert på verdikjedeprinsipp.

Sirkulærøkonomiske forretningsmodeller forutsetter bransjeoverskridende samarbeid. BIR ser at mange ønsker å samarbeide med oss for å utvikle nye og bedre løsninger på de utfordringene som samfunnet står ovenfor.

Riktig bruk av råvarene i avfallet, eller råvarer før de defineres som avfall, til ny og samfunnsmessig god produksjon, vil skape verdier og redusere belastningen på kloden. BIR mener at avfallsbransjen må samarbeide med andre bransjer for å nå klimamålene og skape mer bærekraftig produksjon. Avfallsbransjen kan ha en stor rolle i det grønne skiftet og BIR ønsker å ta en slik rolle.

Styrets arbeid

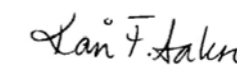
Styret har gjennomført ni ordinære styremøter og to ekstraordinære styremøter i 2022. Det er gjennomført tre uformelle eiermøter i 2022. Disse ble avholdt 18. februar, 26. april og 23. juni.

Aslak Sverdrup
Styreleder

Kari Foseid Aakre
Nestleder

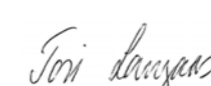

Anne-Merete Ask
Styremedlem

Gustav Bahus
Styremedlem

Tori Langås
Styremedlem

Mads Wiik Kleven
Styremedlem

Espen Petter Walde
Ansattrepresentant

Atle Kristoffersen
Ansattrepresentant

Borghild Lekve
Konsernsjef

A man in an orange high-visibility work suit is standing against a plain white background. He is holding a large white circle in front of him. The circle contains the text 'Regnskap og noter' in a bold, dark green font. The man is wearing a bright orange jacket with reflective silver stripes on the sleeves and matching orange pants with black knee patches and reflective stripes at the bottom. He is also wearing black work boots with green accents.

**Regnskap
og noter**

Resultatregnskap

Beløp i hele tusen kroner

BIR KONSERN			BIR AS		
2022	2021		Note	2022	2021
		Driftsinntekter			
1 097 972	918 582	Salgsinntekt	2, 3, 4	530 171	477 299
59 255	65 284	Annen driftsinntekt	2, 3, 4	138 008	115 902
1 157 227	983 865	Sum driftsinntekter		668 179	593 200
		Driftskostnader			
-96 868	-138 064	Varekostnad	4	-485 303	-400 278
-368 617	-343 779	Lønnskostnad	5, 6	-59 693	-48 372
-154 047	-144 354	Av- og nedskrivninger	7	-79 248	-74 369
-384 540	-206 356	Annen driftskostnad	4, 5	-39 077	-24 282
-1 004 072	-832 554	Sum driftskostnader		-663 321	-547 301
153 155	151 312	DRIFTSRESULTAT		4 858	45 900
		Finansinntekter og finanskostnader			
26 930	24 862	Resultatandel fra investering i tilknyttet selskap	8,9	0	0
17 349	2 134	Finansinntekt	8,9	148 095	30 401
	3 618	Nedskrivning av finansielle eiendeler	8,9	0	3 618
-53 356	-41 709	Finanskostnad	8,9	-58 838	-45 358
-9 076	-11 095	Netto finansposter		89 256	-11 338
144 079	140 217	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		94 115	34 561
-23 913	-24 619	Skattekostnad	10	3 278	-4 602
120 165	115 597	ÅRSRESULTAT		97 392	29 959
-1 304	-683	Minoritetenes andel	11	0	0
121 469	116 280	ÅRSRESULTAT ETTER MINORITETSINTERESSER		97 392	29 959
		Overføringer			
		Avsatt til utbytte	11	60 701	58 140
		Avsatt til annen egenkapital	11	36 691	-28 181

Eiendeler

Beløp i hele tusen kroner

BIR KONSERN			BIR AS		
31.12.2022	31.12.2021		Note	31.12.2022	31.12.2021
		ANLEGGSMIDLER			
		Immaterielle eiendeler			
2 248	1 838	Konsesjoner, andre immaterielle eiendeler	7	1 206	1 024
2 248	1 838	Sum immaterielle eiendeler		1 206	1 024
		Varige driftsmidler			
2 275 981	2 174 798	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	7, 12	1 036 925	911 448
499 638	536 437	Maskiner og anlegg	7	389 755	398 024
113 685	54 726	Driftsløsøre	7	6 751	7 833
2 889 304	2 765 961	Sum varige driftsmidler		1 433 432	1 317 305
		Finansielle anleggsmidler			
-	0	Investeringer i datterselskap	8, 9	166 218	165 618
157 137	127 698	Investeringer i tilknyttet selskap	8, 9	94 929	92 598
36 168	48 223	Aksjer i andre selskap	8, 9	25 231	27 606
39 483	36 687	Pensjonsmidler	6	39 483	36 687
2 255	1 342	Andre langsiktige fordringer	13	997 034	914 447
235 043	213 951	Sum finansielle anleggsmidler		1 322 895	1 236 956
3 126 595	2 981 751	Sum anleggsmidler		2 757 533	2 555 285
		OMLØPSMIDLER			
		Varer			
3 558	3 877	Varelager		0	0
		Fordringer			
150 142	112 981	Kundefordringer	13	7 678	-
-	0	Fordring konsernselskap	13, 14	226 513	399 583
98 595	96 382	Andre fordringer	12, 13	33 172	26 629
248 737	209 363	Sum fordringer		267 363	426 212
80 453	97 734	Kontanter og bankinnskudd	14	27 364	34 134
332 748	310 974	Sum omløpsmidler		294 727	460 346
3 459 343	3 292 725	Sum eiendeler		3 052 260	3 015 632

Egenkapital og gjeld

Beløp i hele tusen kroner

BIR KONSERN			BIR AS		
31.12.2022	31.12.2021		Note	31.12.2022	31.12.2021
		EGENKAPITAL			
		Innskutt egenkapital			
50 166	50 166	Aksjekapital	11, 15	50 166	50 166
3 599	3 599	Overkursfond	11	3 599	3 599
53 765	53 765	Sum innskutt egenkapital		53 765	53 765
		Opptjent egenkapital			
460 913	400 448	Annen egenkapital	11	296 297	259 605
460 913	400 448	Sum opptjent egenkapital		296 297	259 605
4 076	5 047	Minoritetsinteresser	11	0	0
518 753	459 260	Sum egenkapital		350 062	313 370
		GJELD			
		Avsetning for forpliktelser			
75 845	82 659	Utsatt skatt	10	83 795	90 957
95 021	78 876	Pensjonsforpliktelser	6	0	0
71 136	77 081	Fremtidig energileveranser	3	71 136	77 081
242 002	238 617	Andre avsetninger		154 931	168 038
		Annen langsiktig gjeld			
2 232 893	2 240 370	Gjeld til kredittinstitusjoner	16, 17	2 085 502	2 092 118
101 604	46 232	Selvkostfond	4, 16	0	0
6 083	5 984	Øvrig langsiktig gjeld	16	6 083	5 984
2 340 581	2 292 586	Sum annen langsiktig gjeld		2 091 585	2 098 103
		Kortsiktig gjeld			
100 001	82 123	Leverandørgjeld		20 006	25 151
51 350	48 698	Skyldig offentlige avgifter		15 609	3 933
31 386	31 491	Betalbar skatt	10	3 873	11 987
0	0	Gjeld konsernselskap	13,14	335 571	324 510
60 701	58 220	Skyldig utbytte	11	60 701	58 140
0	0	Kortsiktig gjeld til kredittinstitusjoner	16	0	0
114 567	81 727	Annen kortsiktig gjeld	12	19 922	12 399
358 006	302 260	Sum kortsiktig gjeld		455 682	436 121
2 940 588	2 833 463	Sum gjeld		2 702 198	2 702 262
3 459 343	3 292 724	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		3 052 260	3 015 632

Kontantstrømoppstilling

Beløp i hele tusen kroner

BIR KONSERN			BIR AS		
2022	2021		2022	2021	
		Operasjonelle aktiviteter			
144 079	140 217	Resultat før skattekostnad	94 115	34 561	
-31 491	-9 468	Periodens betalte skatt	-11 987	-7 411	
-26 930	-24 862	Resultatandel i datterselskap/tilknyttet selskap	-87 253	0	
0	-3 618	Nedskrivning finansielle anleggsmidler	0	-3 618	
154 047	144 354	Avskrivninger og nedskrivninger	79 248	74 369	
239 704	246 623	Tilført fra årets virksomhet	74 123	97 901	
		Investeringsaktiviteter			
-4 151	-5 009	Gevinst ved salg av anleggsmidler	-13	0	
9 101	17 840	Pensjoner, forskjell mellom kostnadsført og innbetaling	-3 575	-1 800	
319	-83	Endring varelager	0	0	
-5 946	-5 946	Endring avsetning for andre forpliktelser	-5 946	-5 946	
-37 161	-35 213	Endring i kundefordringer	-7 678	-110 534	
17 878	-6 039	Endring i leverandørgjeld	-5 146	88 039	
22 097	4 441	Endring i andre tidsavgrensingsposter	195 512	-7 172	
241 841	216 614	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	247 280	60 488	
		Finansieringsaktiviteter			
-262 377	-417 088	Investeringer i varige driftsmidler	-197 946	-273 027	
2 116	3 785	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	79 248	0	
0	0	Inn- og utbetalinger ved lån til datterselskaper	-82 587	31 402	
0	14 133	Innskutt egenkapital datterselskap	-600	0	
12 493	0	Innbetalinger ved kjøp og salg av aksjer	12 493	42	
-1 110	-966	Utbetalinger ved kjøp og salg av aksjer	0	-1 754	
-248 878	-400 135	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-189 392	-243 337	
		Finansieringsaktiviteter			
-7 477	-3 570	Endring gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	
0	262 877	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	0	250 000	
0	0	Netto innbetaling av konsernbidrag	0	0	
55 372	11 073	Selvkostfond	0	0	
0	-99 977	Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-6 517	-85 116	
-58 140	-2 029	Utbytte	-58 140	0	
-10 245	168 374	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-64 657	164 884	
-17 281	-15 147	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-6 770	-17 965	
97 734	112 880	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr 01.01	34 134	52 099	
80 453	97 734	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr. 31.12.	27 364	34 134	

Note 0 - Regnskapsprinsipper

BIRs årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk.

Konsernregnskapet omfatter morselskapet BIR AS og datterselskapene BIR Nyverdi AS, BIR Husholdning AS, BIR Infrastruktur AS, BIR Ressurs AS, BIR Bedrift AS, Møllendalsveien 31 AS, Møllendalsveien 40 AS, Lønningen Tomteselskap AS, Cimbio AS, Retura Vest AS (80 prosent datterselskap av BIR Bedrift AS), Bossug AS (datterselskap av BIR Bedrift), Lønninghaugen 6 AS (datterselskap av BIR Bedrift AS), Fleslandsveien 67 AS (datterselskap av BIR Bedrift AS), Norsk Riving AS (datterselskap av BIR Bedrift AS) og Brødrene Salomonsen AS (datterselskap av BIR Bedrift AS).

Metoder for konsolidering

Konsernregnskapet omfatter morselskapet og datterselskap hvor BIR AS eier direkte eller indirekte mer enn 50 prosent av aksjekapitalen og/eller utøver kontroll. Regnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper for hele konsernet. Konsernregnskapet viser konsernets økonomiske stilling og resultat når selskapene betraktes som en regnskapsmessig enhet. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværender mellom selskapene i konsernet er avstemt og eliminert.

Tilknyttet selskap er definert som selskap der BIR AS eier mellom 20 og 50 prosent og har betydelig eierinnflytelse. Eviny Termo AS og Carrot AS er tilknyttede selskap og regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Etter egenkapitalmetoden vurderes investeringen til investors andel av egenkapitalen justert for eventuelle merverdier. Andel av årets resultat justert for eventuelle avskrivninger merverdier, inntekts-/kostnadsføres.

I morselskapet er datterselskaper og tilknyttede selskaper vurdert etter kostmetoden.

Investeringer i datterselskaper regnskapsføres i konsernregnskapet basert på morselskapets anskaffelseskost. Anskaffelseskost tilordnes identifiserbare eiendeler og gjeld i datterselskapet, som oppføres i konsernregnskapet til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi eller

mindreverdi ut over hva som kan henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld balanseføres som goodwill. Merverdier i konsernregnskapet avskrives lineært over de oppkjøpte eiendelenes forventede levetid.

Minoritetsinteresser

Minoritetens andel av resultatet etter skatt er vist på egen linje etter konsernets årsresultat. Minoritetens andel av egenkapitalen er vist på egen linje som spesifikasjon av konsernets egenkapital.

Inntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Konsernets inntekter fra lovpålagt renovasjon for husholdningskunder inntektsføres i tråd med gjeldende gebyrstruktur og budsjett vedtatt av eierkommunene. Andre inntekter knyttet til avfallsbehandling inntektsføres i tråd med underliggende avtaler og levering av tjenesten.

Salg av energi og avfallsfraksjoner inntektsføres ved levering. Innkrevd sluttbehandlingsavgift til staten for avfall levert deponi vises som en del av omsetningen.

Utleie av eiendommer til datterselskaper som utfører lovpålagt virksomhet, samt salg av fellestjenester til samme datterselskap, faktureres til selvkost.

Varekostnad

Kjøp av varer og tjenester beregnet på videresalg presenteres i resultatregnskapet som varekostnad. Dette inkluderer kjøpte transporttjenester og behandlingstjenester av avfall samt sluttbehandlingsavgift til staten for behandling av avfall.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Gjeld som forfaller til betaling senere enn ett år fra opptakstidspunktet er klassifisert som langsiktig gjeld. Første års avdrag klassifiseres

også som langsiktig. Øvrige gjeldsposter er klassifisert som kortsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres til anskaffelseskost redusert for av- og nedskrivninger. Påkostninger som vesentlig øker driftsmiddelets verdi eller levetid balanseføres. Renter i byggeperioden balanseføres. Utgifter forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner antas å påløpe jevnt over anleggsmiddelets levetid og blir løpende kostnadsført.

Avskrivninger er beregnet ved bruk av lineær metode basert på antatt brukstid og restverdi ved utløp av brukstiden. Hver del av anleggsmiddelet som har en vesentlig verdi av total kostpris blir avskrevet separat og lineært over anleggsmiddelets brukstid. Komponenter med samme levetid blir avskrevet som en komponent. Forventet brukstid for anleggsmiddelet og avskrivningsmetode blir vurdert årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med de økonomiske realiteter til anleggsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdi.

Anlegg under utførelse er klassifisert som anleggsmidler og er regnskapsført til pådratte kostnader relatert til anleggsmiddelet. Anlegg under utførelse blir ikke avskrevet før anleggsmiddelet blir tatt i bruk.

Nedskrivninger

Nedskrivning av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler vurderes når det foreligger indikasjoner på varig verdifall for eiendelene. Nedskrivning foretas i den grad gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Med gjenvinnbart beløp menes det høyeste beløp av fremtidig diskontert kontantstrøm og estimert netto salgspris.

Note 0 - Regnskapsprinsipper

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer bokføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap.

Betalingsmidler

Betalingsmidler vurderes til markedsverdi og omfatter kontanter, tidsbundne bankinnskudd og andre likvidplasseringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs.

Usikre forpliktelser

Usikre forpliktelser blir regnskapsført dersom det er mer enn 50 prosent sannsynlig at de kommer til oppgjør. Beste estimat benyttes ved beregning av oppgjørsverdi.

Finansielle instrumenter og sikring

Regnskapsmessig behandling av finansielle instrumenter følger intensjonen bak inngåelsen av avtalene. Ved inngåelse defineres avtalen enten som sikringsforretning eller handelsforretning. I tilfeller der de inngåtte avtalene blir regnskapsmessig behandlet som sikringsforretninger, blir inntektene og kostnadene periodisert og klassifisert på samme måte som underliggende posisjoner.

I den grad det foretas kontantstrømsikring, balanseføres ikke urealisert gevinst/tap på sikringsinstrumentet.

BIR har inngått rentebytteavtaler for å oppnå ønsket rentebindingstid på innlånssiden. Inntekter og kostnader knyttet til rentebytteavtalene resultatføres over avtalenes løpetid (sikring).

Pensjoner

Ytelsesbaserte pensjonsordninger vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi. Netto pensjonsforpliktelse/ forskuddsbetalt pensjon er klassifisert som langsiktig gjeld/fordring i balansen. Årets

pensjonskostnad på disse ordningene omfatter verdien av årets opptjente pensjonsrettigheter, rentekostnad på brutto pensjonsforpliktelse, avkastning på pensjonsmidler og amortisering av urealiserte gevinster og tap. Endringer i pensjonsforpliktelsen som skyldes endringer i pensjonsplaner fordeles over antatt gjenværende opptjeningstid. Endringer i pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer i og avvik fra beregningsforutsetningene (estimatendringer), fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid for den del av avvikene som ved årets begynnelse overstiger 10 prosent av det største av brutto pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Premie til innskuddsbaserte pensjonsordninger bokføres løpende som pensjonskostnad.

Skatt

Skattekostnaden inkluderer betalbare skatter og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/ utsatt skattefordel i balansen beregnes etter gjeldsmetoden. Ved beregningen hensyntas midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige balanseverdier, samt skattemessige underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel som ikke kan utlignes, blir balanseført dersom anvendelsen av skattefordelen kan sannsynliggjøres ved fremtidig inntjening. I den grad konsernbidrag ikke er resultatført er skatteeffekten av konsernbidraget ført direkte mot investering i balansen.

Skattenoten viser skatt for konsernet som enhet. Selskapet BIR Nyverdi AS er ikke skattepliktig.

Resultat per aksje

Resultat per aksje beregnes ved å dividere periodens resultat med et veid gjennomsnitt av antall aksjer for perioden.

Segmenter

Et virksomhetssegment er en del av virksomheten (forretningsområde) som leverer produkter og/eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig

fra andre virksomhetssegmenters risiko og avkastning.

Konsernets primære rapporteringsformat er forretningsområder, og konsernet opererer innenfor tre forretningsområder:

- Lovpålagt virksomhet
- Ordinær konkurranseutsatt omsetning
- Salg av energi

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen viser den samlede kontantstrøm fordelt på operasjonell drift, investerings- og finansieringsaktiviteter. Oppstillingene viser de enkelte aktiviteters virkning på likviditetsbeholdningen.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader og opplysning om potensielle forpliktelser. Dette gjelder særlig avskrivninger på varige driftsmidler, nedskrivningsvurderinger, pensjonsforpliktelser og skatt. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endrer seg. Estimater og de underliggende forutsetningene vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimater regnskapsføres i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene også gjelder fremtidige perioder, fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon om konsernets finansielle stilling på balansedatoen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedatoen som ikke påvirker konsernets posisjoner på balansedatoen, men som har vesentlig effekt for fremtidige perioder, opplyses om i note.

Note 1 - Organisering av lovpålagt virksomhet

Eierkommunene har tildelt BIR AS enerett til å utføre kommunens forpliktelser i henhold til Forurensningsloven § 30. BIR AS utfører de oppgavene selskapet pålegges ved tildelingen av eneretter ved bruk av sine heleide datterselskaper. BIR AS har foretatt en formell videretildeling av eneretten til døtre i 2020. BIR Husholdning AS har fått tildelt innsamling av husholdnings- og hytteavfall i Bergen kommune. BIR Nyverdi AS har fått tildelt ansvaret for oppsamling av avfall via gjenvinningsstasjoner. BIR Infrastruktur AS har fått tildelt ansvaret for utbygging og drift av vakuumbaserte bosnett. BIR Ressurs AS har fått tildelt enerett på behandlingstjenester for brennbart avfall.

Vederlag for tjenestene er fastsatt i samsvar med prinsippet om selvkost, jmfør «Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer» («Selvkostforskriften») med tilhørende veileder for å beregne selvkost.

Note 2 - Driftsinntekter

Beløp i hele tusen kroner

	BIR KONSERN		BIR AS	
	2022	2021	2022	2021
Salgsinntekter				
Salgsinntekt	335 778	351 276	200 482	71 453
Inntekter fra lovpålagt virksomhet	509 589	434 312	329 689	405 846
Salg av energi	252 605	132 993	0	0
Sum salgsinntekter	1 097 972	918 582	530 171	477 299
Driftsinntekter				
Utleie av eiendom	3 919	11 791	128 362	109 320
Salg datterselskap	0	0	0	0
Annet	55 336	53 492	9 646	6 582
Sum annen driftsinntekt	59 255	65 284	138 008	115 902
Sum omsetning	1 157 227	983 865	668 179	593 200

Inntekter fra lovpålagt virksomhet omfatter salgsinntekter i selskapene BIR AS der eierkommunene gjør årlige vedtak om pris. Denne omsetningen knytter seg til betaling for lovpålagte tjenester som gebyr på lovpålagt renovasjon og betaling ved gjenvinningsstasjoner.

Omsetning fra lovpålagt virksomhet i BIR Husholdning AS er mot øvrige lovpålagte virksomheter i BIR-konsernet og er således eliminert i konsernregnskapet. Omsetning fra lovpålagt virksomhet i BIR Ressurs AS skjer til øvrige lovpålagte virksomheter i BIR-konsernet og er følgelig eliminert i konsernregnskapet. BIR Nyverdi AS og BIR Infrastruktur AS får overført fra BIR AS sin andel av gebyrinntektene for lovpålagt kundeføring.

Salg av energi utgjorde totalt 252,6 mill. kroner i 2022. Herunder gjaldt 5,9 mill. kroner inntektsføring av periodisert forskuddsbetaling fra Eviny Termo (jmfør note 16).

BIR AS har videredelegert all virksomhet knyttet til betjening av eierkommunenes ansvar for renovasjon i henhold til Forurensningsloven til datterselskapene BIR Nyverdi AS, BIR Husholdning AS, BIR Ressurs AS og BIR Infrastruktur AS. BIR AS sine ordinære salgsinntekter knytter seg til administrasjonstjenester overfor datterselskapene, mens annen driftsinntekt i hovedsak knytter seg til utleie av eiendommer.

Konsernintern omsetning i 2022 for BIR AS utgjorde 343,4 mill. kroner (2021: 211,4) mill. kroner hvorav 128,4 mill. kroner (2021: 109,3 mill. kroner) knyttet seg til leie av fast eiendom. Herunder utgjorde 97,3 mill. kroner (2021: 91,2 mill. kroner) utleie av forbrenningsanlegget til BIR Ressurs AS. Det resterende knytter seg til utleie av gjenvinningsstasjoner. Av salgsinntektene er 60,3 (2021: 71,5 mill. kroner) knyttet til solgte fellestjenester til datterselskapene.

Geografisk område er Bergen og omegn.

Note 3 - Forskuddsbetaling

Det ble i år 2000 inngått en avtale mellom BIR AS og Eviny Termo AS som gjør BIR ansvarlig for fremtidige energileveranser tilsvarende 200 GWh per år i 35 år. BIR AS har mottatt vederlag på 120 mill. kroner for dette, som periodiseres over kontraktens levetid basert på nominelle beløp. BIR AS inngikk i 2011 en avtale med Eviny Termo AS om salg av all damp fra linje 2 i perioden 2010-2035, og BIR har mottatt vederlag på 62 mill. kroner som periodiseres over kontraktens levetid basert på nominelle beløp. Ved utgangen av 2021 utgjør periodisert forskuddsbetaling totalt 71,135 mill. kroner. BIR AS har i 2022 innteksført periodisert forskuddsbetaling med totalt 5,945 mill. kroner.

Note 4 - Selvkost

Beløp i hele tusen kroner

BIR AS anvender "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer" (selvkostforskriften) med tilhørende veileder for å beregne selvkost.

BIR AS med datterselskapene BIR Infrastruktur AS, BIR Ressurs AS, BIR Nyverdi AS og BIR Husholdning AS har alle lovpålagt aktivitet i varierende grad.

Inntekter knyttet til lovpålagte aktiviteter fratrukket kostnader gir årets selvkostresultat før kalkulatorisk rente på selvkostfondet.

Selvkostfondet ligger i datterselskapet BIR Nyverdi AS, og det gjøres avregninger via morselskapet i konsernet, BIR AS, for det samlede selvkostresultatet.

Innen en femårsperiode skal selvkost gå i balanse, ref. Selvkostforskriftens § 8.

Den kalkulatoriske rentesatsen for 2022 var 3,54 prosent fastsatt av Kommunalbanken. Renten på selvkostfondet er beregnet som et gjennomsnitt av inngående og utgående saldo på selvkostfondet multiplisert med den kalkulatoriske rentesatsen for det gjeldende år.

BIR Konsern	Selvkostfond
Selvkostfond pr 01.01	46 232
Årets resultat lovpålagt	52 801
Renter selvkostfond	2 571
Selvkostfond pr 31.12.	101 604

Selvkostfondet er klassifisert som en langsiktig gjeld da dette er en gjeld overfor innbyggerne i samarbeidet sett fra selskapets ståsted.

Fordeling av selvkostfond på eierkommuner som deltar i BIR-samarbeidet etter innbyggertall 01.01 i året:

Kommune	Andel selvkostfond
Askøy	8 301
Bergen	79 882
Bjørnafjorden	7 019
Kvam	2 366
Osterøy	2 264
Samnanger	696
Vaksdal	1 077
SUM	93 304

Note 4 - Selvkost

For hvert enkelt selskap har BIR AS foretatt en allokering av inntekter og kostnader knyttet til henholdsvis lovpålagt og konkurranseutsatt aktivitet. Det etterstrebes å gjøre en mest mulig korrekt allokering av inntekter og tilhørende kostnader til den lovpålagte aktiviteten basert på forbruk. For året 2022 beregnes den kalkulatoriske renten eksplisitt både på anleggsmidler og selvkostfondet. BIR AS eier mye av de varige driftsmidlene som brukes i lovpålagt aktivitet i datterselskapene nevnt over. Datterselskapene blir belastet en selvkostleie som utgjør sum av avskrivninger og kalkulatoriske rentekostnader. Fordelingsnøkler er anvendt for å fordele lovpålagt og konkurranseutsatt aktivitet i selskapene herunder kalkulatorisk rente.

For regnskapsåret 2022 har vi følgende samlede selvkostresultat:

	2022
Gebyrinntekter	468 410
Inntekter gjenvinningsstasjoner	25 355
Inntekter materialgjenvinning og salg metaller	21 176
Energiinntekter	94 048
Øvrige inntekter	14 602
Sum inntekter selvkost	623 590
Lønn og andre driftskostnader	406 633
Avskrivninger	97 688
Kalkulatorisk rente	66 468
Sum kostnader selvkost	570 789
Årets resultat selvkost	52 801
Rente selvkostfond	2 571

Grunnlaget for beregning av kalkulatoriske rentekostnader skjer på selskapenes anleggsmidler som benyttes i lovpålagt aktivitet.

Vi har følgende oversikt:

	2022	2021	Gjennomsnitt	Beregnet kalkulatorisk rente allokert til selvkostandel	Andel selvkost
Anleggsmidler BIR AS	1 433 223	1 317 305	1 375 264		
Anleggsmidler i BIR AS som belastes BIR Ressurs AS	760 908	814 542	787 725	12 040	43,2 %
Anleggsmidler i BIR AS som belastes BIR Husholdning AS	144 164	134 885	139 525	4 866	98,5 %
Anleggsmidler i BIR AS som belastes BIR Nyverdi AS	173 720	176 838	175 279	6 205	100,0 %
Anleggsmidler i BIR AS som belastes BIR Infrastruktur AS	-	24 367	12 183	412	95,5 %
Byggelånsrenter aktivert i BIR AS (inkluderes ikke i selvkost)	18 928	8 468	13 698		
Anleggsmidler til BIR AS for fordeling selvkost	335 503	158 205	246 854	8 267	94,6 %
BIR Infrastruktur AS egne driftsmidler ex byggelånsrenter	911 608	928 779	920 193	31 114	95,5 %
BIR Husholdning AS egne driftsmidler	55 172	55 966	55 569	1 938	98,5 %
BIR Ressurs AS egne driftsmidler	49 413	41 298	45 355	693	43,2 %
BIR Nyverdi AS egne driftsmidler	14 356	38 403	26 379	934	100,0 %
SUM	2 444 843	2 373 284	2 409 063	66 468	78 %

Note 5 - Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelse, lån til ansatte mv.

Beløp i hele tusen kroner

	BIR KONSERN		BIR AS	
	2022	2021	2022	2021
Lønnskostnader				
Lønn	289 178	256 673	42 944	36 598
Arbeidsgiveravgift	41 500	38 397	6 916	5 356
Pensjoner*	40 275	39 359	6 047	4 778
Innleid personale	4 040	963	3 785	963
Andre lønnsrelaterte ytelser	-6 375	8 387	0	676
Sum	368 617	343 779	59 693	48 372
Antall årsverk	494	421	49	42

* Beløpet inkluderer arbeidsgiveravgift på pensjonskostnaden og pensjontrekk for medlemmene. Se nærmere spesifikasjoner i note 6.

	BIR KONSERN			BIR AS	
	Styret	Bedriftsforsamling	Konsernsjef	Styret	Bedriftsforsamling
Ytelser til ledende personer					
Lønn	0	0	1 915	0	0
Pensjonskostnader	0	0	211	0	0
Annen godtgjørelse	0	0	8	0	0
Honorar	1 707	147	0	865	147

Honorar til styret i tabellen over er sum styrehonorar for samtlige selskaper i BIR-konsernet. Det er ikke gitt lån eller stilt garanti til fordel for daglig leder, styremedlemmer eller andre nærstående personer. Det eksisterer ingen bonusavtale, opsjonsavtale eller avtale om sluttvederlag til adm.dir. eller medlemmer av styret. I likhet med øvrige ansatte i BIR, har administrerende direktør rett til pensjon tilsvarende 66 prosent av pensjonsgrunnlaget begrenset til 12G ved 67 år, samt avtalefestet pensjon (AFP) fra 62 til 67 år.

	BIR KONSERN		BIR AS	
	2022	2021	2022	2021
Honorar til revisor				
Lovpålagt revisjon	1 127	1 061	427	338
Andre attestasjonstjenester	9	0	-	-
Skatte- og avgiftsrådgivning	-	-	-	-
Andre tjenester utenfor revisjonen	400	96	308	21
Sum	1 537	1 158	735	358

Merverdiavgift er ikke inkludert i beløpene. KPMG er revisor for samtlige selskaper i BIR-konsernet, utenom selskaper uten revisor.

Note 6 - Pensjoner

Alle selskaper i konsernet som er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon har ordninger som oppfyller lovens krav. Alle selskapene med plikt til å ha pensjonsordning har ytelsesbasert offentlig tjenestepensjonsordning for sine ansatte gjennom Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap, bortsett fra enkelte ansatte i BIR Bedrift AS som har innskuddsbasert ordning samt ansatte i Retura Vest AS og Norsk Riving AS som har innskuddsbaserte pensjonsordninger.

Den offentlige tjenestepensjonsordningen i konsernet, inkludert i BIR AS, gir rett til fremtidige definerte ytelser for de ansatte. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Ordningen omfatter også uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Det foretas pensjonstrekk på 2 prosent av lønn for medlemmene, som føres som en reduksjon av pensjonskostnaden. Denne pensjonsordningen er en sikret ordning.

Videre er selskapets ansatte omfattet av avtalefestet offentlig pensjonsordning (AFP) som gir mulighet for førtidspensjonering fra 62 til 67 år. Denne ordningen er usikret.

Pensjonsordningene i BIR AS omfatter 52 personer per 31.12.22, herunder 220 pensjonister. Tilsvarende omfattet pensjonsordningene i BIR AS 44 personer per 31.12.21, herunder 221 pensjonister. Videre inkluderer den offentlige tjenestepensjonsordningen 110 personer med oppsatte rettigheter (110 personer i 2021).

Pensjonsordningene i konsernet omfatter 573 personer per 31.12.22, herunder 380 pensjonister. Tilsvarende omfattet pensjonsordningene i konsernet 578 personer per 31.12.21, herunder 374 pensjonister. Videre inkluderer den offentlige tjenestepensjonsordningen 578 personer med oppsatte rettigheter (578 personer i 2021).

Alle pensjonsordningene er behandlet etter NRS 6 Pensjonskostnader. Når uamortisert estimatavvik overstiger 10 prosent av det høyeste av beregnet pensjonsforpliktelse inklusiv arbeidsgiveravgift og pensjonsmidler, amortiseres det overskytende over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningsstid.

Ved fratreden fra en offentlig pensjonsordning, herunder også skifte av arbeidsgiver internt i konsernet, uten rett til straks begynnende pensjon, får fratradte ikke utstedt en fripolise basert på oppsamlet premiereserve slik som i private pensjonsordninger. De fratradte får en oppsatt pensjonsrettighet som ikke er å anse som en individuell kontrakt.

For offentlige bruttobaserte pensjonsordninger er regelverket slik at det er siste arbeidsgiver/pensjonsordning som utbetaler hele pensjonen. Tidligere opparbeidede pensjonsrettigheter overføres til siste arbeidsgivers pensjonsordning på pensjoneringstidspunktet. Siste arbeidsgivers pensjonsordning mottar refusjonsbeløp i henhold til tidligere opparbeidede rettigheter.

De aktuariemessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske faktorer.

Når det gjelder BIR Bedrift, Retura Vest AS og Norsk Riving som innskuddsbaserte tjenestepensjonsordninger, hadde de en samlet pensjonskostnad på 3,69 mill. kroner i 2022 mot 3,51 mill. kroner i 2021.

Dette utgjør forskjellen i pensjonskostnad i tabellen under og pensjonskostnad som fremkommer i note 3.

Note 6 - Pensjoner

Beløp i hele tusen kroner

	2022		2021	
	Konsern	BIR AS	Konsern	BIR AS
Pensjonskostnad				
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	41 492	7 060	37 937	6 416
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	13 475	6 348	10 471	4 810
Administrasjonskostnader	1 292	305	1 256	291
Avkastning på pensjonsmidler	-20 866	-10 640	-16 133	-8 332
Resultatført aktuarielt tap/(-gevinst)	5 431	5 431	1 917	1 917
Periodisert arbeidsgiveravgift	5 011	-779	4 758	449
Pensjonstrekk ansatte inkl. arbeidsgiveravgift	-5 598	-771	-4 751	-771
Resultatført andel aktuarielt tap/(-gev) ved planendring	0	0	18	0
Resultatført planendring	0	0	0	0
Netto pensjonskostnad	40 236	8 158	35 474	4 778

Påløpte pensjonsforpliktelser (DBO)				
Pensjonsmidler til markedsverdi	-690 080	-328 295	-681 019	-330 898
Arbeidsgiveravgift	557 642	271 142	559 553	286 455
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-18 599	-8 059	-17 127	-6 266
Netto balanseført pensjonsforpliktelse	95 498	104 694	97 032	87 396
Netto balanseført pensjonsforpliktelse	-55 538	39 482	-41 562	36 687

	31.12.2022	31.12.2021
Økonomiske forutsetninger:		
Avkastning på pensjonsmidlene	3,00 %	3,70 %
Diskonteringsrente	5,20 %	1,90 %
Lønnsvekst	3,25 %	2,50 %
Årtlig forventet G- regulering	3,25 %	2,50 %
Regulering av pensjoner under utbetaling	2,63 %	1,73 %
Uttakstilbøyelighet AFP	35 %	35-50 %
Korridor i %	10,00 %	10,00 %
Anvendt dødelighetstabell	KLP2021	KLP2021
Anvendt uføretariff	KU2021	KU2021

Note 7 - Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Beløp i hele tusen kroner

BIR AS								
	Tomter	Bygninger og annen eiendom	Elektromekanisk utstyr	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar og IT	Anlegg under utførelse	Immaterielle eiendeler	Sum varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
Varige driftsmidler								
Anskaffelseskost 01.01.	115 166	1 275 734	691 875	136 294	36 236	5 122	2 873	2 263 300
Tilgang	25 922	139 231	-	30 595	2 197	-3 595	-	194 351
Reklassifisering anlegg								-
Avgang ved salg	-	-	-7 953	-	-	-	-	-7 953
Anskaffelseskost 31.12.	141 087	1 414 965	683 922	166 890	38 434	1 527	2 873	2 449 698
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	-	-521 860	-384 341	-76 716	-31 129	-	-2 220	-1 016 265
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.	-	-	-	-	-	-	-	-
Balansført verdi 31.12.	141 087	893 105	299 581	90 174	7 304	1 527	653	1 433 432
Årets avskrivninger	0	37 287	27 900	10 965	2 726	-	371	79 248
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0	-
Avskrivningsplan	Avskrives	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Avskrives	Lineær	
Avskrivningssats	ikke	3-7 %	4 %	14-20 %	20-33 %	ikke	25 %	

BIR Konsern								
	Tomter	Bygninger og annen eiendom	Elektromekanisk utstyr	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar og IT	Anlegg under utførelse	Andre immaterielle eiendeler	Sum varige driftsmidler og immaterielle eiendeler
Varige driftsmidler								
Anskaffelseskost 01.01.	316 078	2 118 222	691 875	571 501	172 511	347 921	5 656	4 223 765
Tilgang	1 486	258 616	-	76 776	33 450	-97 773	937	273 492
Reklassifisering anlegg								-
Avgang	0	-10 260	-7 953	-143 850	13 492	-	-	-148 572
Anskaffelseskost 31.12.	317 564	2 366 577	683 922	504 428	219 453	250 148	6 593	4 348 685
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	-26 221	-634 888	-384 341	-293 796	-115 586	-	-4 544	-1 459 376
Akkumulerte nedskrivninger 31.12.	-	-	-	-	-5	-	-	-5
Balansført verdi 31.12.	291 344	1 731 689	299 581	210 632	103 862	250 148	2 049	2 889 304
Årets avskrivninger	1 526	60 759	27 900	41 472	21 665	-	726	154 047
Årets nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-	-
Avskrivningsplan	Avskrives	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Avskrives	Lineær	
Avskrivningssats	ikke	3-7 %	4 %	14-20 %	33 %	ikke	33 %	

Betydelige komponenter av investeringer knyttet til forbrenningsanlegget er vurdert separat i henhold til avskrivningstid. Forbrenningsanlegget har følgende vesentlige delkomponenter:

- Bygninger, avskrives over en økonomisk levetid på 35 år
- Elektromekanisk utstyr (høyspentanlegg, turbin osv.), avskrives over en økonomisk levetid på 25 år
- Annet utstyr, avskrives over en økonomisk levetid på 10 år
- Inventar, avskrives over en økonomisk levetid på 5 år

Delkomponentene avskrives over sine respektive økonomiske levetider. Balansført verdi av anlegg under utførelse knytter seg hovedsakelig til utbygging av rørbasert bossnett i Bergen sentrum.

Note 8 - Finansposter

Beløp i hele tusen kroner

	BIR KONSERN		BIR AS	
	2022	2021	2022	2021
Finansinntekter				
Annen renteinntekt	7 377	2 133	38 165	19 607
Annen finansinntekt	9 972	0	19 086	0
Konsernbidrag og utbytte fra datterselskap *	0	0	90 844	10 794
Resultatandel fra investering i tilknyttet selskap	26 930	24 862	0	0
Sum finansinntekter	44 280	26 996	148 095	30 401
Finanskostnader				
Annen rentekostnad	52 207	44 267	57 949	44 562
Annen finanskostnad	1 148	-2 559	889	796
Nedskrivning av finansielle eiendeler	0	-3 618	0	-3 618
Resultatandel fra investering i tilknyttet selskap	0	0	0	0
Sum finanskostnader	53 356	38 091	58 838	41 740
Netto finansposter	-9 076	-11 095	89 256	-11 338

BIR AS har for 2022 mottatt 0 kroner i konsernbidrag fra datterselskaper med skattemessig virkning, og 0 kroner uten skattemessig virkning.

BIR AS har ikke avgitt konsernbidrag til datterselskaper i 2022.

Inntektsført utbytte i 2022 i BIR AS gjelder utbytte fra BIR Bedrift AS på 4,9 mill. kroner, BIR Infrastruktur AS på 5,6 mill. kroner og BIR Ressurs AS på 80,4 mill. kroner.

Note 9 - Finansielle anleggsmidler

Beløp i hele tusen kroner

Datterselskap i BIR AS	Kontor	Eierandel	Stemmeandel	Balansført verdi 2021
BIR Bedrift AS	Bergen	100 %	100 %	8 509
BIR Husholdning AS	Bergen	100 %	100 %	17 019
BIR Nyverdi AS	Bergen	100 %	100 %	24 682
BIR Ressurs AS	Bergen	100 %	100 %	38 846
BIR Infrastruktur AS	Bergen	100 %	100 %	2 000
Cimbio AS	Bergen	100 %	100 %	36
Biosirkel Vestland AS	Bergen	60 %	60 %	1 800
Lønningen Tomteselskap AS	Bergen	100 %	100 %	69 729
Møllendalsveien 31 AS	Bergen	100 %	100 %	1 136
Møllendalsveien 40 AS	Bergen	100 %	100 %	2 461
Totalt datterselskap i BIR AS				166 218

Tilknyttet selskap	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Eviny Termo AS	Bergen	49 %	49 %
Carrot AS	Bergen	35 %	35 %

	Eviny Termo AS		Carrot AS	
	BIR-konsern	BIR AS	BIR-konsern	BIR AS
Anskaffelseskost på kjøpstidspunkt	23 998			
Balansført egenkapital på kjøpstidspunkt	21 780			
Goodwill på oppkjøpstidspunkt	2 218			
Goodwill per 31.12.	922			
Inngående balanse	127 699	92 598	12 042	2 942
Tilgang/avgang			-610	-610
Avskrivning goodwill	-72			
Andel årets resultat	28 845		-5 011	
Utbytte	-7 203			
Direkteføring mot egenkapitalen	-72		1 181	
Balanse per 31.12.	149 196	92 598	7 602	2 331

Andre aksjer	Kontor	Eierandel	Stemmeandel	Balansført verdi BIR-konsern	Balansført verdi BIR AS
Retura Norge AS	Oslo	20 %	20 %	5 161	
Retura Øst AS	Oslo	33 %	33 %	-	
Bergen Carbon Solutions AS	Bergen	5 %	5 %	8 618	8 618
Invertapro AS	Voss	18 %	18 %	5 363	5 363
Greentech Innovators AS	Bergen	16 %	16 %	1 009	1 009
KLP Egenkapitalinnskudd	Oslo			16 917	10 241
Retura Nomil AS	Sandane	33 %	33 %	200	
Sum				37 268	25 231

Note 10 - Skatt

Beløp i hele tusen kroner

Årets skattekostnad fordeler seg på	BIR KONSERN		BIR AS	
	2022	2021	2022	2021
Betalbar skatt	31 432	31 492	3 884	11 987
Endring i utsatt skatt	-7 519	-6 872	-7 162	-7 385
Sum skattekostnad	23 913	24 619	-3 278	4 602

Avstemming nominell til faktisk skattekostnad	BIR KONSERN		BIR AS	
	2022	2021	2022	2021
Ordinært resultat før skatt x 22 %	31 631	30 848	20 705	7 603
Andel av resultat fra ikke-skattepliktige selskap x 22 %	-	-	-	-
Andel av resultat ikke balansført utsatt skattefordel	11	341	-	-
Ikke balansført utsatt skattefordel tidligere år	-	-	-	-
Andel av resultat i tilknyttede selskap x 22 %	-5 502	-5 470	-	-
Effekt av utsatt skatt til nåverdi	155	108	-	-
Permanente forskjeller x 22 %	-2 381	-1 210	-23 983	-3 001
Effekt av nedjustering skattesats på midlertidige forskjeller 31.12.	-	-	-	-
Sum skattekostnad	23 913	24 619	-3 278	4 602

Oversikt over skatteeffekten på midlertidige forskjeller	BIR KONSERN		BIR AS	
	2022	2021	2022	2021
Fordringer	-178	-178		
Regnskapsmessig avsetninger	685	261	-	-
Anleggsmidler	67 250	73 273	68 215	75 680
Pensjoner	10 933	10 699	16 034	15 419
Tilvirkningskontrakter	-	-	-	-
Gevinst- og tapskonto	-357	-94	-455	-142
Korreksjonsskatt	0	-	-	-
Fremførbart underskudd	-2 487	-1 301	-	-
Andre forskjeller	-	-	-	-
Sum utsatt skatt	75 845	82 659	83 795	90 957

Skattenoten viser skatt for konsernet som enhet. BIR Nyverdi AS har ikke som formål å generere avkastning til eierne. Selskapet er, i henhold til foreløpig uttalelse fra Skattekontoret, ikke skattepliktig. Skatt er derfor ikke innarbeidet i BIR Nyverdi AS sitt årsregnskap.

Note 11 - Egenkapital

Beløp i hele tusen kroner

	Aksjekapital	Overkursfond	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum
BIR AS					
Egenkapital pr. 01.01.	50 166	3 599	0	259 605	313 370
Årets utbytte	0	0	0	-60 701	-60 701
Årets resultat	0	0	0	97 392	97 392
Egenkapital per 31.12.	50 166	3 599	0	296 297	350 062

	Aksjekapital	Overkursfond	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Minoritetsinteresser	Sum
BIR Konsern						
Egenkapital pr 01.01.	50 166	3 599	0	399 519	4 428	457 712
Korreksjon Biosirkel Vestland IB	0	0	0	929	619	1 548
Egenkapital pr 01.01.	50 166	3 599	0	400 448	5 048	459 261
Endringer minoriteter					332	332
Årets utbytte	0	0	0	-60 701	0	-60 701
Årets resultat ekskl. selvkostfond	0	0	0	121 165	-1 304	119 862
Egenkapital per 31.12.	50 166	3 599	0	460 913	4 076	518 753

Korreksjon Biosirkel Vestland IB relaterer seg til at man i 2021-regnskapet kostnadsførte pådratte kostnader for biogassanlegg. Dette har blitt vurdert å være mer korrekt å aktivere. Dette reduserer andre driftskostnader og øker anleggsmidler med tilsvarende beløp.

Note 12 - Avsetning rettstvist

Konsern

Den 30.08.2021 erklærte konsernselskapet BIR Infrastruktur AS heving av entreprisekontrakt.

Den 31.03.2023 har Hordaland Tingrett avsagt dom i sak om heving av entreprisekontrakten og krav om erstatning, hvor BIR Infrastruktur AS i det vesentlige ikke har fått medhold i at det var rettslig grunnlag for å heve kontrakten.

Per 31.12.2022 har BIR Infrastruktur AS avsatt 24,7 mill. kroner som kortsiktig gjeld som tilsvarer beste estimat på hva som var påløpt pr 31.12.2022 basert på dommen inklusive motpartens saksomkostninger på dette tidspunkt.

11,1 mill. kroner er aktivert på varige driftsmidler. Resterende, 13,6 mill. kroner er oppført som kortsiktig fordring på øvrige deltakere i samarbeidsprosjektet som tvisten involverte.

Note 13 - Konsernmellomværende

Beløp i hele tusen kroner

BIR AS		
Fordringer	2022	2021
Konsernfordringer	226 513	198 580
Langsiktige fordringer	997 034	914 447
Andre fordringer	17 515	201 003
Sum	1 241 062	1 314 030

Gjeld	2022	2021
Kortsiktig konserngjeld	8 446	45 807
Annen kortsiktig gjeld	335 571	278 703
Sum	344 017	324 510

Note 14 - Bankinnskudd

Beløp i hele tusen kroner

	BIR Konsern	BIR AS
Bundne skattetrekkmidler	13 434	2 534

BIR har inngått konsernkontoavtale som innebærer at de deltagende konsernselskapene er solidarisk ansvarlige for de trekk som andre selskap i konsernet har gjennomført.

	Totalt BIR Konsern	Innskudd BIR AS
Innestående på konsernkontosystem	24 963	24 963

Note 15 - Aksjer og aksjonærinformasjon

Beløp i hele tusen kroner

Morselskapets aksjekapital består av 50 166 aksjer pålydende kr 1 000.
Morselskapet er 100 prosent eiet av åtte kommuner. Aksjene gir like rettigheter.

Oversikt over aksjonærer per 31.12.

Eier	Aksjer	Andel
Askøy kommune	3 380	6,74 %
Bergen kommune	40 135	80,00 %
Kvam kommune	166	0,33 %
Bjørnafjorden kommune	3 045	6,07 %
Osterøy kommune	1 275	2,54 %
Samnanger kommune	440	0,88 %
Øygarden kommune	920	1,83 %
Vaksdal kommune	805	1,60 %
	50 166	100,00 %

Note 16 - Obligasjonslån, gjeld til kredittinstitusjoner og øvrig langsiktig gjeld

Beløp i hele tusen kroner

	BIR KONSERN		BIR AS	
	2022	2021	2022	2021
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 232 893	2 240 370	2 085 502	2 092 118
Selvkostfond	101 604	46 232	0	0
Øvrig langsiktig gjeld	6 083	5 984	6 083	5 984
Sum	2 340 581	2 292 586	2 091 585	2 098 103
Forfall mer en fem år etter balansedagen	296 976	405 979	296 976	405 979

Lånene refinansieres løpende i henhold til rammelån.

BIR Konsern	Selvkostfond lovpålagt
Selvkostfond per 01.01.	46 232
Årets resultat lovpålagt	52 801
Renter selvkostfond	2 571
Selvkostfond per 31.12.	55 372

Selvkostfondet er klassifisert som langsiktig gjeld da dette er en forpliktelse overfor innbyggerne i eierkommunene.
Selvkostfondet ligger i datterselskapet BIR Nyverdi AS.

Note 16 - Obligasjonslån, gjeld til kredittinstitusjoner og øvrig langsiktig gjeld

Beløp i hele tusen kroner

Rentebærende langsiktig gjeld i BIR AS	Beløp	Forfall
Lån Nordea 1)	291 667	31.12.2027
Lån Nordea 1)	296 296	31.12.2027
Lån Nordea 2)	305 000	31.12.2024
Lån Nordea 3)	516 750	31.12.2029
Lån Nordea 4)	285 000	31.12.2031
Lån KLP kommunekreditt 5)	190 789	01.09.2028
Lån Nordea trekkrett 6)	200 000	31.12.2023
Sum lån	2 085 502	

- Lån i forbindelse med refinansiering av tidligere obligasjonslån samt finansiering av utvidelse av behandlingsskapitet for restavfall.
- Lån i forbindelse med utbygging av bossnettet i Bergen.
- Lån i forbindelse med utbygging av bossnettet i Bergen.
- Lån i forbindelse med utbygging av bossnettet i Bergen.
- Eierkommunene har garantert for lån i KLP kommunekreditt i forbindelse med bossnettutbyggingen i Bergen. Garantiprovisjon utgjør 40 punkter og er i 2019 kostnadsført med kr 855 262.
- Trekkrett i forbindelse med utbygging av bossnettet i Bergen.

Pantesikret gjeld i BIR AS	2022	2021
Pantesikret gjeld	1 894 713	1 894 750

...som er sikret i panteobjekt med bokførte verdier:		
Forbrenningsanlegg i Rådalen	734 200	785 097
Aksjene i BIR Ressurs AS	38 846	38 846
Aksjene i Eviny Termo AS	92 598	92 598
Sum bokført verdi av panteobjekt	865 644	954 393

Videre er leierett til gnr.121, bnr.1 og gnr.121, bnr. 3 i Osterøy kommune stilt som sikkerhet for gjeld i BIR AS.

RENTEBYTTEAVTALER OG VALUTATERMINER

BIR AS har som strategi å over tid sikre ca 50 prosent av lånenes rentekostnader. BIR AS benytter rentesikringsavtaler til dette formålet.

Per 31.12.2022 har BIR sikret 39 prosent av rentebærende gjeld. En renteswap med hovedstol på 301 mill. kroner forfalt 30.12.22.

Per 31.12.2022 har BIR følgende rentesikringsavtaler med en verdi på 13,97 mill. kroner i BIR AS favør.

	Hovedstol	Markedsverdi	Sikret rentesats	Forfallsdato
Sikret beløp	296 296	-26 896	5,37 %	2027
Sikret beløp	236 250	15 012	1,81 %	2029
Sikret beløp	285 000	25 848	1,63 %	2031
SUM	817 546	13 965		

Verdien av rentebytteavtalene er ikke balanseført. Inntekter og kostnader knyttet til rentebytteavtalene resultatføres over avtalenes løpetid (sikring).

Note 17 - Pantstillelser og garantier

BIR AS har i sammenheng med løyve for eksport av spesialavfall stilt garanti overfor Miljødirektoratet på 400 000 kroner. Garantien er dekket gjennom avtale med bank.

BIR AS har stilt garantier overfor BIR Ressurs AS med 119 550 000 kroner.

BIR AS har stilt garantier ovenfor Bossug AS med 100 000 kroner og BIR Husholdning med 85 000 kroner.

BIR AS har pantsatt fast eiendom og andre varige driftsmidler, samt aksjer som sikkerhetsstillelse.

Brutto pantstillelser er 5 400 mill. kroner hvor samme kreditor har tatt pantesikkerheter i samme eiendeler for flere utlån.

BIR Bedrift AS har i sammenheng med trans-

portløyver stilt garanti overfor Statens Region Vest med 1 448 000 kroner. Garantien er dekket gjennom avtale med bank. I tillegg har selskapet stilt garantier ovenfor Staten v/Fylkesmannen i Hordaland pålydende 562 215 kroner og Fjell Vatn Avlaup og Renovasjon AS pålydende 1 803 270 kroner.

BIR Bedrift AS har stilt sikkerhet for lån og kassekreditt ved å pantsatte fast eiendom, fordringer, driftstilbehør og motorvogner. I tillegg er aksjene i datterselskapene Fleslandsveien 67 AS, Lønningshaugen 6 AS og Brødr Salomonsen AS pantsatt. Selskapet har i tillegg stilt sikkerhet i eiendommene er balanseført i Lønningshaugen 6 AS.

BIR Bedrift AS har stilt morgaranti for Bossug AS med 1 000 000 kroner og for Retura Vest AS i euro med 50 000. BIR Bedrift AS har stilt garanti for Norsk Riving AS med 1 441 725 kroner.

Retura Vest AS har stilt sikkerhet for lån ved å pantsatte fast eiendom, driftsløsøre og utstyr og transportmidler.

Retura Vest AS har i sammenheng med transportløyver stilt garanti overfor Hordaland fylkeskommune på 852 000 kroner. Garantien er dekket gjennom avtale med bank. Etterdrift av BIR Ressurs AS sitt deponi skal ivaretas av en egen stiftelse. I 2022 er det ingen avsetning i BIR Ressurs AS grunnet at stiftelse vurderes oppløst i tråd med nye regelendringer.

Brødrene Salomonsen AS har stilt sikkerhet mot Hordaland Fylkeskommune på 495 000 kroner.

Brødr Salomonsen AS har stilt sikkerhet for lån ved å pantsatte fast eiendom, dritsløsøre og utstyr og fordringer.

Indre Hordaland Miljøverk

Indre Hordaland Miljøverk IKS (heretter IHM) er i ferd med å bli en del av BIR-konsernet ved at man i 2022 inngikk en intensjonsavtale om oppkjøp av selskapet. Så langt har det vært en selskapsmessig omdanning hvor virksomheten først har blitt overdratt til et aksjeselskap med uendret eierskap. I løpet av sommeren 2023 vil BIR AS kjøpe alle aksjene med vederlag i aksjer i BIR AS. Kommunene Eidfjord, Ulvik og Voss kommer dermed inn som nye eiere i BIR AS gjennom denne transaksjonen.

Transaksjonen vil skje med regnskapsmessig virkning 01.01.2023. Indre Hordaland Miljøverk IKS har en balanseført egenkapital per 31.12.2022 på 9,23 mill. kroner.

Avsetning rettsvist

Konsernet har gjort avsetninger for en rettsvist hvor dom falt 30. mars 2023. Se nærmere omtale i note 12.

Avklaring prinsipp for handlingsrom for finansiering av avfallsløsninger

I november 2022 ba BIR AS Klima- og miljødepartementet om nærmere avklaringer knyttet til gebyrstrukturen i BIR-samarbeidet og finansiering av avfallsløsninger mellom kommunene i samarbeidet. Forespørselen ble oversendt etter en gjennomført forvaltningsrevisjon i 2022 som spesifikt problematiserte bossnettet i Bergen sentrum.

BIR AS har mottatt svar fra Klima- og miljødepartementet datert 3. mai 2023. Det er på det rene at det ikke er tillatt med kryssubsidiering mellom kommunene over tid. Samtidig nevnes det at det er anledning til å se på investeringer som gjøres på ulike tidspunkt i forskjellige kommuner i sammenheng og gjengir utdrag fra veiledning til Selvkostforskriften.

BIR AS har startet en videre utredning av problemstillingen og det handlingsrom som svarbrevet åpner opp for, hvor presumpsjonen er at måten konsernet har innrettet sitt tjenestetilbud og tilhørende prising er at det ikke er i strid med gjeldende regelverk, og forventer å ha avklart saken i løpet av 2023.

Morselskapet og flere av datterselskapene har vært gjennom en omorganiseringsprosess i 2022. For morselskapet og konsernet som helhet er regnskapsmessige effekter begrenset. Størst effekter har det vært i datterselskapene BIR Nyverdi AS, BIR Infrastruktur AS og BIR Ressurs AS.

For BIR Nyverdi AS har omorganiseringen medført følgende endringer:

- Gebyrinntekter fra eierkommunene har blitt flyttet til BIR AS.
- Inntekter og kostnader knyttet til nedstrøms aktiviteter av materialavhending/transport har blitt flyttet til BIR Ressurs AS.
- Eierskapet til beholdere/containere har blitt flyttet til BIR Infrastruktur AS.
- Kundeåndterings tjenester har blitt flyttet til BIR Husholdning AS og BIR AS.
- Varebeholdninger er overført til BIR Husholdning AS.

BIR Infrastruktur AS har i forbindelse med omorganiseringen fått ansvaret for store deler av driftsmidlene som er knyttet til lovpålagt aktivitet i form av beholdere/containere/nedgravde løsninger og noe annen infrastruktur. Utover dette har selskapet avhendet tomten og bygget i Jekteviken til BIR AS, mens avfallsteknisk innmat i bygget og rørnett knyttet til bossnettet i Bergen sentrum har forblitt i BIR Infrastruktur AS.

BIR Infrastruktur AS leier terminalbygget fra BIR AS til selvkostleie. Det har også vært noe endring i ansattes og interne ansvars- og tjenesteområder.

Det henvises til styrets årsberetning for ytterligere informasjon og omtale samt de enkelte datterselskapers regnskaper.

informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Til generalforsamlingen i BIR AS

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for BIR AS, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Tromsø
Alta	Finnsnes	Molde	Trondheim
Arendal	Hamar	Sandefjord	Tynset
Bergen	Haugesund	Stavanger	Ulsteinvik
Bodø	Knarvik	Stord	Ålesund
Drammen	Kristiansand	Straume	

- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Bergen, 8. juni 2023
KPMG AS

Harald Sylta
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)